

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

**1 Ocak - 31 Aralık 2015 hesap dönemine ait
konsolide finansal tablolar ve
bağımsız denetçi raporu**

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

İçindekiler

	<u>Sayfa</u>
Bağımsız denetçi raporu.....	1-2
Konsolide finansal durum tablosu	3-4
Konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu	5
Konsolide özkaynak değişim tablosu	6
Konsolide nakit akış tablosu	7
Konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar	8-76

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi Ortakları'na:

Finansal Tablolara İlişkin Rapor

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ("Petkim" veya "Şirket") ve Bağlı Ortaklıkları'nın (birlikte "Grup" olarak anılacaktır) 31 Aralık 2015 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarını özetleyen dipnotlar ve diğer açıklayıcı notlardan oluşan ilişikteki finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Yönetimin Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyen konsolide finansal tabloların hazırlanmasını sağlamak için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Bağımsız Denetçinin Sorumluluğu

Sorumluluğumuz, yaptığımız bağımsız denetime dayanarak, bu konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermektir. Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartları'nın bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartları'na uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanmasını ve bağımsız denetimin, konsolide finansal tabloların önemli yanlışlık içerip içermediğine dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirmektedir.

Bağımsız denetim, konsolide finansal tablolardaki tutar ve açıklamalar hakkında denetim kanıtı elde etmek amacıyla denetim prosedürlerinin uygulanmasını içerir. Bu prosedürlerin seçimi, konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" risklerinin değerlendirilmesi de dâhil, bağımsız denetçinin mesleki muhakemesine dayanır. Bağımsız denetçi risk değerlendirmelerini yaparken, şartlara uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla, işletmenin konsolide finansal tablolarının hazırlanması ve gerçeğe uygun sunumuyla ilgili iç kontrolü değerlendirir, ancak bu değerlendirme, işletmenin iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş verme amacı taşımaz. Bağımsız denetim, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların sunumunun değerlendirilmesinin yanı sıra, işletme yönetimi tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğunun ve yapılan muhasebe tahminlerinin makul olup olmadığının değerlendirilmesini de içerir.

Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

Görüş

Görüşümüze göre, konsolide finansal tablolar, Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları'nın 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait finansal performansını ve nakit akışlarını, Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yüklümlüklere İlişkin Raporlar

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 3 Mart 2016 tarihinde Grup'un Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Grup'un 1 Ocak – 31 Aralık 2015 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Cem Uçarlar, SMMM
Sorumlu Denetçi

3 Mart 2016
İstanbul, Türkiye

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları**31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla****konsolide finansal durum tablosu**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem	Geçmiş dönem
		Bağımsız	Bağımsız
		denetimden	denetimden
		geçmiş	geçmiş
	Dipnot	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
	referansları		
Varlıklar			
Dönen varlıklar		2.767.573.102	1.767.709.192
Nakit ve nakit benzerleri	4	1.341.536.749	702.158.128
Finansal yatırımlar	5	160.452.259	-
Ticari alacaklar			
- İlişkili olmayan taraflardan ticari alacaklar	7	551.425.057	522.028.996
- İlişkili taraflardan ticari alacaklar	32	-	246.651
Diğer alacaklar			
- İlişkili taraflardan diğer alacaklar	32	255.049.233	18.721.644
- İlişkili olmayan taraflardan diğer alacaklar	8	6.510.328	2.582.910
Türev finansal varlıklar	9	1.646.432	1.445.166
Stoklar	10	363.508.864	431.973.190
Peşin ödenmiş giderler			
- İlişkili olmayan taraflara peşin ödenmiş giderler	19	39.469.618	43.238.711
- İlişkili taraflara peşin ödenmiş giderler	32	12.878.087	12.878.087
Diğer dönen varlıklar	21	35.096.475	32.435.709
Duran varlıklar		2.693.092.226	2.020.547.900
Finansal yatırımlar	5	8.910.000	-
Diğer alacaklar			
- İlişkili taraflardan diğer alacaklar	32	105.206.024	51.791.682
Yatırım amaçlı gayrimenkuller	11	1.469.935	1.461.758
Maddi duran varlıklar	12	2.276.634.074	1.817.284.723
Maddi olmayan duran varlıklar	13	18.327.669	16.697.372
Peşin ödenmiş giderler			
- İlişkili olmayan taraflara peşin ödenmiş giderler	19	92.704.917	24.712.059
- İlişkili taraflara peşin ödenmiş giderler	32	17.170.782	30.048.869
Ertelenmiş vergi varlığı	30	133.346.497	44.480.315
Diğer duran varlıklar	21	39.322.328	34.071.122
Toplam varlıklar		5.460.665.328	3.788.257.092

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihi itibariyle

konsolide finansal durum tablosu

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem	Geçmiş dönem
		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Dipnot referansları	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yükümlülükler			
Kısa vadeli yükümlülükler		1.584.388.339	1.136.768.697
Kısa vadeli borçlanmalar	6	319.638.074	352.914.646
Uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları	6	41.912.519	43.108.180
Türev finansal yükümlülükler	9	11.008.960	-
Ticari borçlar			
- İlişkili taraflara ticari borçlar	32	31.306.140	37.895.925
- İlişkili olmayan taraflara ticari borçlar	7	1.110.250.720	631.153.338
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	20	8.261.053	25.793.321
Diğer borçlar			
- İlişkili taraflara diğer borçlar	32	1.750.437	11.213.876
- İlişkili olmayan taraflara diğer borçlar	8	2.253.728	1.487.502
Ertelenmiş gelirler			
- İlişkili taraflardan ertelenmiş gelirler	32	4.168.083	4.286.908
- İlişkili olmayan taraflardan ertelenmiş gelirler	18	21.925.077	14.090.157
Kısa vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar	17	13.027.856	3.517.037
- Diğer kısa vadeli karşılıklar	15	2.706.226	5.166.629
Cari dönem vergisiyle ilgili borçlar	30	9.684.055	-
Diğer kısa vadeli yükümlülükler	21	6.495.411	6.141.178
Uzun vadeli yükümlülükler		1.070.893.492	468.227.528
Uzun vadeli borçlanmalar	6	914.267.416	324.567.369
Ertelenmiş gelirler			
- İlişkili taraflardan ertelenmiş gelirler	32	12.705.027	16.579.501
- İlişkili olmayan taraflardan ertelenmiş gelirler	18	54.794.114	48.490.336
Uzun vadeli karşılıklar			
- Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar	17	89.126.935	78.590.322
Toplam yükümlülükler		2.655.281.831	1.604.996.225
Özkaynaklar		2.805.383.497	2.183.260.867
Ödenmiş sermaye	22	1.500.000.000	1.000.000.000
Sermaye düzeltmesi farkları	22	238.988.496	486.852.283
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
- Emeklilik planlarına ilişkin aktüeryal kayıp		(23.668.037)	(15.228.165)
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler			
- Riskten korunma fonu		(7.490.023)	1.156.133
Kontrol kaybına neden olmayan bağlı ortaklık hisse satış kazançları	22	214.187.872	466.324.085
Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler		36.548.777	8.356.700
Geçmiş yıllar karları		156.442.236	178.181.398
Net dönem karı		626.378.793	6.452.915
Ana ortaklığa ait özkaynaklar		2.741.388.114	2.132.095.349
Kontrol gücü olmayan paylar		63.995.383	51.165.518
Toplam yükümlülükler ve özkaynaklar		5.460.665.328	3.788.257.092

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihi itibariyle sona eren yıla ait konsolide kar veya zarar ve kapsamlı gelir tablosu
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

		Cari dönem	Geçmiş dönem
		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Dipnot referansları	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Hasılat	23	4.532.635.969	4.132.846.077
Satışların maliyeti (-)	23	(3.816.426.528)	(4.047.377.938)
Brüt kar		716.209.441	85.468.139
Genel yönetim giderleri (-)	24	(117.751.852)	(99.763.548)
Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri (-)	24	(32.297.691)	(26.520.156)
Araştırma ve geliştirme giderleri (-)	24	(11.742.738)	(11.890.488)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler	26	131.035.297	119.102.981
Esas faaliyetlerden diğer giderler (-)	26	(169.532.903)	(126.974.273)
Esas faaliyet karı / (zararı)		515.919.554	(60.577.345)
Yatırım faaliyetlerinden gelirler	27	13.030	2.712.214
Finansman gideri öncesi faaliyet karı / (zararı)		515.932.584	(57.865.131)
Finansman gelirleri	28	421.668.110	140.993.206
Finansman giderleri (-)	29	(363.773.458)	(144.899.570)
Vergi öncesi karı / (zararı)		573.827.236	(61.771.495)
Dönem vergi gideri	30	(19.213.253)	-
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	30	84.594.675	70.450.261
Net dönem karı		639.208.658	8.678.766
Diğer kapsamlı gelirler			
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılmayacaklar			
- Emeklilik planından aktüeryal kazanç ve (kayıplar)		(10.549.840)	(2.928.452)
- Emeklilik planından aktüeryal kazanç ve (kayıplar) ertelenmiş vergi etkisi		2.109.968	585.690
Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak			
- Riskten korunma fonu kazançları		(10.807.695)	1.445.166
- Riskten korunma fonu kazançları ertelenmiş vergi etkisi		2.161.539	(289.033)
Diğer kapsamlı gider (vergi sonrası)		(17.086.028)	(1.186.629)
Toplam kapsamlı gelir		622.122.630	7.492.137
Dönem karının / (zararının) dağılımı:			
Azınlık payları		12.829.865	2.225.851
Ana ortaklık payları		626.378.793	6.452.915
Hisse başına kazanç (Kuruş)-azınlık payları		0,009	0,001
Hisse başına kazanç (Kuruş)-ana ortaklık payları	31	0,418	0,004
Toplam kapsamlı gelirin dağılımı:			
Azınlık payları		12.829.865	2.225.851
Ana ortaklık payları		609.292.765	5.266.286

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide özkaynak değişim tablosu (Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

		Kar veya zararda yeniden sınıflandırmayacak birikmiş diğer kapsamlı gelir ve giderler	Kar veya zararda yeniden sınıflandırılacak birikmiş diğer kapsamlı gelirler veya giderler								
	Ödenmiş sermaye	Sermaye düzeltmesi farkları	Emeklilik planlarına ilişkin aktüeryal kayıp	Risikten korunma fonu	Bağlı ortaklık satış kazancı (Dipnot 22)	Kardan ayrılan kısıtlanmış yedekler	Net dönem karı / (zararı)	Geçmiş yıl karları / (zararları)	Ana ortaklığa ait özkaynaklar	Kontrol gücü olmayan paylar	Toplam özkaynaklar
1 Ocak 2014	1.000.000.000	486.852.283	(12.885.403)	-	-	3.653.928	48.896.680	180.987.490	1.707.504.978	-	1.707.504.978
Transferler	-	-	-	-	-	4.702.772	(48.896.680)	44.193.908	-	-	-
Temettü ödemesi	-	-	-	-	-	-	-	(47.000.000)	(47.000.000)	-	(47.000.000)
Kontrol gücü olmayan paylara hisse devri (Dipnot 22)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	48.939.667	48.939.667
Bağlı ortaklık satış kazancı	-	-	-	-	466.324.085	-	-	-	466.324.085	-	466.324.085
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	-	-	(2.342.762)	1.156.133	-	-	-	-	(1.186.629)	-	(1.186.629)
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	6.452.915	-	6.452.915	2.225.851	8.678.766
Toplam kapsamlı gelir	-	-	(2.342.762)	1.156.133	-	-	6.452.915	-	5.266.286	2.225.851	7.492.137
31 Aralık 2014	1.000.000.000	486.852.283	(15.228.165)	1.156.133	466.324.085	8.356.700	6.452.915	178.181.398	2.132.095.349	51.165.518	2.183.260.867
1 Ocak 2015	1.000.000.000	486.852.283	(15.228.165)	1.156.133	466.324.085	8.356.700	6.452.915	178.181.398	2.132.095.349	51.165.518	2.183.260.867
Transferler	-	-	-	-	-	28.192.077	(6.452.915)	(21.739.162)	-	-	-
Bedelsiz sermaye artışı (Dipnot 22)	500.000.000	(247.863.787)	-	-	(252.136.213)	-	-	-	-	-	-
Diğer kapsamlı gelir / (gider)	-	-	(8.439.872)	(8.646.156)	-	-	-	-	(17.086.028)	-	(17.086.028)
Net dönem karı	-	-	-	-	-	-	626.378.793	-	626.378.793	12.829.865	639.208.658
Toplam kapsamlı gelir	-	-	(8.439.872)	(8.646.156)	-	-	626.378.793	-	609.292.765	12.829.865	622.122.630
31 Aralık 2015	1.500.000.000	238.988.496	(23.668.037)	(7.490.023)	214.187.872	36.548.777	626.378.793	156.442.236	2.741.388.114	63.995.383	2.805.383.497

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

**31 Aralık 2015 tarihi itibariyle sona eren yıla ait konsolide nakit akış tablosu
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

		Cari dönem	Geçmiş dönem
		Bağımsız denetimden geçmiş	Bağımsız denetimden geçmiş
	Dipnot referansları	1 Ocak-31 Aralık 2015	1 Ocak-31 Aralık 2014
İşletme faaliyetleri:			
Vergi öncesi kar / (zarar)		573.827.236	(61.771.495)
Vergi öncesi kar / (zarar) ile işletme faaliyetlerinden sağlanan net nakit mutabakatı için gerekli düzeltmeler:			
Amortisman ve itfa payları	12-13	113.732.702	89.580.561
Faiz gelirleri	28	(33.403.052)	(14.402.000)
Faiz giderleri	29	24.139.283	7.216.987
Dava karşılıkları	15	10.537	731.271
Vergi incelemesi uzlaşma bedeli karşılığı, net	15	-	1.700.000
Kıdem tazminatı karşılık gideri, net	17	5.803.217	6.461.030
Maddi duran varlık satış karı, net	27	(13.030)	(2.712.214)
Şüpheli alacaklar karşılığı artışı	7-8	1.341.985	4.453.420
Kıdeme teşvik primi karşılığı, net	17	4.706.932	4.236.684
İzin ücretleri karşılığı, net	17	1.139.310	1.016.908
Stok değer düşüklüğü karşılığı	10	12.046.150	26.539.025
Personel için ayrılan prim karşılığı	17	10.000.000	-
EPDK karşılık gideri	15	283.077	28.283
Ticari alacak reeskont gideri	26	2.354.847	3.065.598
Ticari borç reeskont geliri	23	(2.060.731)	(3.839.696)
Kredi faizi teşvik tahakkuku	8	(1.647.621)	(1.487.002)
Finansal borçlardan kaynaklanan gerçekleşmemiş kambiyo (karları)/zararları		185.837.329	30.173.099
Varlık ve yükümlülüklerdeki değişimler öncesi sağlanan nakit akımı		898.098.171	90.990.459
Varlık ve yükümlülüklerdeki değişimler:			
Ticari alacaklar		(32.846.242)	220.736.921
Stoklar		56.418.176	5.687.256
Diğer alacaklar		(292.021.728)	45.970.957
Diğer dönen varlıklar ve peşin ödenmiş giderler		4.654.263	3.398.460
Diğer duran varlıklar ve peşin ödenmiş giderler		(60.365.979)	(53.785.485)
Ticari borçlar		481.158.113	(283.135.652)
İlişkili taraflara ticari borçlar		(15.499.785)	(4.683.312)
Diğer borçlar		(8.697.215)	1.839.254
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar, ertelenmiş gelirler, cari dönem vergisiyle ilgili borçlar ve diğer yükümlülükler		(2.768.833)	(16.883.085)
Diğer uzun vadeli yükümlülükler		2.429.304	12.033.790
Ödenen kıdeme teşvik primi	17	(4.683.906)	(3.640.915)
Ödenen kıdem tazminatı	17	(7.467.961)	(13.679.923)
Ödenen ihbar tazminatı		(6.693.107)	(4.533.973)
Ödenen vergiler	30	(9.529.198)	-
Ödenen vergi cezaları		(1.721.600)	-
Ödenen dava karşılıkları	15	(1.054.017)	-
Ödenen garantörlük bedeli		-	(30.968.257)
İşletme faaliyetlerinden sağlanan / (kullanılan) net nakit		999.408.456	(30.653.505)
Yatırım faaliyetleri:			
Kısa vadeli finansal yatırımlardaki değişimler		(160.452.259)	-
Maddi ve maddi olmayan duran varlık alımları	12-13	(574.908.796)	(425.070.121)
Maddi ve maddi olmayan duran varlık satış hasılatı		201.299	3.323.893
Bağlı ortaklık satış kazancından elde edilen tutar		-	580.750.000
Yatırım faaliyetlerinden (kullanılan) / sağlanan net nakit		(735.159.756)	159.003.772
Finansman faaliyetleri:			
Tahsil edilen faiz geliri		29.877.952	13.863.150
Alınan krediler		1.244.687.447	715.548.533
Ödenen krediler		(885.080.341)	(381.745.723)
Ödenen faiz		(14.355.137)	(5.900.523)
Ödenen temettümler		-	(47.000.000)
Finansman faaliyetlerinden sağlanan net nakit		375.129.921	294.765.437
Nakit ve nakit benzerindeki net artış		639.378.621	423.115.704
Dönem başındaki nakit ve nakit benzeri değerler	4	702.158.128	279.042.424
Dönem sonundaki nakit ve nakit benzeri değerler	4	1.341.536.749	702.158.128

İlişikteki dipnotlar konsolide finansal tabloların ayrılmaz parçasını oluşturur.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu

Petkim Petrokimya Holding A.Ş. ("Petkim" veya "Şirket") 3 Nisan 1965 tarihinde kurulmuştur. Şirket, ilk yatırım faaliyetlerine İzmit-Yarımca'da başlamış olup, Yarımca Kompleksi'nde 1970 yılında Etilen, Polietilen, Klor Alkali, VCM ve PVC fabrikalarını işletmeye açmıştır ve daha sonraki yıllarda diğer fabrikalar bunları takip etmiştir. 1985 yılında Aliağa Kompleksi ileri teknolojiler ve optimum kapasitelere sahip olarak kurulmuştur. Şirket'in 14 adet ana üretim fabrikası, 1 torba üretim fabrikası ve 1 katı atık yakma ünitesi bulunmaktadır. Petkim'in temel faaliyetleri Türkiye'de olup, Şirket faaliyetlerini petrokimya sektöründe yürütmektedir.

Şirket'in ana faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

- Petrokimya, kimya ve diğer sanayi alanlarında yurtiçi ve yurtdışında fabrikalar, tesisler kurmak ve işletmek,
- Petrokimyasal maddeler, kimya ve diğer maddelerin elde edilmesi için gerekli ham maddeler ve yardımcı maddeler, malzeme ve kimyasal maddeleri yurt içinden ve yurt dışından tedarik ederek işlemek, bu maddeleri üretmek, yurtiçi ve yurtdışı ticaretini yapmak,
- Elektrik piyasasına ilişkin 4628 sayılı Kanun ve ilgili mevzuatına uygun olarak, esas itibariyle kendi elektrik ve ısı enerjisi ihtiyacını karşılamak üzere otoprodüktör lisansı çerçevesinde üretim tesisi kurmak, elektrik ve ısı enerjisi üretmek, üretim fazlası olması halinde söz konusu mevzuat çerçevesinde, üretilen elektrik ve ısı enerjisi ve/veya kapasiteyi lisans sahibi diğer tüzel kişilere ve serbest tüketicilere satmak ve ticari olmamak kaydıyla elektrik üretim tesisiyle ilgili tüm teçhizat ve yakıtın temin edilebilmesine ilişkin faaliyette bulunmak,
- Mevzuat çerçevesinde doğal gazın toptan ve perakende yurt dışından ithali veya yurtiçinden alımı, ithal edilen ve alınan doğal gazın kullanımı, depolanmasına ilişkin faaliyetlerde bulunmak,
- Kılavuzluk ve Römorkörcülük faaliyetinde bulunmak, liman, kruvaziyer liman, yolcu terminali, iskele, rıhtım, barınak, yanaşma yeri, akaryakıt/sıvılaştırılmış petrol gazı boru hattı ve şamandıra sistemleri ve benzeri kıyı tesislerinde işletme/liman işletme faaliyetlerinde bulunmak ve limancılık hizmetleri vermek, bu hizmetlerin gerektiğinde kiralama veya başka yöntemlerle 3. şahıslarca da verilmesini sağlamak ve gerekli deniz araçlarını satın almak, inşa ettirmek ve kiralamak, satmak, gerekli hallerde bu konuda yerli ve yabancı ortaklıklar kurmak, antrepo işletmek ve antrepo hizmetleri vermek,
- Sosyal amaçlı kurulmuş olan vakıflar, dernekler ile eğitim-öğretim kurumları ve sair kişi, kurum ve kuruluşlara Sermaye Piyasası Kurulu tarafından belirlenen esaslar dâhilinde yardım ve bağışta bulunmak,

Petkim'in özelleştirilmesi esnasında T.C. Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na ("İdare") ait %44 oranındaki hisse ile Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı'na devredilen Emekli Sandığı Genel Müdürlüğü'ne ait %7 oranındaki hissenin oluşturduğu toplam %51 oranındaki hisse 30 Mayıs 2008 tarihinde Socar & Turcas Petrokimya A.Ş. ("STPAŞ")'ye satılmıştır.

Petkim sermayesinde İdare'ye ait %10,32 oranındaki kamu hissesinin, Grup'un dolaylı ana hissedarı olan SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin ("STEAŞ") iştiraki SOCAR İzmir Petrokimya A.Ş.'ye ("SİPAŞ") satışına ilişkin hisse devri 22 Haziran 2012 tarihinde gerçekleşmiştir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

1. Grup'un organizasyonu ve faaliyet konusu (devamı)

SOCAR Turkey Enerji A.Ş. ile SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin %100 iştiraki olan ve Grup'un %10,32 payına sahip olan SOCAR İzmir Petrokimya A.Ş. 22 Eylül 2014 tarihi itibarıyla birleşmiştir.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un nihai hissedarı State Oil Company of Azerbaijan Republic ("SOCAR")'dır.

Grup, Sermaye Piyasası Kurulu ("SPK")'na kayıtlıdır ve hisseleri 9 Temmuz 1990 tarihinden itibaren Borsa İstanbul ("BİST")'da işlem görmektedir.

Konsolide finansal tablolar yayımlanmak üzere Yönetim Kurulu'nun 3 Mart 2016 tarihli kararıyla onaylanmış ve Yönetim Kurulu adına Genel Müdür Sayın Sadettin Korkut ve Genel Müdür Yardımcısı (Mali) Sayın Rıza Bozoklar tarafından imzalanmıştır. Genel Kurul'un ve ilgili düzenleyici kurumların yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları ve bu konsolide finansal tabloları değiştirme hakkı bulunmaktadır.

Bağlı ortaklıklar

Şirket, bağlı ortaklığı olan, Petlim Limancılık Ticaret A.Ş. ("Petlim")'ye, Yönetim Kurulu'nun 28 Nisan 2010 tarih ve 64/132 sayılı kararı doğrultusunda, liman faaliyetlerini yürütmek amacıyla, 100.000 TL nakdi sermaye ile %99,99 oran ile ortak olmuştur. 13 Kasım 2012 tarihli genel kurul kararı ile Petlim'in sermayesi 8.000.000 TL'ye yükseltmiştir. 30 Eylül 2013 tarihli genel kurul kararı ile Petlim'in sermayesi 8.000.000 TL'den 83.000.000 TL'ye yükseltmiştir ve %100 sahipliği Petkim'e geçmiştir. 17 Kasım 2014 tarihli genel kurul kararı ile Petlim'in sermayesi 83.000.000 TL'den 150.000.000 TL'ye yükseltmiştir.

Şirket, 28 Ekim 2015 tarihinde %100 iştirak ettiği, 100.000 TL nakdi sermayeli katma değeri yüksek ileri mühendislik plastikleri (masterbach, compound) ve ileri teknoloji kimyasalları üretim faaliyetlerini yürütmek amacıyla Petkim Specialities Mühendislik Plastikleri Sanayi ve Ticaret A.Ş. adıyla bir şirket kurmuştur. Bu kapsamda Petkim ve bağlı ortaklıkları, hep birlikte "Grup" olarak anılacaktır.

Şirket'in bağlı ortaklığı olan Petlim Limancılık Ticaret A.Ş. ("Petlim")'in sermayesinin % 30'unu temsil eden 45 milyon adet hisse 250 milyon ABD Doları karşılığında Goldman Sachs International ("GSI", iştirakleri ile birlikte "GS") tarafından 18 Aralık 2014 tarihi itibarıyla satın alınmıştır ("Hisse Devir Sözleşmesi").

Aynı tarihte STEAŞ ise GSI ile imzaladığı satım opsiyonu sözleşmesi tahtında, Petkim'in, Hisse Devir Sözleşmesi kapsamında üstlenmiş olduğu yükümlülüklerle ilişkin garantörlük yükümlülüğünü üstlenmiş, gerektiğinde ve sözleşmede yer alan koşulların oluşması durumunda GSI'nin, ilgili Petlim hisselerini STEAŞ'a satma hakkı doğmuştur ("Satım Opsiyonu Sözleşmesi"). Bahsi geçen Satım Opsiyonu Sözleşmesi'nde, Hisse Devir Sözleşmesinin imza tarihini takip eden en geç 7 yıl içinde Petlim'in hisselerinin halka arz edilmesi hususunda anlaşılmış olup ("Halka Arz"), opsiyon ilişkisi neticesinde tarafların mutabık kaldıkları düzenlemeler uyarınca GSI'nin maruz kalabileceği zararın STEAŞ tarafından tazmin edileceği düzenlenmiştir.(Dipnot 22)

Grup'un bünyesinde çalışan personel sayısı 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 2.471'dir (31 Aralık 2014-2.425).

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kapsam içi (*)	1.918	1.907
Kapsam dışı (**)	553	518
	2.471	2.425

(*) Petrol İş Sendikası'na üye personeli ifade etmektedir.

(**) Sendikaya üye olmayan personeli ifade etmektedir.

Bu konsolide finansal tabloların hazırlandığı tarih itibarıyla Grup'un tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

PK. 12, 35800
Aliağa, İzmir

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar

2.1 Sunuma ilişkin temel esaslar

Uygulanan muhasebe standartları

Grup'un konsolide finansal tabloları, Sermaye Piyasası Kurulu'nun 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 nolu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak, Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGK") tarafından yayımlanan uluslararası standartlarla uyumlu olacak şekilde Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumlar esas alınarak hazırlanmıştır. TMS/TFRS, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları'nda ("UFRS") meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla tebliğler aracılığıyla güncellenmektedir.

SPK, 17 Mart 2005 tarihinde almış olduğu bir kararla, Türkiye'de faaliyette bulunan halka açık şirketler için, 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere enflasyon muhasebesi uygulamasının gerekli olmadığını ilan etmiştir. Grup'un konsolide finansal tabloları, bu karar çerçevesinde hazırlanmıştır.

2.2 TFRS'deki Değişiklikler

Yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren yıla ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2015 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

i) 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TMS 19 – Tanımlanmış Fayda Planları: Çalışan Katkıları (Değişiklik)

TMS 19'a göre tanımlanmış fayda planları muhasebeleştirilirken çalışan ya da üçüncü taraf katkıları göz önüne alınmalıdır. Değişiklik, katkı tutarı hizmet verilen yıl sayısından bağımsız ise, işletmelerin söz konusu katkıları hizmet dönemlerine yaymak yerine, hizmetin verildiği yılda hizmet maliyetinden düşerek muhasebeleştirileceklerini açıklığa kavuşturmuştur. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

TMS/TFRS'lerde Yıllık iyileştirmeler

KGK, Eylül 2014'de '2010-2012 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler' ve "2011-2013 Dönemine İlişkin Yıllık İyileştirmeler" ile ilgili olarak aşağıdaki standart değişikliklerini yayınlamıştır.

Yıllık iyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi

TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler:

Hakediş koşulları olan performans koşulu ve hizmet koşulu tanımlarına açıklık getirilmiştir. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Bir işletme birleşmesinde yükümlülük (veya varlık) olarak sınıflanan koşullu bedelin, TMS 39 Finansal Araçlar (veya TFRS 9, hangisi geçerliyse) kapsamında olsun ya da olmasın, sonraki dönemlerde gerçeğe uygun değeri kar veya zarara yansıtılan finansal araç olarak muhasebeleştirileceğine açıklık getirilmiştir. Değişiklik işletme birleşmeleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TFRS 8 Faaliyet Bölümleri

Değişiklikler şu konulara açıklık getirmektedir: i) TFRS 8'e göre toplulaştırma/birleştirme kriterinin uygulanmasına ilişkin yönetimin yaptığı değerlendirme, birleştirilen faaliyet bölümlerinin kısa tanımlarının ve benzerliklerine ilişkin değerlendirme yapılırken kullanılan ekonomik karakteristiklerinin (örneğin satış ve brüt karları) belirtilmesini de içerecek şekilde açıklanmalıdır. ii) Faaliyet varlıklarının toplam varlıklar ile mutabakatı, bu mutabakat işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili yöneticisine raporlanıyorsa açıklanmalıdır. Değişiklikler geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve TMS 38 Maddi Olmayan Duran Varlıklar

TMS 16.35(a) ve TMS 38.80(a)'daki değişiklik yeniden değerlemenin aşağıdaki şekilde yapılabileceğini açıklığa kavuşturmuştur i) Varlığın brüt defter değeri piyasa değerine getirilecek şekilde düzeltilir veya ii) varlığın net defter değerinin piyasa değeri belirlenir, net defter değeri piyasa değerine gelecek şekilde brüt defter değeri oransal olarak düzeltilir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları

Değişiklik, kilit yönetici personeli hizmeti veren yönetici işletmenin ilişkili taraf açıklamalarına tabi ilişkili bir taraf olduğunu açıklığa kavuşturmuştur. Buna ilave olarak yönetici işletme kullanan bir şirketin yönetim hizmeti için katlandığı masrafları açıklaması gerekmektedir. Değişiklik geriye dönük olarak uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi

TFRS 3 İşletme Birleşmeleri

Değişiklik ile i) sadece iş ortaklıklarının değil müşterek anlaşmaların da TFRS 3'ün kapsamında olmadığı ve ii) bu kapsam istisnasının sadece müşterek anlaşmanın finansal tablolarındaki muhasebeleşmeye uygulanabilir olduğu açıklığa kavuşturulmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

TFRS 13'deki portföy istisnasının sadece finansal varlık, finansal yükümlülükler değil TMS 39 (veya TFRS 9, hangisi geçerliyse) kapsamındaki diğer sözleşmelere de uygulanabileceği açıklanmıştır. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

TMS 40 Yatırım Amaçlı Gayrimenkuller

Değişiklik, işlemin varlık edinimi ya da işletme birleşmesi olarak değerlendirilmesi konusunda TFRS 3 ve TMS 40'un karşılıklı ilişkisini açıklığa kavuşturmuştur. Değişiklik ileriye dönük olarak uygulanacaktır.

Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde önemli bir etkisi olmamıştır.

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TFRS 9 Finansal Araçlar – Sınıflandırma ve Açıklama

Aralık 2012'de ve Şubat 2015'de yapılan değişikliklerle yeni standart, 1 Ocak 2018 tarihi ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerli olacaktır, erken uygulamaya izin verilmektedir. TFRS 9 Finansal Araçlar standardının ilk safhası finansal varlıkların ve yükümlülüklerin ölçülmesi ve sınıflandırılmasına ilişkin yeni hükümler getirmektedir. TFRS 9'a yapılan değişiklikler esas olarak finansal varlıkların sınıflama ve ölçümünü ve gerçeğe uygun değer farkı kar veya zarara yansıtılarak ölçülen olarak sınıflandırılan finansal yükümlülüklerin ölçümünü etkileyecektir ve bu tür finansal yükümlülüklerin gerçeğe uygun değer değişikliklerinin kredi riskine ilişkin olan kısmının diğer kapsamlı gelir tablosunda sunumunu gerektirmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini standardın diğer safhaları KGK tarafından kabul edildikten sonra değerlendirecektir.

TFRS 11 – Müşterek Faaliyetlerde Hisse Edinimi (Değişiklikler)

TFRS 11, faaliyeti bir işletme teşkil eden müşterek faaliyetlerde ortaklık payı edinimi muhasebesi ile ilgili rehberlik etmesi için değiştirilmiştir. Bu değişiklik, TFRS 3 İşletme Birleşmeleri'nde belirtildiği şekilde faaliyeti bir işletme teşkil eden bir müşterek faaliyette ortaklık payı edinen işletmenin, bu TFRS'de belirtilen rehberlik ile ters düşenler hariç, TFRS 3 ve diğer TFRS'lerde yer alan işletme birleşmeleri muhasebesine ilişkin tüm ilkeleri uygulamasını gerektirmektedir. Buna ek olarak, edinen işletme, TFRS 3 ve işletme birleşmeleri ile ilgili diğer TFRS'lerin gerektirdiği bilgileri açıklamalıdır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

TMS 16 ve TMS 38 – Kabul edilebilir Amortisman ve İtfa Yöntemlerinin Açıklığa Kavuşturulması (TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler)

TMS 16 ve TMS 38'deki Değişiklikler, maddi duran varlıklar için hasıllata dayalı amortisman hesaplaması kullanımını yasaklamış ve maddi olmayan duran varlıklar için hasıllata dayalı amortisman hesaplaması kullanımını önemli ölçüde sınırlandırmıştır. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde hiçbir etkisi olmayacaktır.

TMS 16 Maddi Duran Varlıklar ve UMS 41 Tarımsal Faaliyetler: Taşıyıcı Bitkiler (Değişiklikler)

TMS 16'da, "taşıyıcı bitkiler" in muhasebeleştirilmesine ilişkin bir değişiklik yapılmıştır. Yayınlanan değişiklikte üzüm asmaları, kauçuk ağacı ya da hurma ağacı gibi canlı varlık sınıfından olan taşıyıcı bitkilerin, olgunlaşma döneminden sonra bir dönemden fazla ürün verdiği ve işletmeler tarafından ürün verme ömrü süresince tutulduğu belirtilmektedir. Ancak taşıyıcı bitkiler, bir kere olgunlaştıktan sonra önemli biyolojik dönüşümden geçmedikleri için ve işlevleri imalat benzeri olduğu için, değişiklik taşıyıcı bitkilerin TMS 41 yerine TMS 16 kapsamında muhasebeleştirilmesi gerektiğini ortaya koymakta ve "maliyet modeli" ya da "yeniden değerlendirme modeli" ile değerlendirilmesine izin vermektedir. Taşıyıcı bitkilerdeki ürün ise TMS 41'deki satış maliyetleri düşülmüş gerçeğe uygun değer modeli ile muhasebeleştirilecektir. Değişiklikler, 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için ileriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TMS 27 – Bireysel Mali Tablolarda Özkaynak Yöntemi (TMS 27’de Değişiklik)

Nisan 2015’de Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK), işletmelerin bireysel finansal tablolarında bağlı ortaklıklar ve iştiraklerdeki yatırımların muhasebeleştirilmesinde özkaynak yönteminin kullanılması seçeneğini yeniden sunmak için TMS 27’de değişiklik yapmıştır. Buna göre işletmelerin bu yatırımları:

- maliyet değeriyle
- TFRS 9 uyarınca

veya

- TMS 28’de tanımlanan özkaynak yöntemini kullanarak muhasebeleştirilmesi gerekmektedir.

İşletmelerin aynı muhasebeleştirmeyi her yatırım kategorisine uygulaması gerekmektedir. Bu değişiklik 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, geçmişe dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmekte olup, erken uygulama açıklanmalıdır. Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklikler

Şubat 2015’de, TFRS 10 ve TMS 28’deki bir iştirak veya iş ortaklığına verilen bir bağlı ortaklığın kontrol kaybını ele almadaki gereklilikler arasındaki tutarsızlığı gidermek için TFRS 10 ve TMS 28’de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklik ile bir yatırımcı ile iştirak veya iş ortaklığı arasında, TFRS 3’te tanımlandığı şekli ile bir işletme teşkil eden varlıkların satışı veya katkısından kaynaklanan kazanç veya kayıpların tamamının yatırımcı tarafından muhasebeleştirilmesi gerektiği açıklığa kavuşturulmuştur. Eski bağlı ortaklıkta tutulan yatırımın gerçeğe uygun değerden yeniden ölçülmesinden kaynaklanan kazanç veya kayıplar, sadece ilişiksiz yatırımcıların o eski bağlı ortaklıktaki payları ölçüsünde muhasebeleştirilmelidir. İşletmelerin bu değişikliği, 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için ileriye dönük olarak uygulamaları gerekmektedir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliğin Grup’un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28: Yatırım İşletmeleri: Konsolidasyon istisnasının uygulanması (TFRS 10 ve TMS 28’de Değişiklik)

Şubat 2015’de, TFRS 10 Konsolide Finansal Tablolar standardındaki yatırım işletmeleri istisnasının uygulanması sırasında ortaya çıkan konuları ele almak için TFRS 10, TFRS 12 ve TMS 28’de değişiklikler yapmıştır: Değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişiklikler Grup için geçerli değildir.

TMS 1: Açıklama İnisyatifi (TMS 1’de Değişiklik)

Şubat 2015’de, TMS 1’de değişiklik yapmıştır. Bu değişiklikler; Önemlilik, Ayrıştırma ve alt toplamlar, Dipnot yapısı, Muhasebe politikaları açıklamaları, Özkaynakta muhasebeleştirilen yatırımlardan kaynaklanan diğer kapsamlı gelir kalemlerinin sunumu alanlarında dar odaklı iyileştirmeler içermektedir. Bu değişiklikler 1 Ocak 2016 veya sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerlidir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Değişikliklerin Grup’un konsolide finansal tablo dipnotları üzerinde önemli bir etkisi olması beklenmemektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi

KGK, Şubat 2015'de "TFRS Yıllık İyileştirmeler, 2012-2014 Dönemi"ni yayınlamıştır. Doküman, değişikliklerin sonucu olarak değişikliğe uğrayan standartlar ve ilgili Gerekçeler hariç, dört standarda beş değişiklik getirmektedir. Etkilenen standartlar ve değişikliklerin konuları aşağıdaki gibidir:

- TFRS 5 Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar ve Durdurulan Faaliyetler – elden çıkarma yöntemlerindeki değişikliklerin (satış veya ortaklara dağıtım yoluyla) yeni bir plan olarak değil, eski planın devamı olarak kabul edileceğine açıklık getirilmiştir
- TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar – bir finansal varlığın devredilmesinde hizmet sözleşmelerinin değerlendirilmesine ve netleştirmeye ilişkin TFRS 7 açıklamalarının ara dönem özet finansal tablolar için zorunlu olmadığına ilişkin açıklık getirilmiştir
- TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar – yüksek kaliteli kurumsal senetlerin pazar derinliğinin, borcun bulunduğu ülkede değil borcun taşındığı para biriminde değerlendirileceğine açıklık getirilmiştir
- TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama – gerekli ara dönem açıklamalarının ya ara dönem finansal tablolarda ya da ara dönem finansal tablolardan gönderme yapılarak sunulabileceğine açıklık getirilmiştir.

Bu değişiklikler 1 Ocak 2016 ve sonrasında başlayan yıllık raporlama dönemleri için geçerli olup, erken uygulamaya izin verilmektedir. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Uluslararası Muhasebe Standartları Kurumu (UMSK) tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

Aşağıda listelenen yeni standartlar, yorumlar ve mevcut UFRS standartlarındaki değişiklikler UMSK tarafından yayınlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiştir. Fakat bu yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler henüz KGK tarafından TFRS'ye uyarlanmamıştır/yayınlanmamıştır ve bu sebeple TFRS'nin bir parçasını oluşturmazlar. Grup konsolide finansal tablolarında ve dipnotlarda gerekli değişiklikleri bu standart ve yorumlar TFRS'de yürürlüğe girdikten sonra yapacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2010–2012 Dönemi

TFRS 13 Gerçeğe Uygun Değer Ölçümü

Karar Gerekçeleri'nde açıklandığı üzere, üzerlerinde faiz oranı belirtilmeyen kısa vadeli ticari alacak ve borçlar, iskonto etkisinin önemsiz olduğu durumlarda, fatura tutarından gösterilebilecektir. Değişiklikler derhal uygulanacaktır.

Yıllık İyileştirmeler - 2011–2013 Dönemi

UFRS 15 - Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat

UMSK Mayıs 2014'de UFRS 15 Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat standardını yayınlamıştır. Standarttaki yeni beş aşamalı model, hasılatın muhasebeleştirme ve ölçüm ile ilgili gereklilikleri açıklamaktadır. Standart, müşterilerle yapılan sözleşmelerden doğan hasılatın uygulanacak olup bir işletmenin olağan faaliyetleri ile ilgili olmayan bazı finansal olmayan varlıkların (örneğin maddi duran varlık çıkışları) satışının muhasebeleştirilip ölçülmesi için model oluşturmaktadır. UFRS 15'in uygulama tarihi aslında 1 Ocak 2017'di, ancak Eylül 2015 de UMSK geçerlilik tarihini 1 Ocak 2018 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacak şekilde ertelemiştir. Erken uygulamaya izin verilmektedir. UFRS 15'e geçiş için iki alternatif uygulama sunulmuştur; tam geriye dönük uygulama veya modifiye edilmiş geriye dönük uygulama. Modifiye edilmiş geriye dönük uygulama tercih edildiğinde önceki dönemler yeniden düzenlenmeyecek ancak mali tablo dipnotlarında karşılaştırmalı rakamsal bilgi verilecektir. Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

UFRS 9 Finansal Araçlar – Nihai Standart (2014)

UMSK, Temmuz 2014'te UMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme standardının yerine geçecek olan ve sınıflandırma ve ölçme, değer düşüklüğü ve finansal riskten korunma muhasebesi aşamalarından oluşan projesi UFRS 9 Finansal Araçlar'ı nihai olarak yayınlamıştır. UFRS 9 finansal varlıkların içinde yönetildikleri iş modelini ve nakit akım özelliklerini yansıtan akılcı, tek bir sınıflama ve ölçüm yaklaşımına dayanmaktadır. Bunun üzerine, kredi kayıplarının daha zamanında muhasebeleştirilebilmesini sağlayacak ileriye yönelik bir beklenen kredi kaybı modeli ile değer düşüklüğü muhasebesine tabi olan tüm finansal araçlara uygulanabilen tek bir model kurulmuştur. Buna ek olarak, UFRS 9, banka ve diğer işletmelerin, finansal borçlarını gerçeğe uygun değeri ile ölçme opsiyonun seçtikleri durumlarda, kendi kredi değerliliklerindeki düşüğe bağlı olarak finansal borcun gerçeğe uygun değerindeki azalmadan dolayı kar veya zarar tablosunda gelir kaydetmeleri sonucunu doğuran "kendi kredi riski" denilen sorunu ele almaktadır. Standart ayrıca, risk yönetimi ekonomisini muhasebe uygulamaları ile daha iyi ilişkilendirebilmek için geliştirilmiş bir finansal riskten korunma modeli içermektedir. UFRS 9, 1 Ocak 2018 veya sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir; ancak, erken uygulamaya izin verilmektedir. Ayrıca, finansal araçların muhasebesi değiştirilmeden 'kendi kredi riski' ile ilgili değişikliklerinin tek başına erken uygulanmasına izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UFRS 16 Kiralama İşlemleri

UMSK Ocak 2016'da UFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayınlamıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. UFRS 16, UMS 17 ve UMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir. UFRS 15 "Müşterilerle Yapılan Sözleşmelerden Doğan Hasılat" standardı da uygulandığı sürece UFRS 16 için erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, standardın finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

UMS 12 Gelir Vergileri: Gerçekleşmemiş Zararlar için Ertelenmiş Vergi Varlıklarının Muhasebeleştirilmesi (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 12 Gelir Vergileri standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Yapılan değişiklikler gerçeğe uygun değeri ile ölçülen borçlanma araçlarına ilişkin ertelenmiş vergi muhasebeleştirilmesi konusunda açıklık getirmektedir. Değişiklikler; gerçekleşmemiş zararlar için ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi hükümleri konusunda, uygulamadaki mevcut farklılıkları gidermeyi amaçlamaktadır. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geriye dönük olarak uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Ancak, değişikliklerin ilk kez uygulandığı dönem, karşılaştırmalı sunulan ilk dönemin açılış özkaynaklarındaki etki, açılış geçmiş yıllar karları/zararları ve diğer özkaynak kalemleri arasında ayrıştırılmadan, açılış geçmiş yıllar karları/zararlarında (ya da uygun olması durumunda bir diğer özkaynak kaleminde) muhasebeleştirilebilecektir. Grup bu muafiyeti uygulaması durumunda, finansal tablo dipnotlarında açıklama yapacaktır. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

UMS 7 Nakit Akış Tabloları (Değişiklikler)

UMSK Ocak 2016'da, UMS 7 Nakit Akış Tabloları standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Değişiklikler, şirketin finansman faaliyetleri konusunda finansal tablo kullanıcılarına sağlanan bilgilerin iyileştirilmesi için UMS 7'ye açıklık getirilmesini amaçlamaktadır. Dipnot açıklamalarındaki iyileştirmeler, şirketlerin finansal borçlarındaki değişiklikler için bilgi sağlamasını gerektirmektedir. Değişiklikler, 1 Ocak 2017 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup'un bu değişiklikleri ilk kez uygulamasında, önceki dönemlere ilişkin karşılaştırmalı bilgi sunulmasına gerek yoktur. Söz konusu değişikliklerin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

2.3 Karşılaştırmalı bilgiler ve önceki dönem tarihli finansal tabloların düzeltilmesi

Finansal durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı olarak hazırlanmaktadır. Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden sınıflandırılır ve önemli farklılıklar açıklanır.

Grup'un 31 Aralık 2014 tarihinde sona eren döneme ait konsolide kar veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda yapılan sınıflandırma aşağıdaki gibidir:

- Esas faaliyetlerden diğer giderler içerisinde gösterilen 8.542.313 TL tutarındaki çalışmayan kısım giderleri, satışların maliyeti hesap grubunda gösterilmiştir.

2.4 Önemli muhasebe politikalarının özeti

Konsolide finansal tabloların hazırlanmasında izlenen önemli muhasebe politikaları aşağıda özetlenmiştir:

Uygulanan konsolidasyon esasları

Konsolide finansal tablolar Petkim ve Petkim'in %70'ine (31 Aralık 2014: %70) sahip olduğu Petkim'in finansal tabloları ile Petkim'in %100'üne (31 Aralık 2014: bulunmamaktadır) sahip olduğu Petkim Specialities Mühendislik Plastikleri Sanayi ve Ticaret A.Ş.'yi kapsamaktadır. Bağlı ortaklık, kontrolün Petkim'e geçtiği tarihten itibaren konsolide edilmeye başlanır ve kontrolün Petkim'den çıkması ile konsolide edilme işlemi son bulur.

Yukarıda da belirtildiği üzere konsolide finansal tablolar Petkim ve onun kontrol ettiği bağlı ortaklıkların aynı döneme ait finansal tablolarından oluşur. Petkim, direkt veya endirekt olarak bir şirketteki oy haklarının %50'sinden fazlasına sahip olduğunda ve o şirketin faaliyetlerinden yarar sağlamak amacıyla finansal ve faaliyet politikalarını yönlendirme hakkı elde ettiğinde kontrolü ele geçirmiş sayılır.

Bağlı ortaklıklar tam konsolidasyon yöntemi kullanılarak konsolide edilmiş, dolayısıyla kayıtlı bağlı ortaklık değerleri, ilgili özkaynakları karşılığında netleştirilmiştir.

Petkim ve bağlı ortaklıkları arasındaki işlemler ve bakiyeler ile bu işlemlerle ilgili olarak oluşan kar marjları (eğer var ise) elimine edilmiştir. Konsolide finansal tablolar benzer işlemler için aynı muhasebe prensipleri kullanılarak hazırlanmıştır.

Stoklar

Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Stokların maliyeti tüm satın alma maliyetlerini, dönüştürme maliyetlerini ve stokların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Grup, stoklarını ağırlıklı ortalama yöntemine göre değerlemektedir.

Net gerçekleşebilir değer, olağan ticari faaliyet içerisinde oluşan tahmini satış fiyatından tahmini tamamlanma maliyeti ve satışı gerçekleştirmek için gerekli tahmini satış maliyeti toplamının indirilmesiyle elde edilen tutardır (Dipnot 10).

Yedek parça ve malzemeler net geri kazanılabilir değer ya da elde etme bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Yedek parça ve malzemelerin maliyeti tüm satın alma maliyetlerini ve yedek parçaların mevcut durumuna ve konumuna getirilmesi için katlanılan diğer maliyetleri içerir. Grup, yedek parça ve malzemelerini ağırlıklı ortalama yöntemine göre değerlemektedir (Dipnot 10).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar, elde etme maliyetinden birikmiş amortismanın ve mevcutsa değer düşüklüğünün düşülmesi ile bulunan net defter değeri ile gösterilmektedir. Tarihi değerler, maddi duran varlığın iktisabı ile direkt olarak ilgili olan maliyetleri içermektedir. İktisap tarihinden sonraki maliyetler, sadece varlıkla ilgili gelecekteki ekonomik faydanın Grup'a akışının muhtemel olduğu ve varlığın maliyetinin güvenilir olarak ölçülebildiği durumlarda varlığın defter değerine ilave edilir veya ayrı bir varlık olarak kaydedilir. Bakım onarım giderleri ilgili döneme ait konsolide kar veya zarar ve kapsamlı gelir tablosunda giderleştirilir. Eğer bakım ve onarım gideri ilgili aktifte genişleme veya gözle görülür bir gelişme sağlıyorsa aktifleştirilir. Maddi duran varlıkların düzeltilmiş değerleri üzerinden faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman ayrılmaktadır (Dipnot 12).

Yedek parçalar ve malzemelerin bir dönemden fazla ve sadece belli bir maddi duran varlık kalemi ile ilişkili olarak kullanılabileceğinin öngörüldüğü durumlarda, ilgili yedek parçalar ve malzemeler maddi duran varlık olarak değerlendirilmektedir. Yedek parçalar ve malzemeler elde etme maliyetlerinden, ilişkilendirildikleri maddi duran varlığın kalan faydalı ömürleri üzerinden hesaplanan birikmiş amortismanın düşülmesi ile net defter değerleri ile gösterilmektedir.

Binalar, makine, tesis ve cihazlar, kapasitelerinin tam olarak kullanılmaya hazır olduğu durumlarda aktifleştirilir ve itfa edilmeye başlanırlar. Maddi duran varlıkların atık değerinin önemli tutarda olmadığı tahmin edilmektedir.

Maddi duran varlıklarının faydalı ömürleri aşağıda belirtildiği şekildedir:

	<u>Faydalı ömür</u>
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	4-50 yıl
Binalar	18-50 yıl
Makine, tesis ve cihazlar	4-68 yıl
Taşıt araçları	5 yıl
Döşeme ve demirbaşlar	3-20 yıl
Diğer maddi duran varlıklar	5 yıl
Özel maliyetler	3 yıl

Beklenen faydalı ömür, artık değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkilerini ileriye dönük olarak tespit etmek amacıyla her yıl gözden geçirilir.

Arazi ve arsalar sınırsız ömürleri olması sebebiyle amortismanına tabi değildir.

Maddi duran varlıkların satışı dolayısıyla oluşan kar ve zararlar konsolide kar veya zarar ve kapsamlı gelir tablosunda yatırım faaliyetlerinden diğer gelirler ve giderler hesaplarına dahil edilirler.

Maddi olmayan duran varlıklar

Maddi olmayan duran varlıklar bilgi işlem sistemleri ve yazılımlara yönelik haklardan ve aktifleştirilen geliştirme giderlerinden oluşmaktadır. Değer düşüklüğünün olması durumunda maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değeri, geri kazanılabilir tutara indirilir (Dipnot 13).

Maddi olmayan duran varlıkların tahmin edilen faydalı ömürleri aşağıda belirtilmiştir:

	<u>Faydalı ömür</u>
Haklar ve yazılımlar	3-15 yıl

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Yatırım amaçlı gayrimenkuller

Mal ve hizmetlerin üretiminde kullanılmak veya idari maksatlarla veya işlerin normal seyri esnasında satılmak yerine, kira elde etmek veya değer kazanması amacıyla veya her ikisi için elde tutulan araziler ve binalar "Yatırım amaçlı gayrimenkuller" olarak sınıflandırılmakta ve konsolide finansal durum tablosunda maliyet değerleri ile yansıtılmaktadır.

Yatırım amaçlı gayrimenkullerin kayıtlardan çıkarılması, elden çıkarılmalarıyla, ya da bir yatırım amaçlı gayrimenkulün kullanımdan çekilmesiyle ve bunun elden çıkarılmasından ileriye dönük hiçbir ekonomik fayda beklenmiyorsa gerçekleşir. Yatırım amaçlı gayrimenkullerin elden çıkarılması sonucu oluşan kar veya zarar elden çıkarma işleminin gerçekleştiği dönemde ilgili gelir ve gider hesaplarına yansıtılır (Dipnot 11).

Araştırma ve geliştirme giderleri

Araştırma masrafları, olduğu dönem içerisinde konsolide kar veya zarar ve kapsamlı gelir tablosuna kaydedilir.

Geliştirme faaliyetleri (ya da Grup içi bir projenin gelişim aşaması) sonucu ortaya çıkan işletme içi yaratılan maddi olmayan duran varlıklar yalnızca aşağıda belirtilen şartların tamamı karşılandığında kayda alınırlar:

- maddi olmayan duran varlığın kullanıma hazır ya da satılmaya hazır hale getirilebilmesi için tamamlanmasının teknik anlamda mümkün olması,
- maddi olmayan duran varlığı tamamlama, kullanma veya satma niyetinin olması,
- maddi olmayan duran varlığın kullanılabilir veya satılabilir olması,
- varlığın ne şekilde ileriye dönük olası bir ekonomik fayda sağlayacağını belli olması,
- maddi olmayan duran varlığın gelişimini tamamlamak, söz konusu varlığı kullanmak ya da satmak için uygun teknik, finansal ve başka kaynakların olması, ve
- varlığın geliştirme maliyetinin, geliştirme sürecinde güvenilir bir şekilde ölçülebilir olması.

Aktifleştirilen geliştirme gideri, ürünün ticari üretiminin başlaması ile 5 yıl içerisinde, normal amortisman yöntemi uygulanarak itfa edilmektedir.

Varlıklarda değer düşüklüğü

Grup, ertelenmiş vergi varlıkları ve gerçeğe uygun değerleri ile gösterilen finansal varlıklar dışında kalan her varlık için her bilanço tarihinde, söz konusu varlığa ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir.

Grup, her bilanço tarihinde maddi ve maddi olmayan duran varlıklarının, maliyet değerinden birikmiş amortismanlar düşülerek bulunan defter değerine ilişkin değer kaybının olduğuna dair herhangi bir gösterge olup olmadığını değerlendirir. Eğer böyle bir gösterge mevcutsa, değer düşüklüğü tutarını belirleyebilmek için o varlığın geri kazanılabilir tutarı tahmin edilir. Varlığın tek başına geri kazanılabilir tutarının hesaplanmasının mümkün olmadığı durumlarda, o varlığın ait olduğu nakit üreten biriminin geri kazanılabilir tutarı hesaplanır.

Grup'un, ödenmesi gereken meblağları tahsil edemeyecek olduğunu gösteren bir durumun söz konusu olması halinde ticari alacaklar için bir değer düşüklüğü karşılığı konsolide finansal tablolara kaydedilir. Söz konusu bu karşılığın tutarı, alacağın kayıtlı değeri ile tahsili mümkün tutar arasındaki farktır. Tahsili mümkün tutar, teminatlardan ve güvencelerden tahsil edilebilecek meblağlar da dahil olmak üzere tüm nakit akışlarının, oluşan ticari alacağın orijinal etkin faiz oranı esas alınarak iskonto edilen değeridir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Değer düşüklüğü tutarı, kaydedilmesinden sonra oluşacak bir durum dolayısıyla azalır, söz konusu tutar, cari dönemde konsolide kar veya zarar ve kapsamlı gelir tablosunda diğer faaliyetlerden gelirlere yansıtılır.

Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Kullanımdaki değer hesaplanırken, geleceğe ait tahmini nakit akımları, paranın zaman değerini ve varlığa özgü riskleri yansıtan vergi öncesi iskonto oranı kullanılarak bugünkü değerine indirilir.

Varlığın (veya nakit üreten birimin) geri kazanılabilir tutarının defter değerinden daha az olması durumunda varlığın (veya nakit üreten birimin) defter değeri, geri kazanılabilir tutarına indirilir. Bu durumda oluşan değer düşüklüğü kayıpları konsolide gelir tablosunda muhasebeleştirilir.

Değer düşüklüğünün iptali nedeniyle varlığın (veya nakit üreten birimin) kayıtlı değerinde meydana gelen artış, önceki yıllarda değer düşüklüğünün konsolide finansal tablolara alınmamış olması halinde oluşacak olan defter değerini (amortisman tabii tutulduktan sonra kalan net tutar) aşmamalıdır. Değer düşüklüğünün iptali konsolide gelir tablosuna kayıt edilir.

Grup, tüm finansal varlıklarının değer düşüklüğü testi için aşağıdaki kriterleri göz önünde bulundurmaktadır:

- Borçlu tarafın önemli ölçüde finansal açıdan zorluk içinde olup olmaması,
- Anaparanın veya faizin ödenmemesi veya geç ödenmesi gibi sözleşme hükümlerine borçlu tarafın uymaması,
- Ekonomik veya yasal nedenlerden ötürü, borçlu olan tarafa herhangi bir imtiyazın tanınıp tanınmadığı,
- Borçlu olan tarafın finansal açıdan yeniden yapılandırmaya gitmesinin beklenmesi veya gitmesi,
- Bağımsız veriler kullanılarak, finansal varlıkların gelecekte Grup'a sağlayacakları nakit akışlarında önemli düşüşlerin olup olmayacağı.

Finansal araçlar

Grup'un finansal varlıkları, nakit ve nakit benzerleri, ticari alacaklar, ilişkili taraflardan alacaklar, vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar ve diğer alacaklardan oluşmaktadır. Finansal yükümlülükleri ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar, diğer borçlar ve finansal borçlardan oluşmaktadır.

Nakit ve nakit benzerleri

Nakit ve nakit benzerleri, eldeki nakit, banka mevduatları ile tutarı belirli, nakde kolayca çevrilebilen kısa vadeli ve yüksek likiditeye sahip ve değerindeki değişim riski önemsiz olan ve vadesi üç ay veya daha kısa olan yatırımları içermektedir (Dipnot 4). Vadesi üç ay ve daha uzun banka mevduatları finansal yatırımlarda gösterilmektedir (Dipnot 5)

Finansal yatırımlar

Şirket'in %20'nin altında sermaye payına sahip olduğu finansal varlıkların borsaya kayıtlı herhangi bir gerçeğe uygun değerinin olmadığı, gerçeğe uygun değer hesaplanmasında kullanılan diğer yöntemlerin uygun olmaması nedeniyle gerçeğe uygun bir değer tahmininin yapılamadığı ve gerçeğe uygun değer güvenilir bir şekilde ölçülemediği durumlarda finansal varlığın kayıtlı değeri elde etme maliyeti tutarından, şayet mevcutsa, değer düşüklüğü karşılığının çıkarılması suretiyle belirlenmiştir (Dipnot 5).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Ticari alacaklar ve değer düşüklüğü karşılığı

Grup'un doğrudan bir borçluya mal veya hizmet tedariki ile oluşan vadeli satışlarından kaynaklanan ticari alacaklar, etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyetleri üzerinden değerlendirilmiştir (Dipnot 7).

Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar

Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar ilk olarak gerçeğe uygun değerlerini yansıtan elde etme maliyet bedellerine işlem maliyetlerinin eklenmesi ile kayda alınmakta ve kayda alınmalarını takiben "Etkin faiz (iç verim) oranı yöntemi" kullanılarak "İtfa edilmiş maliyet bedeli" ile değerlendirilmektedir. Vadeye kadar elde tutulacak finansal varlıklar ile ilgili faiz gelirleri gelir tablosuna yansıtılmaktadır.

Ticari borçlar

Ticari borçlar, gerçeğe uygun değerleriyle deftere alınır ve müteakip dönemlerde etkin faiz oranı yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş tutarlardan muhasebeleştirilir (Dipnot 7).

Finansal borçlar

Banka kredileri, alındıkları tarihlerde, alınan kredi tutarından işlem masrafları ve komisyonlar çıkartıldıktan sonraki değerleriyle kaydedilir. Banka kredileri, sonradan etkin faiz yöntemi kullanılarak iskonto edilmiş maliyet değeri üzerinden belirtilir. İşlem masrafları düşüldükten sonra kalan tutar ile iskonto edilmiş maliyet değeri arasındaki fark, konsolide gelir tablosuna kredi dönemi süresince finansman maliyeti olarak yansıtılır.

Alınan kredilerin vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise, kısa vadeli yükümlülükler içerisinde; 12 aydan fazla ise uzun vadeli yükümlülükler içerisinde gösterilmektedir (Dipnot 6).

Finansal varlık ve yükümlülüklerin kayda alınması ve çıkarılması

Grup, finansal varlık veya yükümlülükleri, ilgili finansal araç sözleşmelerine taraf olduğu takdirde konsolide finansal durum tablosuna yansıtmaktadır. Grup finansal varlığın tamamını veya bir kısmını, sadece söz konusu varlıkların konu olduğu sözleşmeden doğan haklar üzerindeki kontrolünü kaybettiği zaman kayıtlarından çıkartır. Grup finansal yükümlülükleri ancak sözleşmede tanımlanan yükümlülüğü ortadan kalkar, iptal edilir veya zaman aşımına uğrar ise kayıtlarından çıkartır.

Bütün normal finansal varlık alım ve satımları işlem tarihinde, yani Grup'un varlığı almayı veya satmayı taahhüt ettiği tarihte kayıtlara yansıtılır. Söz konusu alım ve satımlar genellikle piyasada oluşan genel teamül ve düzenlemelerle belirlenen zaman dilimi içerisinde finansal varlığın teslimini gerektiren alım satımlardır.

Borçlanma maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen özellikli varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile doğrudan ilişkilendirilen borçlanma maliyetleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar varlığın maliyetine dahil edilmektedir.

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklara ilişkin olmayan diğer tüm borçlanma maliyetleri, oluştukları dönemde konsolide kar veya zarar ve kapsamlı gelir tablosuna kaydedilmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Türev araçlar ve riskten korunma amaçlı araçlar

Türev araçlar ilk olarak sözleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerini yansıtan elde etme maliyeti üzerinden kayda alınmakta ve kayda alınmalarını izleyen dönemlerde gerçeğe uygun değer ile değerlendirilmektedir. Grup'un türev araçlarını ağırlıklı olarak vadeli döviz alım-satım sözleşmeleri ile yabancı para ve faiz oranı swap işlemleri oluşturmaktadır. Söz konusu türev araçlar ekonomik olarak Grup için risklere karşı etkin bir koruma sağlamakla birlikte, risk muhasebesi yönünden gerekli koşulları taşımadıkları durumlarda konsolide finansal tablolarda alım-satım amaçlı türev araçlar olarak muhasebeleştirilmekte ve bunlara ilişkin gerçeğe uygun değer değişiklikleri gelir tablosunda yansıtılmaktadır.

Grup'un finansal riskten korunma muhasebesi koşullarını yerine getiren finansal riskten korunma işlemleri ise aşağıda açıklandığı şekilde muhasebeleştirilmektedir:

Gerçeğe uygun değer riskinden korunma işlemleri

Gerçeğe uygun değere yönelik riskten korunma olarak belirlenen türev işlemlerin gerçeğe uygun değer değişiklikleri riskten korunulan varlık veya yükümlülüğün korunulan riske ilişkin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikleri ile birlikte gelir tablosuna kaydedilir. Riskten korunulan varlık veya yükümlülüğün gerçeğe uygun değerindeki değişiklik, riskten korunma muhasebesinin etkin olduğu dönem boyunca, ilgili varlık veya yükümlülük ile birlikte gösterilir. Riskten korunmanın, riskten korunma muhasebesi şartlarını artık yerine getirmediği durumlarda, etkin faiz oranı yöntemi kullanılan riskten korunulan kalemin taşınan değerine yapılan düzeltmeler vadeye kalan süre içerisinde etkin faiz oranı yöntemiyle iskonto edilerek gelir tablosuna yansıtılır.

Nakit akış riskinden korunma işlemleri

Grup, türev sözleşmesi yapıldığı tarihte, kayıtlı bir varlığın veya yükümlülüğün veya belirli bir riskle ilişkisi kurulabilen ve gerçekleşmesi muhtemel olan işlemlerin nakit akışlarında belirli bir riskten kaynaklanan ve kar/zararı etkileyebilecek değişimlere karşı korunmayı sağlayan işlemleri nakit akış riskinden korunma olarak belirlemektedir.

Grup, etkin olarak nitelendirilen nakit akış finansal riskten korunma işlemlerine ilişkin kazanç ve kayıplarını özkaynaklarda "finansal riskten korunma fonu" olarak göstermektedir. Finansal riskten korunulan taahhüdün veya gelecekteki muhtemel işlemin bir varlık veya yükümlülük haline gelmesi durumunda özkaynak kalemleri arasında izlenen bu işlemlerle ilgili kazanç ya da kayıplar bu kalemlerden alınarak söz konusu varlık veya yükümlülüğün elde etme maliyetine veya defter değerine dahil edilmektedir. Aksi durumda, özkaynak kalemleri altında muhasebeleştirilmiş tutarlar, finansal riskten korunulan gelecekteki muhtemel işlemin konsolide gelir tablosunu etkilediği dönemde konsolide gelir tablosuna transfer edilerek kar veya zarar olarak yansıtılır.

Gelecekte gerçekleşmesi muhtemel işlemin, gerçekleşmesi artık beklenmiyorsa, önceden özkaynaklar altında muhasebeleştirilen birikmiş kazanç ve kayıplar gelir tablosuna transfer edilir. Finansal riskten korunma aracının, yerine belgelenmiş finansal riskten korunma stratejisine uygun olarak başka bir araç tanımlanmadan veya uzatılmadan, vadesinin dolması, satılması, sona erdirilmesi veya kullanılması veya finansal riskten korunma tanımının iptal edilmesi durumunda, önceden diğer kapsamlı gelir altında muhasebeleştirilmiş kazanç ve kayıplar, kesin taahhüt veya tahmini işlem gelir tablosunu etkileyene kadar özkaynaklar altında sınıflandırılmaya devam eder.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

İlişkili taraflar

Finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (bu Standartta 'raporlayan işletme' olarak kullanılacaktır) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

- (a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır:

Söz konusu kişinin,

- (i) raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- (ii) raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- (iii) raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

- (b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- (i) İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- (ii) İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- (iii) Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- (iv) İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- (v) İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda plânlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir plânının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- (vi) İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.
- (vii) (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde. İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Grup üst düzey yönetim kadrosunu, yönetim kurulu üyeleri, genel müdür ve genel müdür yardımcılarını olarak belirlemiştir (Dipnot 32).

Devlet teşvik ve yardımları

Gerçeğe uygun değerleri ile izlenen parasal olmayan devlet teşvikleri de dâhil olmak üzere tüm devlet teşvikleri, elde edilmesi için gerekli şartların Grup tarafından yerine getirileceğine ve teşvikin Grup tarafından elde edilebileceğine dair makul bir güvence olduğunda veya teşviğin Grup tarafından elde edilmesi ile finansal tablolara alınır. Devlet teşvikleri, bu teşviklerle karşılanması amaçlanan maliyetlerin gider olarak muhasebeleştirildiği dönemler boyunca sistematik ve oransal bir şekilde gelir tablosuna yansıtılır (Dipnot 14).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Dönemin kar ve zararı üzerindeki gelir vergisi yükümlülüğü, cari yıl vergisi ve ertelenmiş vergiyi içermektedir. Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem karının vergiye tabi olan kısmı üzerinden ve bilanço tarihinde geçerli olan vergi oranları ile hesaplanan vergi yükümlülüğünü içermektedir (Dipnot 30).

Ertelenmiş vergi, yükümlülük yöntemi kullanılarak, varlık ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda yer alan kayıtlı değerleri ile vergi değerleri arasındaki geçici farklar üzerinden hesaplanır.

Ertelenmiş vergi hesaplanmasında yürürlükteki vergi mevzuatı uyarınca bilanço tarihi itibarıyla halihazırda yürürlükte olan vergi oranları kullanılır. Ertelenmiş vergi geliri veya gideri ertelenmiş verginin doğrudan özkaynak altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmadığı durumlarda, dönemin kar veya zararına dahil edilir. Ertelenmiş vergi özkaynaklar altında muhasebeleştirilen bir işlemde kaynaklanıyorsa, ilgili özkaynaklar kalemi altında muhasebeleştirilir.

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kar elde etmek suretiyle bu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla konsolide finansal tablolarda hesaplanmaktadır. Eğer yeterli vergilendirilebilir geçici fark var ise ve bu farkların vergi varlıklarından kaynaklanan mali zararın ileriye taşındığı dönemlerde kapanması bekleniyorsa, indirilebilir geçici farklardan faydalanmaya yetecek kadar mali karın oluşacağı muhtemel kabul edilir ve bununla ilgili vergi varlıkları indirilebilir vergi farkının ortaya çıktığı dönemde konsolide finansal tablolara alınır.

Aynı ülkenin vergi mevzuatına tabi olmak şartıyla ve cari vergi varlıklarının cari vergi yükümlülüklerinden mahsup edilmesi konusunda yasal olarak uygulanabilir bir hakkın bulunması durumunda ertelenmiş vergi varlıkları ve ertelenmiş vergi yükümlülükleri, karşılıklı olarak birbirinden mahsup edilir. Ertelenmiş vergi varlık veya yükümlülükleri konsolide finansal tablolarda uzun vadeli olarak sınıflandırılmıştır (Dipnot 30).

Çalışanlara sağlanan faydalar

a) Tanımlanan fayda planı :

Grup, mevcut iş kanunu gereğince, emeklilik nedeni ile işten ayrılan veya istifa ve kötü davranış dışındaki nedenlerle işine son verilen ve en az bir yıl hizmet vermiş personele belirli miktarda kıdem tazminatı ödemekle yükümlüdür. Ayrıca, Grup'un belli bir kıdem üzerindeki çalışanlarına ödenen "Kıdem Teşvik Primi" ("Prim") adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır (Dipnot 17).

Grup, konsolide finansal tablolardaki kıdem tazminatı karşılığını "Projeksiyon Metodu"nu kullanarak ve Grup'un personel hizmet süresini tamamlama ve kıdem tazminatına hak kazanma konularında geçmiş yıllarda kazandığı deneyimlerini baz alarak hesaplamış ve bilanço tarihi itibarıyla iskonto edilmiş değerini kayıtlara almıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıplar diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır.

(b) Tanımlanan katkı planları :

Grup, Sosyal Güvenlik Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Grup'un bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Karşılıklar

Grup'un, geçmişteki işlemlerinin sonucunda mevcut hukuki veya geçerli bir yükümlülüğünün bulunması ve yükümlülüğün yerine getirilmesi için kaynakların çıkışının gerçekleşmesinin muhtemel olması ve yükümlülük tutarının güvenilir bir tahmininin yapılabileceği durumlarda karşılıklar oluşturulur. Karşılıklar, bilanço tarihi itibarıyla yükümlülüğün yerine getirilmesi için yapılacak harcamanın Grup yönetimi tarafından yapılan en iyi tahminine göre hesaplanır ve etkisinin önemli olduğu durumlarda tutarın bilanço tarihine indirgenmesi için iskonto edilir.

Koşullu varlık ve yükümlülükler

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam olarak kontrolünde bulunmayan gelecekteki bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilebilecek muhtemel yükümlülükler ve varlıklar konsolide finansal tablolara alınmamakta ve koşullu varlık ve yükümlülükler olarak değerlendirilmektedir (Dipnot 15).

Koşullu yükümlülükler, kaynak aktarımını gerektiren durum yüksek bir olasılık taşıyor ise konsolide finansal tablolara yansıtılmayıp dipnotlarda açıklanmaktadır. Koşullu varlıklar ise konsolide finansal tablolara yansıtılmayıp ekonomik getiri yaratma ihtimali yüksek olduğu takdirde dipnotlarda açıklanır.

Gelirlerin kaydedilmesi

Gelir, mal ve hizmet satışlarının tahakkuk etmiş değerlerini içerir. Satışlar, ürünün teslimi veya hizmetin verilmesi, ürünle ilgili risk ve faydaların transferlerinin yapılmış olması, gelir tutarının güvenilir şekilde belirlenebilmesi ve işlemle ilgili ekonomik faydaların Grup'a akmasının muhtemel olması üzerine, alınan veya alınabilecek bedelin gerçeğe uygun değeri üzerinden tahakkuk esasına göre kayıtlara alınır. Satışlarda önemli riskler ve faydalar, mallar alıcıya teslim edildiğinde ya da yasal sahiplik alıcıya geçtiğinde devredilir. Net satışlar, teslim edilmiş malların fatura edilmiş bedelinin satış iadelerinden ve satış ile ilgili vergilerden arındırılmış halidir.

Faiz gelirleri zaman dilimi esasına göre gerçekleşir, geçerli faiz oranı ve vadesine kalan süre içinde etkili olacak faiz oranını dikkate alarak tahakkuk edecek olan gelir belirlenir.

Satışların içerisinde önemli bir finansman maliyeti bulunması durumunda gerçeğe uygun değer, gelecekte oluşacak tahsilatların finansman maliyeti içerisinde yer alan gizli faiz oranı ile indirgenmesi ile tespit edilir. Gerçek değerleri ile nominal değerleri arasındaki fark tahakkuk esasına göre faiz geliri olarak değerlendirilir.

Dövizli işlemler

Yıl içinde gerçekleşen dövizli işlemler, işlem tarihlerinde geçerli olan döviz kurları üzerinden çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülükler, dönem sonunda geçerli olan döviz kurları üzerinden Türk Lirası'na çevrilmiştir. Döviz dayalı parasal varlık ve yükümlülüklerin çevrimlerinden doğan kur farkı geliri veya zararları konsolide gelir tablosuna yansıtılmıştır.

Muhasebe politikaları, muhasebe tahminlerinde değişiklik ve hatalar

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler ve tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem konsolide finansal tabloları yeniden düzenlenir.

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemde, ileriye yönelik olarak uygulanır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Önemli muhasebe değerlendirmesi, tahmin ve varsayımları

Konsolide finansal tabloların hazırlanması, bilanço tarihi itibarıyla raporlanan varlıklar ve yükümlülüklerin tutarlarını, şarta bağlı varlıkların ve yükümlülüklerin açıklamasını ve hesap dönemi boyunca raporlanan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımların kullanılmasını gerektirmektedir. Bu tahmin ve varsayımlar, Grup yönetiminin mevcut olaylar ve işlemlere ilişkin en iyi bilgilerine dayanmasına rağmen, fiili sonuçlar varsayımlardan farklılık gösterebilir. Grup'un önemli muhasebe tahmini şöyledir:

- a) Nihai vergi tutarına olan etkileri kesinleşmeyen ilgili birçok işlem ve hesaplama normal iş akışı sırasında gerçekleşmekte olup bu gibi durumlar kurumlar vergisi karşılığı belirlenmesi sırasında önemli muhakemelerin kullanılmasını gerektirmektedir. Grup, gelecek yıllara devreden mali zararlardan doğan ve gelecekte vergilendirilebilecek karlar aracılığıyla gerçekleşecek olan ertelenmiş vergi varlıklarını ve vergisel olayların sonucunda ödenmesi tahmin edilen ek vergilerin oluşturduğu vergi yükümlüklerini kayıtlarına almaktadır. Bu konular ile ilgili oluşan nihai vergisel sonuçların başlangıçta kaydedilen tutarlardan farklı olduğu durumlarda, bu farklar belirlendiği dönemlerdeki gelir vergisi ve ertelenmiş vergi gelir/giderini etkileyebilecektir. Grup yönetimi en iyi tahminlerini kullanarak yapmış olduğu projeksiyonlar sonucu konsolide finansal tablolarda kullanılmamış yatırım indirimleri tutarı üzerinden ertelenmiş vergi varlığı hesaplamaktadır (Dipnot 30).
- b) Maddi duran varlıklar ve maddi olmayan duran varlıklar, tahmini faydalı ömürleri boyunca amortismanına veya itfaya tabi tutulmuşlardır. Yönetim tarafından kullanılan faydalı ömürler dipnotlarda açıklanmıştır (Dipnot 12 ve 13).
- c) Kıdem tazminatı yükümlülüğü aktüeryal varsayımlar (iskonto oranları, gelecek maaş artışları ve çalışan ayrılma oranları) kullanılarak belirlenir (Dipnot 17).
- d) Şüpheli alacak karşılıkları, yönetimin bilanço tarihi itibarıyla var olan ancak cari ekonomik koşullar çerçevesinde tahsil edilememesi riski olan alacaklara ait gelecekteki zararları karşılayacağına inandığı tutarları yansıtmaktadır. Alacakların değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığı değerlendirilirken ilişkili kuruluş dışında kalan borçluların şirket bazında geçmiş performansları, piyasadaki kredibiliteleri ve bilanço tarihinden konsolide finansal tabloların onaylanma tarihine kadar olan performansları ile yeniden görüşülen koşullar da dikkate alınmaktadır (Dipnot 7 ve 8).
- e) Grup yönetimi, geçmiş deneyimler ve genel ekonomik koşullar ile ilgili değerlendirmesine dayanarak kullanamayacağına düşündüğü stoklar ya da net gerçekleşebilir değerlerinin maliyetlerinin altına düştüğüne inandığı stok tutarları için değer düşüklüğü karşılığı ayırmaktadır (Dipnot 10).
- f) Grup yönetimi, bir yıldan kısa sürede kullanmayı öngörmediği KDV tutarını diğer duran varlıklar içerisinde sınıflandırmıştır. (Dipnot 21)
- g) Grup yönetimi, ilk madde ve malzeme alımlarına ilişkin açmış olduğu iskontolu akreditif işlemlerini ticari borç olarak değerlendirmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

2. Konsolide finansal tabloların sunumuna ilişkin esaslar (devamı)

Sermaye ve temettüleri

Adi hisseler, sermaye olarak sınıflandırılır. Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüleri, beyan edildiği dönemde birikmiş karlardan indirilerek kaydedilir.

Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Bilanço tarihinden sonraki olaylar; kara ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, bilanço tarihi ile bilançonun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, bilanço tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir (Dipnot 35).

Hisse başına kazanç

Hisse başına kar, net karın ilgili yıl içinde mevcut hisselerin ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile tespit edilir. Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan hisseleri oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kar hesaplanırken, bu bedelsiz hisse, ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kar hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Netleştirme

Finansal varlık ve yükümlülükler, netleştirmeye yönelik yasal bir hakka ve yaptırım gücüne sahip olunması ve söz konusu varlık ve yükümlülükleri net bazda tahsil etme/ödeme veya eş zamanlı sonuçlandırma niyetinin olması durumunda finansal durum tablosunda netleştirilerek gösterilmektedir.

3. Bölümlere göre raporlama

Grup'un petrokimya ve liman hizmetleri olmak üzere iki ana faaliyet konusu bulunmaktadır:

a) Gelirler

	1 Ocak – 31 Aralık 2015	1 Ocak – 31 Aralık 2014
Petrokimya	4.533.431.442	4.132.860.349
Liman	-	-
Eliminasyon öncesi toplam	4.533.431.442	4.132.860.349
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(795.473)	(14.272)
	4.532.635.969	4.132.846.077

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. Bölümlere göre raporlama (devamı)

b) Esas faaliyet karı

	1 Ocak – 31 Aralık 2015	1 Ocak – 31 Aralık 2014
Petrokimya	545.573.333	24.112.310
Liman	(36.242.038)	(26.567.742)
Eliminasyon öncesi toplam	509.331.295	(2.455.432)
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	6.588.259	(58.121.913)
	515.919.554	(60.577.345)

c) Amortisman ve itfa payları

	1 Ocak – 31 Aralık 2015	1 Ocak – 31 Aralık 2014
Petrokimya	(113.598.533)	(89.453.398)
Liman	(25.886.955)	(11.912.688)
Eliminasyon öncesi toplam	(139.485.488)	(101.366.086)
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	25.752.786	11.785.525
	(113.732.702)	(89.580.561)

d) Vergi öncesi kar

	1 Ocak – 31 Aralık 2015	1 Ocak – 31 Aralık 2014
Petrokimya	625.075.416	27.391.813
Liman	(30.759.953)	(27.023.881)
Eliminasyon öncesi toplam	594.315.463	367.932
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(20.488.227)	(62.139.427)
	573.827.236	(61.771.495)

e) Net dönem karı

	1 Ocak – 31 Aralık 2015	1 Ocak – 31 Aralık 2014
Petrokimya	616.871.622	53.848.606
Liman	42.825.263	16.969.587
Eliminasyon öncesi toplam	659.696.885	70.818.193
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(20.488.227)	(62.139.427)
	639.208.658	8.678.766

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

3. Bölümlere göre raporlama (devamı)

f) Yatırım harcamaları

	1 Ocak – 31 Aralık 2015	1 Ocak – 31 Aralık 2014
Petrokimya	158.240.038	224.275.742
Liman	462.906.710	279.373.819
Eliminasyon öncesi toplam	621.146.748	503.649.561
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(46.237.952)	(78.579.440)
	574.908.796	425.070.121

g) Toplam varlıklar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Petrokimya	4.845.019.577	3.752.021.478
Liman	977.224.062	457.283.940
Eliminasyon öncesi toplam	5.822.243.639	4.209.305.418
Konsolidasyon eliminasyonları ve düzeltmeleri	(361.578.311)	(421.048.326)
	5.460.665.328	3.788.257.092

4. Nakit ve nakit benzerleri

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kasa	-	924
Bankalar	1.341.536.749	702.157.204
- Yabancı para vadesiz mevduat	6.477.785	537.690
- Yabancı para vadeli mevduat	1.106.344.117	628.754.154
- TL vadesiz mevduat	11.158.398	3.086.360
- TL vadeli mevduat	217.556.449	69.779.000
	1.341.536.749	702.158.128

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla yabancı para vadeli mevduatlar gecelik veya aylık mevduatlardan oluşmaktadır. ABD Doları ve Avro gecelik vadeli mevduatların ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı sırasıyla yıllık %2,75 ve %1,24'dir. (31 Aralık 2014: ABD Doları - %2,06, Avro - %1,97'dir). ABD Doları aylık vadeli mevduatın ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı %2,52'dir (31 Aralık 2014: %2,83).

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla Türk Lirası vadeli mevduatlar gecelik veya aylık mevduatlardan oluşmakta olup ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı yıllık %12,55'dir (31 Aralık 2014 gecelik %10,06'dir).

Grup'un 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla bloke mevduatı bulunmamaktadır (31 Aralık 2014 - Yoktur).

Grup'un mevduatlarının bulunduğu bankaların kredi riskleri bağımsız veriler dikkate alınarak değerlendirilmekte olup herhangi önemli bir risk öngörülmemektedir. Nakit ve nakit benzerlerinin piyasa değerleri bilanço tarihindeki tahakkuk eden geliri de içeren taşınan değerlerine yaklaşmaktadır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

5. Finansal yatırımlar

a) Kısa vadeli finansal yatırımlar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
3 aydan uzun vadeli mevduat	158.880.000	-
Faiz tahakkukları	1.572.259	-
	160.452.259	-

Grup'un 50.000.000 Avro karşılığı, 158.880.000TL tutarında aylık %1,72 faiz oranında 3 Haziran 2016 tarihli vadesi olan vadeli mevduatı bulunmaktadır. İlgili tutar kısa vadeli finansal yatırımlar altında gösterilmiştir

b) Uzun vadeli finansal yatırımlar

Grup'un satılmaya hazır finansal varlıklarının detayı ve hissedarlık oranları aşağıdaki gibidir:

		31 Aralık 2015		31 Aralık 2014
	Ortaklık oranı	TL Tutar	Ortaklık oranı	TL Tutar
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş.	%9,90	8.910.000	-	-
		8.910.000		-

Grup'un hakim ortağı SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin bağlı ortaklarından SOCAR Turkey Elektrik Yatırımları Holding A.Ş.'nin ("Power Holding") SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş.'de ("SOCAR Power") sahip olduğu, SOCAR Power'ın sermayesinin %9,9'una tekabül eden her biri 1 TL (bir Türk Lirası) nominal bedelli toplam 8.910.000 adet payının nominal değer üzerinden (8.910.000 TL) Grup tarafından 26 Ocak 2015 tarihinde alınmıştır.

6. Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar

a) Kısa vadeli borçlanmalar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Kısa vadeli banka kredileri	308.155.137	352.830.791
Uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısımları	40.001.436	41.875.571
Faiz tahakkukları	13.394.020	1.316.464
	361.550.593	396.022.826

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 9.744.159 TL (31 Aralık 2014 - 5.000.430 TL) tutarındaki krediler ay sonu Sosyal Güvenlik Kurumu ("SGK") ödemeleri için banka tarafından faizsiz olarak kullanılan gecelik borçlardan ve gümrük işlemleri ile ilgili olarak alınan kredilerden oluşmaktadır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

6. Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar (devamı)

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle kısa vadeli banka kredilerinin tutarları ve faiz oranı bilgileri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2015			
	Nominal faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Kısa vadeli banka kredileri			
ABD Doları krediler	Libor + %1,1	51.042.433	148.410.978
TL krediler	%11, %10,90	159.744.159	159.744.159
Faiz tahakkukları	-	-	11.482.937
319.638.074			
31 Aralık 2014			
	Nominal faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Kısa vadeli banka kredileri			
ABD Doları krediler	Libor + %0,5, Libor + %1, %1,8	149.998.000	347.830.361
TL krediler	-	5.000.430	5.000.430
Faiz tahakkukları	-	-	83.855
352.914.646			
31 Aralık 2015			
	Nominal faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Uzun vadeli banka kredilerin kısa vadeli kısımları			
ABD Doları krediler	Libor + %1,70, Libor + %3,75	9.533.457	27.719.479
Avro krediler	Libor + %3	3.865.168	12.281.957
Faiz tahakkukları	-	-	1.911.083
41.912.519			
31 Aralık 2014			
	Nominal faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Uzun vadeli banka kredilerin kısa vadeli kısımları			
ABD Doları krediler	Libor + %1,70, Libor +%3,75	13.254.478	30.735.809
Avro krediler	Libor + %3	3.949.290	11.139.762
Faiz tahakkukları	-	-	1.232.609
43.108.180			

Banka kredilerinin gerçeğe uygun değerleri Dipnot 33'de açıklanmıştır. 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle Grup'un kullanmış olduğu ABD Doları krediler karşılığında vermiş olduğu 51.691.457 ABD Doları ve 40.127.045 Avro tutarında teminat mektubu bulunmaktadır (31 Aralık 2014 - 61.800.000 ABD Doları).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

6. Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar (devamı)

b) Uzun vadeli borçlanmalar

			31 Aralık 2015	
	En son vade tarihleri	Faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Uzun vadeli banka kredileri				
ABD Doları krediler	22 Aralık 2017	Libor + %1,70	7.634.701	22.198.658
	22 Aralık 2022	%4,26	43.263.332	125.792.463
	30 Mart 2028	Libor + %4,675	196.586.647	571.595.335
Avro krediler	22 Mart 2022	Libor + %3	21.266.667	67.576.960
	29 Eylül 2023	Libor + %0,872	20.000.000	63.552.000
	02 Ekim 2023	%1,64	20.000.000	63.552.000
				914.267.416

Grup'un kısa vadeli banka kredilerinin tahakkukları ile birlikte 150.298.082 TL'lik bölümü değişken faizli olup, faiz oranı Libor + %1,1'dir (31 Aralık 2014 - 255.130.391 TL - Libor + %0,5 ve Libor + %1), uzun vadeli banka kredilerinin kısa vadeli kısımlarının tahakkukları ile birlikte 41.912.519 TL'lik kısmı değişken faizli olup faiz oranları, Libor + %1,70, Libor + %3,75 (31 Aralık 2014: 43.108.180 TL - Libor + %1,70, Libor + %3 ve Libor + %3,75), uzun vadeli banka kredilerinin 480.684.553 TL'lik bölümü değişken faizli olup faiz oranı, Libor + %0,872, Libor + %1,70, Libor + %3 ve Libor + %4,675'tir (31 Aralık 2014: 167.830.029 TL - Libor + %0,872, Libor + %1,70, Libor + %3 ve Libor + %3,75).

			31 Aralık 2014	
	En son vade tarihleri	Faiz oranı (%)	Orijinal tutar	TL Tutar
Uzun vadeli banka kredileri				
ABD Doları krediler	14 Haziran 2016	Libor + %3,75	1.357.143	3.147.079
	22 Aralık 2017	Libor + %1,70	16.117.709	37.375.356
	22 Aralık 2022	%4,26	43.263.332	100.323.340
Avro krediler	22 Mart 2022	Libor + %3	25.133.334	70.893.594
	2 Ekim 2023	%1,64	20.000.000	56.414.000
	29 Eylül 2023	Libor + %0,872	20.000.000	56.414.000
				324.567.369

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

6. Kısa ve uzun vadeli borçlanmalar (devamı)

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle uzun vadeli banka kredilerin anapara geri ödeme planı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
	Orijinal para birimi	Orijinal para birimi
	(ABD Doları)	(ABD Doları)
2015	-	13.722.850
2016	9.840.151	9.840.151
2017	8.483.008	8.483.008
2018	27.139.078	8.483.005
2019	10.448.871	8.483.005
2020	11.431.805	8.483.005
2021	16.149.884	8.483.005
2022	21.261.137	8.483.005
2023	20.641.598	-
2024	30.470.930	-
2025	38.334.396	-
2026	37.351.463	-
2027	23.590.398	-
2028	2.182.112	-
Toplam	257.324.831	74.461.034

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
	Orijinal para birimi	Orijinal para birimi
	(Avro)	(Avro)
2015	-	4.254.457
2016	3.866.667	3.866.667
2017	6.943.590	6.943.590
2018	10.020.513	10.020.513
2019	10.020.513	10.020.513
2020	10.020.513	10.020.513
2021	10.020.513	10.020.513
2022	8.087.180	8.087.180
2023	6.153.846	6.153.846
Toplam	65.133.335	69.387.792

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

7. Ticari alacaklar ve borçlar

a) İlişkili olmayan taraflardan kısa vadeli ticari alacaklar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ticari alacaklar	565.969.138	535.561.962
	565.969.138	535.561.962
Şüpheli ticari alacak karşılığı	(14.544.081)	(13.532.966)
	551.425.057	522.028.996

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla TL, ABD Doları ve Avro cinsinden olan kısa vadeli ticari alacaklar için hesaplanan tahakkuk etmemiş finansal gelir için kullanılan ağırlıklı ortalama yıllık etkin faiz oranları sırasıyla %11,91, %5,21 ve %5,04'dur (31 Aralık 2014 - TL, ABD Doları ve Avro cinsinden olan ticari alacaklar için sırasıyla %14,19 %5,44 ve %3,59'tür).

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla şüpheli alacak karşılığı ayrılan kısmı dahil ticari alacakların vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Vadesi geçen alacaklar	23.742.592	23.323.956
0 - 30 gün vadeli	236.226.997	162.818.081
31 - 60 gün vadeli	115.299.387	126.561.661
61 - 90 gün vadeli	98.795.660	127.545.525
91 gün ve üzeri vadeli	91.904.502	95.312.739
	565.969.138	535.561.962

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 23.742.592 TL (31 Aralık 2014 - 23.323.956 TL) tutarındaki ticari alacakların 8.276.402 TL (31 Aralık 2014 - 6.157.795 TL) tutarındaki yurtiçi alacaklar, vade tarihinde tahsil edilememiş olup söz konusu alacaklarla ilgili olarak Grup'un almış olduğu 6.937.558 TL (31 Aralık 2014 - 6.020.007 TL) tutarında teminat bulunmaktadır (Dipnot 33). Ayrıca, 3.609.750 TL tutarındaki yurtdışı alacaklar (31 Aralık 2014 - 3.633.195 TL) 1.633.479 TL'si teminat altına alınmıştır (31 Aralık 2014 - 553.012). Grup, vadesi geçen alacaklarının 14.544.081 TL (31 Aralık 2014 - 13.532.966 TL)'lik kısmı için şüpheli ticari alacak karşılığı ayırmıştır.

Grup'un geniş ve dağılmış müşteri yelpazesinden dolayı, ticari alacaklarının konsantrasyon riski sınırlıdır. Grup, satış politikası gereği, yapmış olduğu tüm yurtiçi satışlar için müşterilerden olan TL ticari alacaklarının tamamı üzerinden %100'ü kadar teminat istemektedir. Grup'un ticari alacaklarını tahsil etmedeki geçmiş deneyimi göz önünde bulundurularak gerekli karşılık ayrılmıştır. Bu nedenle yönetim, tespit edilmiş ve karşılık ayrılmış olan şüpheli alacakların dışında herhangi bir ek şüpheli alacak riskinin Grup'un ticari alacaklarında yer almadığına inanmaktadır. Ticari alacakların ortalama vadeleri 44 gündür (31 Aralık 2014 - 63).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

7. Ticari alacaklar ve borçlar (devamı)

Ticari alacaklar ile ilgili alınan teminatlar

Grup'un alacakları temel olarak termoplastik ve elyaf hammaddeleri satışlarından doğmaktadır. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla yurtiçi ve yurtdışı müşterilerden toplam 989.576.591 TL (31 Aralık 2014 – 1.061.468.492 TL) tutarında teminat mektubu, ipotek ve doğrudan sipariş ve tahsilat sistemi ("DSTS") kapsamında banka teminatı bulunmaktadır (Dipnot 15).

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla vadesi geçen alacakların (karşılık ayrılmış şüpheli alacaklar dahil) yaşlandırması aşağıdaki gibidir:

Vadeyi geçen süre	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
0 - 1 ay arası	1.435.524	2.032.808
1 - 3 ay arası	8.922.096	7.250.043
3 aydan daha uzun	13.384.972	14.041.105
	23.742.592	23.323.956

Şüpheli alacak karşılığının dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	(13.532.966)	(9.448.949)
Dönem içerisinde ayrılan karşılık (Dipnot 26)	(1.341.985)	(4.084.017)
Konusu kalmayan karşılıklar	330.870	-
31 Aralık	(14.544.081)	(13.532.966)

b) Kısa vadeli diğer ticari borçlar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ticari borçlar, net	1.103.997.061	625.806.070
Gider tahakkukları	6.253.659	5.347.268
	1.110.250.720	631.153.338

Kısa vadeli ticari borçların 837.790.691 TL'si Nafta alımlarından kaynaklı bankalara olan akreditif borcudur. Akreditif işlemlerinin ortalama vadesi 296 gün olup, vade sonunda ödenecek faiz tutarı olan 5.689.406 TL aynı hesapta tahakkuk olarak takip edilmektedir (31 Aralık 2014 - 275.223.684 TL ortalama vade 307 gün). Akreditif dışı borçların ortalama vadesi 29 gündür (31 Aralık 2014 - 45 gün). 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla TL, ABD Doları ve Avro cinsinden olan kısa vadeli ticari borçlar için hesaplanan tahakkuk etmemiş finansal gider için kullanılan ağırlıklı ortalama yıllık etkin faiz oranları sırasıyla %13,93, %3,38 ve %3,38'dir (31 Aralık 2014 - TL, ABD Doları ve Avro cinsinden olan ticari borçlar için sırasıyla %11,34, %2,95 ve %2,95'dir).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

8. Diğer alacaklar ve borçlar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
a) Kısa vadeli diğer alacaklar		
Limana işletme sözleşmesi kapsamında alacaklar	3.764.943	-
Kredi faizi teşvik tahakkuku	1.647.621	1.487.002
İş kazasından doğan tazminat alacakları	326.008	326.008
Navlun alacakları	118.000	162.323
Personelden alacaklar	18.351	23.662
Sigorta alacakları	-	319.000
Diğer	1.569.013	1.198.523
	7.443.936	3.516.518
Şüpheli diğer alacak karşılığı	(933.608)	(933.608)
	6.510.328	2.582.910

Şüpheli diğer alacak karşılığının dönem içerisindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	(933.608)	(564.205)
Dönem içerisinde ayrılan karşılık (Dipnot 26)	-	(369.403)
31 Aralık	(933.608)	(933.608)

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
b) Kısa vadeli diğer borçlar		
Alınan depozito ve teminatlar	2.193.874	1.460.974
Diğer	59.854	26.528
	2.253.728	1.487.502

9. Türev araçlar

31 Aralık tarihleri itibarıyla türev araçlarının dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Varlık	Yükümlülük	Varlık	Yükümlülük
Riskten korunma amaçlı türev finansal varlık/ yükümlülükler	1.646.432	11.008.960	1.445.166	-
	1.646.432	11.008.960	1.445.166	-

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

9. Türev araçlar (devamı)

	31 Aralık 2015				31 Aralık 2014	
	Kontrat	Rayiç Değer		Kontrat	Rayiç Değer	
	Miktarı (TL)	Varlık	Yükümlülük	Miktarı (TL)	Varlık	Yükümlülük
Riskten korunma amaçlı:						
Yabancı para forward işlemleri	257.067.840	1.646.432	659.638	52.747.090	1.445.166	-
Vadeli mal alım-satım işlemleri	149.529.817	-	10.349.322	-	-	-
	406.597.657	1.646.432	11.008.960	52.747.090	1.445.166	-

Riskten korunma amaçlı:

Grup'un finansal riskten korunma muhasebesi koşullarını yerine getiren finansal riskten korunma işlemleri riskten korunma amaçlı türev araçlar olarak sınıflandırılmaktadır.

Grup'un satış fiyatları müşteri kontratlarına bağlı olarak TL, ABD Doları veya Avro olarak belirlenmekte, hammadde alım fiyatları ABD doları bazlı olduğu için, ABD Doları kurundaki değişim satış fiyatlarına yansıtılmaktadır. Grup 2015 yılı içerisinde 80.900.000 Avro tutarında alacağına ilişkin, kur değişimi riskinden korunmak amacıyla yabancı para forward işlemi kontratı imzalamıştır. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 986.794 TL tutarındaki rayiç değer bilançoda türev araçlarda gösterilmiş, oluşan kar, kapsamlı gelir tablosu altındaki riskten korunma fonunda muhasebeleştirilmiştir. (31 Aralık 2014 - 1.445.166 TL)

Grup'un fiyat riskine maruz kalan hammaddesi naftanın alım tarihlerinde oluşacak nakit akış riskinden korunmak amacıyla 2015 yıl sonu itibarıyla toplam 83.123.923 TL nafta alımı ve karşılığında 56.056.572 TL nihai ürün satışı sözleşmesi bulunmaktadır. Söz konusu riskten korunma işlemi grup yönetimi tarafından yapılan değerlendirmeler sonucu etkin olarak değerlendirilmiş ve 2015 yılı kapsamlı gelir tablosunda finansal riskten korunma hesabı fonunda muhasebeleştirilmiştir. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 10.349.322 TL tutarındaki rayiç değer bilançoda türev araçlarda gösterilmiş, oluşan zarar, kapsamlı gelir tablosu altındaki riskten korunma fonunda muhasebeleştirilmiştir. (31 Aralık 2014 - yoktur).

10. Stoklar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İlk madde ve malzeme	112.685.870	68.815.200
Yarı mamuller	94.789.137	190.828.746
Mamuller	90.622.291	132.406.770
Ticari mallar	19.207.550	25.623.038
Yoldaki mallar	33.907.481	14.434.214
Diğer stoklar	24.342.685	27.244.975
	375.555.014	459.352.943
Eksi: Değer düşüklüğü karşılığı	(12.046.150)	(27.379.753)
	363.508.864	431.973.190

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

10. Stoklar (devamı)

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren hesap dönemleri için stok değer düşüklüğü karşılığı hareketi aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	(27.379.753)	(840.728)
Dönem içerisinde ayrılan (Dipnot 23)	(12.046.150)	(26.539.025)
Dönem içerisinde gerçekleşenler	27.379.753	-
31 Aralık	(12.046.150)	(27.379.753)

Stok değer düşüklüğü karşılığının stok kalemi bazında dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İlk madde ve malzeme	-	2.483.300
Yarı mamuller	10.041.552	11.920.373
Mamuller	1.150.298	11.470.833
Ticari mallar	583.877	662.734
Diğer stoklar	270.423	842.513
31 Aralık	12.046.150	27.379.753

Dönem başında 27.379.753 TL olan stok değer düşüklüğü karşılığı, 2015 hesap dönemi içerisinde 27.379.753 TL gerçekleşen ve 12.046.150 TL yeni ayrılan ile birlikte 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla toplam 12.046.150 TL olmuştur. Değer düşüklüğü, petrol yan ürünü olan naftanın petrol fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle düşmesi sonucu ürün satış fiyatlarında meydana gelen düşmeden dolayı maliyet ile satış fiyatı arasındaki farktan kaynaklanmıştır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

11. Yatırım amaçlı gayrimenkuller

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yatırım amaçlı gayrimenkuller (*)	1.469.935	1.461.758
	1.469.935	1.461.758

(*) Star Rafineri A.Ş. ("STAR")'ye mülkiyeti Grup'a ait olan, Aliğa İlçesi Arapçiftliği mevkiinde bulunan toplam 1.969.478,40 m²'lik arazi üzerinden yıllık 4.630.057 Amerikan Doları bedel üzerinden 30 yıl süre ile üst hakkı tesis edilmiştir. Üst hakkı bedeli her yıl Libor+%1 oranında artırılabacaktır. Air Liquide Gaz Sanayi ve Ticaret A.Ş.'ye mülkiyeti Grup'a ait olan 11.017,36 m²'lik arazi üzerinden 30 yıl süre ile üst hakkı tesis edilmiştir. Söz konusu arazinin piyasa değeri 2.500.000 TL olarak tespit edilmiştir.

2010 yılı içerisinde, söz konusu arazinin 1.375.000 m²'lik ve 1.020.532 TL maliyet değerindeki bölümü, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından değerlendirme lisansına sahip Artı Gayrimenkul Değerleme ve Danışmanlık A.Ş. ile Elit Gayrimenkul Değerleme A.Ş. tarafından hazırlanan değerlendirme raporlarına göre piyasa değerleri 31 Aralık 2010 tarihi itibarıyla 177.500.000 TL ve 126.000.000 TL olarak tespit edilmiştir.

Bahse konu arazi ile ilgili olarak Grup'un ana ortağı olan Socar Turkey Enerji A.Ş. tarafından, Elit Gayrimenkul Değerleme A.Ş.'ye 2013 Ocak ayı içerisinde hazırlatılan değerlendirme raporuna göre ilgili arsanın değeri yaklaşık olarak 378.125.000 TL olarak tespit edilmiştir. Söz konusu arsa ile ilgili değer artışı, arsanın imar planı değişikliğinin onaylanması ve Star Rafineri A.Ş. tarafından arazinin yatırım yapılabilecek düzeye getirilmesi amacıyla gerçekleştirilen yatırımlardan kaynaklanmıştır.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla yatırım amaçlı gayrimenkullerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	1.461.758	1.020.532
Transferler (*)	8.177	441.226
31 Aralık	1.469.935	1.461.758

(*) 2015 yılı içerisinde 8.177 TL tutarındaki arsalar, maddi duran varlıklardan transfer olmuştur (Dipnot 12) (31 Aralık 2014 - 441.226).

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

12. Maddi duran varlıklar

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerine ait maddi duran varlık ve ilgili birikmiş amortismanlarının hareketi aşağıdaki gibidir;

	31 Aralık 2014	İlaveler	Transferler (Dipnot 11 ve13)	Çıkışlar	31 Aralık 2015
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	13.208.763	-	(8.177)	-	13.200.586
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	108.396.415	-	5.561.156	-	113.957.571
Binalar	169.032.795	-	2.585.248	(382.369)	171.235.674
Makine, tesis ve cihazlar	6.381.145.390	-	55.110.339	-	6.436.255.729
Taşıt araçları	10.576.693	-	1.771.691	(29.115)	12.319.269
Döşeme ve demirbaşlar	67.789.913	-	6.939.741	(26.848)	74.702.806
Diğer maddi duran varlıklar	996.152	-	-	-	996.152
Özel maliyetler	581.831	-	-	-	581.831
Yapılmakta olan yatırımlar (*)	488.649.086	574.908.796	(75.762.598)	-	987.795.284
	7.240.377.038	574.908.796	(3.802.600)	(438.332)	7.811.044.902
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(82.575.675)	(2.513.804)	-	-	(85.089.479)
Binalar	(95.524.377)	(3.656.754)	-	194.239	(98.986.892)
Makine, tesis ve cihazlar	(5.179.977.175)	(101.293.438)	-	-	(5.281.270.613)
Taşıt araçları	(9.276.064)	(662.797)	-	29.115	(9.909.746)
Döşeme ve demirbaşlar	(54.532.020)	(3.247.840)	-	26.709	(57.753.151)
Diğer maddi duran varlıklar	(996.152)	-	-	-	(996.152)
Özel maliyetler	(210.852)	(193.943)	-	-	(404.795)
	(5.423.092.315)	(111.568.576)	-	250.063	(5.534.410.828)
Net defter değeri	1.817.284.723				2.276.634.074
	31 Aralık 2013	İlaveler	Transferler (Dipnot 10 ve12)	Çıkışlar	31 Aralık 2014
Maliyet:					
Arazi ve arsalar	9.367.988	-	4.452.454	(611.679)	13.208.763
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	101.187.700	-	7.208.715	-	108.396.415
Binalar	166.065.628	-	2.967.167	-	169.032.795
Makine, tesis ve cihazlar	6.062.574.658	-	318.570.732	-	6.381.145.390
Taşıt araçları	10.151.874	-	424.819	-	10.576.693
Döşeme ve demirbaşlar	62.239.292	-	6.623.704	(1.073.083)	67.789.913
Diğer maddi duran varlıklar	996.152	-	-	-	996.152
Özel maliyetler	581.831	-	-	-	581.831
Yapılmakta olan yatırımlar (*)	409.087.104	425.070.121	(345.508.139)	-	488.649.086
	6.822.252.227	425.070.121	(5.260.548)	(1.684.762)	7.240.377.038
Birikmiş amortisman:					
Yeraltı ve yerüstü düzenleri	(80.457.199)	(2.118.476)	-	-	(82.575.675)
Binalar	(91.957.310)	(3.567.067)	-	-	(95.524.377)
Makine, tesis ve cihazlar	(5.101.542.319)	(78.434.856)	-	-	(5.179.977.175)
Taşıt araçları	(8.821.318)	(454.746)	-	-	(9.276.064)
Döşeme ve demirbaşlar	(53.078.079)	(2.527.024)	-	1.073.083	(54.532.020)
Diğer maddi duran varlıklar	(996.152)	-	-	-	(996.152)
Özel maliyetler	(16.909)	(193.943)	-	-	(210.852)
	(5.336.869.286)	(87.296.112)	-	1.073.083	(5.423.092.315)
Net defter değeri	1.485.382.941				1.817.284.723

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 3.802.600 TL tutarındaki transferlerin (31 Aralık 2014: 5.260.548 TL) 3.794.423 TL tutarındaki kısmı maddi olmayan duran varlıklara (31 Aralık 2014: 4.819.322 TL), 8.177 TL tutarındaki kısmı yatırım amaçlı gayrimenkullere transfer edilmiştir (31 Aralık 2014: 441.226).

(*) Yapılmakta olan yatırımlar henüz tamamlanmamış projelerden oluştuğundan bilanço tarihi itibarıyla henüz aktifleşmemiştir. 31 Aralık 2015 itibarıyla sona eren yılda yapılan yatırım harcamalarının 152.268.574 TL'si Petkim tarafından, 422.640.222 TL'si Petkim tarafından yapılmıştır (31 Aralık 2014 – Petkim: 224.275.742 TL, Petkim: 200.794.379 TL)

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

12. Maddi duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2015 itibariyle, Petlim Limancılık Ticaret A.Ş.'ye ait arazi üzerinde 20 Kasım 2015 tarihinde 350 milyon USD tutarında Akbank T.A.Ş. lehine 1. derece ipotek tesis edilmiştir (31 Aralık 2014 – Yoktur).

Grup, almış olduğu dövizli yatırım kredilerini, TL piyasa kredi faizleri ile karşılaştırmış ve 18.366.237 TL (31 Aralık 2014 - 16.318.767 TL) tutarındaki finansman maliyetini 2015 yılında yatırımları ile ilişkilendirmiştir (Dipnot 29). Aktifleştirilecek finansman maliyetini belirlemek için Grup'un kullandığı oran, yatırım kredilerinin ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı olan %11,59'dur (31 Aralık 2014 - %11,97).

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yılda oluşan 111.568.576 TL'lik (31 Aralık 2014 - 87.296.112 TL) amortisman tutarının, 90.846.512 TL'lik (31 Aralık 2014 - 66.008.084 TL) kısmı satışların maliyetinde, 8.554.895 TL'lik (31 Aralık 2014 - 8.542.313 TL) kısmı çalışmayan kısım giderlerinde, 5.153.090 TL'lik (31 Aralık 2014 - 6.532.713 TL) kısmı stoklarda, 6.276.974 TL'lik (31 Aralık 2014 - 5.537.312 TL) kısmı genel yönetim giderlerinde, 492.489 TL'lik (31 Aralık 2014 - 334.738 TL) kısmı pazarlama, satış ve dağıtım giderlerinde, 244.616 TL'lik (31 Aralık 2014 - 340.952 TL) kısmı ise araştırma ve geliştirme giderlerinde yer almaktadır.

31 Aralık 2015 tarihi itibariyle makine, tesis ve cihazlara girişlerin önemli bir kısmı 31 Aralık 2014 tarihi itibariyle devam etmekte olan yatırımlar içerisinde sınıflandırılan ve 2015 yılı içerisinde tamamlanan mevcut üretim ünitelerinin ve makinelerin modernizasyonu ile ilgili olup söz konusu yatırımlar ile Grup yönetimi, verimliliği ve çevresel uyumluluğu artırmayı planlamaktadır. 31 Aralık 2015 tarihi itibariyle devam etmekte olan yatırımlar da önceki yıllarla benzer vasıflara sahiptir.

31 Aralık 2015 tarihi itibariyle finansal kiralama yoluyla elde edilen herhangi bir varlık bulunmamaktadır. (31 Aralık 2014: Yoktur)

13. Maddi olmayan duran varlıklar

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren hesap dönemlerindeki maddi olmayan duran varlıklar ve ilgili itfa paylarında gerçekleşen hareketler aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2014	İlaveler	Transferler (Dipnot 12)	Çıkışlar	31 Aralık 2015
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	26.476.207	-	3.794.423 ^(*)	-	30.270.630
	26.476.207	-	3.794.423	-	30.270.630
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(9.778.835)	(2.164.126)	-	-	(11.942.961)
	(9.778.835)	(2.164.126)	-	-	(11.942.961)
Net defter değeri	16.697.372				18.327.669

	31 Aralık 2013	İlaveler	Transferler (Dipnot 11)	Çıkışlar	31 Aralık 2014
Maliyet:					
Haklar ve yazılımlar	21.656.885	-	4.819.322 ^(*)	-	26.476.207
	21.656.885	-	4.819.322	-	26.476.207
Birikmiş itfa payları:					
Haklar ve yazılımlar	(7.494.386)	(2.284.449)	-	-	(9.778.835)
	(7.494.386)	(2.284.449)	-	-	(9.778.835)
Net defter değeri	14.162.499				16.697.372

(*) 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerinde sona eren yıla ait transfer tutarlarının önemli bir kısmı üretimde kullanılan yazılım ve diğer lisanslar ile ilgilidir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

13. Maddi olmayan duran varlıklar (devamı)

31 Aralık 2015 itibariyle, maddi olmayan duran varlıklar üzerinde ipotek bulunmamaktadır (31 Aralık 2014 – Yoktur).

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yılda oluşan 2.164.126 TL tutarındaki (31 Aralık 2014 - 2.284.449 TL) itfa paylarının 568.567 TL'lik kısmı satışların maliyetinde (31 Aralık 2014 - 590.431 TL), 59.177 TL'lik kısmı araştırma ve geliştirme giderlerinde (31 Aralık 2014 - 290.433 TL), 1.536.382 TL'lik (31 Aralık 2014 - 1.403.585 TL) kısmı ise genel yönetim giderlerinde yer almaktadır.

14. Devlet teşvik ve yardımları

31 Aralık 2015 tarihi itibariyle Devlet teşvik ve yardımları, yapılan araştırma ve geliştirme çalışmaları kapsamında TÜBİTAK'tan alınan toplam 1.539.637 TL (31 Aralık 2014: 1.407.362TL) tutarındaki teşvik ve yardımları içermektedir ve 2015 yılı içerisinde alınan 132.275 TL tutarındaki yardım (31 Aralık 2014: 40.744 TL) gelir tablosunda gösterilmiştir.

15. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
a) Kısa vadeli borç karşılıkları:		
EPDK (*) katkı payı karşılığı	1.763.480	1.480.403
Dava karşılıkları	942.746	1.986.226
Vergi incelemesi uzlaşma bedeli karşılığı	-	1.700.000
	2.706.226	5.166.629

(*) Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu

EPDK katkı payı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir

	2015	2014
1 Ocak	1.480.403	1.452.120
Dönem içerisindeki değişim, net	283.077	28.283
31 Aralık	1.763.480	1.480.403

Dava karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	1.986.226	1.254.955
Dönem içerisinde ayrılan	10.537	731.271
Dönem içerisinde ödenen (Dipnot 26)	(1.054.017)	-
31 Aralık	942.746	1.986.226

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

Grup aleyhindeki aşağıda detayları verilen diğer vergi cezaları ile ilgili yapılan başvurular Grup lehine sonuçlanmıştır:

- Aliağa Gümrük Müdürlüğü tarafından 2009 yılı içerisinde Gümrük Yönetmeliğinin 53/c maddesi gereğince sözleşmeye bağlı Damga Vergisi'nin ithalde ödenen KDV matrahına dahil edilmediği gerekçesi ile 26 Kasım 2012 tarihinde damga vergisinin KDV'si 160.930 TL ile, KDV'nin 3 katı para cezası 482.760 TL,
- Aliağa Gümrük Müdürlüğü tarafından 2010 yılı içerisinde Gümrük Yönetmeliğinin 53/c maddesi gereğince sözleşmeye bağlı Damga Vergisinin ithalde ödenen KDV matrahına dahil edilmediği gerekçesi ile 18 Aralık 2012 tarihinde damga vergisinin KDV'si 274.626 TL. ile, KDV'nin 3 katı para cezası 823.877 TL,
- Aliağa Vergi Dairesi tarafından, Aliağa Gümrük Müdürlüğü'nün talebine istinaden Gümrük Yönetmeliği'nin 53/c maddesinde kapsamında yapılan ithalatlarla ilgili olarak, 24 Aralık 2013 tarihinde 2008-2009-2010-2011 ve 2012 yıllarına ait toplam 9,6 milyon TL damga vergisi ve 9,6 milyon TL vergi ziyarı.

Grup yönetimi, söz konusu tebligatlar ile ilgili Grup uygulamalarının yasal düzenlemelere uygun olduğunu düşünerek bunlara ilişkin itiraz, uzlaşma ve yargı yoluna gitme seçenekleri dahil tüm yasal haklarını kullanmış ve yapılan başvurular Grup lehine sonuçlanmış, Grup'un belirtilen vergi cezaları ile ilgili herhangi bir riski kalmamıştır.

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
b) Alınan teminatlar:		
DSTS kapsamında banka teminatları	599.275.848	738.632.376
Müşterilerden alınan banka teminat mektupları	310.208.811	278.268.951
Tedarikçilerden alınan teminat mektupları	167.392.899	99.212.914
Alacak sigortası	76.290.860	29.998.145
İpotek	2.000.000	2.000.000
Alınan poliçeler	1.000.000	865.440
Alınan çekler	801.072	2.864.606
Akreditifler	-	8.838.974
	1.156.969.490	1.160.681.406

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 itibarıyla alınan teminatların para birimi cinsinden dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Orijinal tutar	TL Tutar	Orijinal tutar	TL Tutar
Türk Lirası	-	739.630.915	-	846.462.355
ABD Doları	93.457.040	271.735.689	113.722.353	263.710.764
Avro	45.795.629	145.520.192	17.891.812	50.467.435
Japon Yeni	1.737.553	41.837	-	-
İngiliz Sterlini	9.500	40.857	-	-
İsviçre Frangı	-	-	17.460	40.852
		1.156.969.490		1.160.681.406

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
c) Verilen teminatlar:		
Verilen teminat mektupları	438.767.502	347.421.165
	438.767.502	347.421.165

Grup tarafından verilen teminat, rehin ve ipotek ("TRİ")'ler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	438.767.502	347.421.165
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı(*)	571.595.334	-
C. Olağan ticari faaliyetlerinin yürütülmesi amacıyla diğer 3. kişilerin borcunu temin amacıyla vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	120.665.400	-
D. Diğer verilen TRİ'lerin toplam tutarı		
i. Ana ortak lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
ii. B ve C maddeleri kapsamına girmeyen diğer grup şirketleri lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
iii. C Maddesi kapsamına girmeyen 3. kişiler lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	-	-
	1.131.028.236	347.421.165

(*) Şirket'in %70 oranında pay sahibi olduğu Petlim Limancılık Ticaret A.Ş., yürüttüğü konteyner limanı projesi kapsamında, dış kaynak ihtiyacı için, Akbank T.A.Ş. ile 25 Mayıs 2015 tarihinde, ilk 3 yılı geri ödemesiz 13 yıl vadeli, 212 milyon USD'lik proje finansmanı kredisi sözleşmesi imzalamıştır. Söz konusu kredi sözleşmesi ile Petkim kredi geri ödemesini garanti etmiş olup ayrıca grubun bünyesindeki Petlim Limancılık Ticaret A.Ş.'ye ait %70 oranındaki, 105 milyon TL hisse senedi rehin verilmiştir. Biri inşaat dönemini (Kredi/Toplam Özkaynak Rasyosu 75:25 oranını geçmeyecek), ikisi proje faaliyet dönemi sonrasında kapsayan üç adet kovenant koşulu bulunmaktadır. Daha sonra 20 Kasım 2015 tarihinde Petkim tarafından Petlim'e 5.650.000 TL bedelle satılan arazi üzerinde 350 milyon USD tutarında bir ipotek tesis edilmiştir. Verilen ipoteğin oluşturduğu risk açısından ipotek tutarı yerine arazi bedelinin dikkate alınmasının uygun olacağı değerlendirilmektedir.

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Bankalara verilen ipotekler	692.260.734	-
Bankalara verilen teminatlar	277.805.781	143.308.020
Gümrük müdürlükleri ve T.C. Başbakanlık Gümrük Müsteşarlığı	46.664.800	113.584.281
Türkiye Elektrik Ticaret ve Taahhüt A.Ş.	8.478.465	8.478.465
EPDK	5.600.000	8.475.000
Diğer	100.218.456	73.575.399
	1.131.028.236	347.421.165

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

15. Karşılıklar, koşullu varlık ve yükümlülükler (devamı)

31 Aralık 2015 ve 31 Aralık 2014 itibariyle verilen teminatların para birimi cinsinden dağılımı aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	Orijinal tutar	TL Tutar	Orijinal tutar	TL Tutar
ABD Doları	318.093.104	924.887.510	86.865.000	201.431.249
Avro	50.627.045	160.872.500	10.500.000	29.617.350
TL	-	45.268.226	-	116.372.566
		1.131.028.236		347.421.165

31 Aralık 2015 tarihi itibariyle Grup'un konsolide finansal tablolarında yer almayıp, kira gelirlerine ve giderlerine ilişkin yıllık gelir/gider planları ve tutarları (iskonto edilmemiş) aşağıdaki gibidir:

Operasyonel kiralama gelirleri	2015	2014
0-1 yıl arası	14.261.363	10.968.926
1-5 yıl arası	60.206.567	45.691.663
5 yıl ve üzeri	493.081.329	358.975.604
Toplam	567.549.259	415.636.193

Operasyonel kiralama giderleri	2015	2014
0-1 yıl arası	12.878.087	12.878.087
1-5 yıl arası	17.170.782	30.048.869
Toplam	30.048.869	42.926.956

Grup STAR ile 30 Aralık 2014 tarihinde, 1 Aralık 2014 ile 30 Nisan 2018 tarihleri arasında geçerli olmak üzere, nafta tankı için operasyonel kiralama sözleşmesi imzalamıştır. Bu sözleşme kapsamında STAR sahibi olduğu nafta tanklarını Grup'a toplam süre boyunca indirgenmiş 44.000.129 TL + KDV tutarında kiralamıştır. STAR ilgili kiralama işleminin rayiç bedelini belirlenmesi için kiralama dönemi içerisinde tankların kullanım hakkı değerine ilişkin bağımsız bir firmadan değerlendirme raporu temin etmiş ve bunu Grup'a yollamıştır. Bu değerlendirme raporunda 1 Aralık 2014 – 30 Nisan 2018 tarihleri arasında tankların yaratacağı net kira getirilerinin bugünkü değerinin 40.0000.000 TL ile 45.000.000 TL aralığında olacağı tespit edilmiştir.

16. Taahhütler

Grup, hammadde arz güvenliğini sağlamak ve maliyetlerini azaltmak amacıyla ana hissedarı SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin ana hissedarı olduğu STAR Rafineri A.Ş.'nin Petkim yarımadasında kuracağı STAR Rafinerisinden 20 yıl süreyle, 270.000 ton karışık kesilen ve yıllık yaklaşık 1.600.000 tona kadar nafta alınması yönünde 25 Temmuz 2014 tarihinde bir sözleşme imzalanmıştır. Bu sözleşme aynı tarihte KAP'ta açıklanmıştır. Ayrıca söz konusu tarihte STAR Rafineri A.Ş. ile işbirliği anlaşması imzalanmış olup bu anlaşma ile Grup, STAR Rafineri A.Ş.'nin Petkim Yarımadası'nda kuracağı STAR Rafinerisi A.Ş.'ye 20 yıl süreyle buhar satışı yapacak, katı ve tehlikeli atık bertarafı, geçici görevle işçi tedariki ve güvenlik hizmeti sağlayacaktır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
i) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin kısa vadeli karşılıklar:		
Kıdeme teşvik primi karşılığı	3.027.856	3.517.037
Performans primi karşılığı	10.000.000	-
	13.027.856	3.517.037
ii) Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin uzun vadeli karşılıklar:		
Kıdem tazminatı karşılığı	78.796.553	69.911.457
Kullanılmayan izin karşılığı	7.686.675	6.547.365
Kıdeme teşvik primi karşılığı	2.643.707	2.131.500
	89.126.935	78.590.322

Kullanılmayan izin karşılığı:

Kullanılmayan izin karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	6.547.365	6.192.081
Dönem içerisindeki değişim, net	1.139.310	1.016.908
Çalışanlara ödenecek kıdem tazminatı, kıdem teşviği ve izin yükümlülüğüne transfer (Dipnot 20)	-	(661.624)
31 Aralık	7.686.675	6.547.365

Kıdem tazminatı karşılığı:

İş Kanunu'na göre, Grup, bir senesini doldurmuş olan ve Grup ile ilişkisi kesilen veya emekli olan, 25 hizmet (kadınlarda 20) yılını dolduran ve emekliliğini kazanan, askere çağrılan veya vefat eden personeli için kıdem tazminatı ödemekle mükelleftir.

Ödenecek tazminat, her hizmet yılı için bir aylık maaş kadardır ve bu tutar 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla 3.828,37 TL (31 Aralık 2014 - 3.438,22 TL) ile sınırlandırılmıştır.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir ve herhangi bir fonlama şartı bulunmamaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığı çalışanların emekliliği halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (devamı)

TMS 19, Grup'un kıdem tazminatı karşılığını tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İskonto oranı (%)	3,80	3,80
Emeklilik olasılığına ilişkin kullanılan oran (%)	100,00	100,00

Temel varsayım, her hizmet yılı için belirlenen tavan karşılığının enflasyon ile orantılı olarak artmasıdır. Böylece uygulanan iskonto oranı, enflasyonun beklenen etkilerinden arındırılmış gerçek oranı gösterir. Grup'un kıdem tazminatı karşılığı, kıdem tazminatı tavanı her altı ayda bir ilan edildiğinden 1 Ocak 2016 tarihinden itibaren geçerli olan 4.092,53 TL (1 Ocak 2015 - 3.541,37 TL) üzerinden hesaplanmaktadır.

Kıdem tazminatı karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	69.911.457	85.484.667
Faiz maliyeti	2.656.636	3.248.418
Aktüeryal kayıp	10.549.840	2.905.184
Hizmet maliyeti	3.146.581	3.212.612
Çalışanlara ödenecek kıdem tazminatı, kıdem teşviği ve izin yükümlülüğüne transfer (Dipnot 20) ⁽¹⁾	-	(11.259.501)
Dönem içerisindeki ödemeler	(7.467.961)	(13.679.923)
31 Aralık	78.796.553	69.911.457

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla kıdem tazminatı karşılığı hesaplamasında kullanılan önemli varsayımların duyarlılık analizi aşağıdaki gibidir:

Duyarlılık analizi	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
	100 Baz puan artış	100 Baz puan azalış	100 Baz puan artış	100 Baz puan azalış
Oran	%4,80	%2,80	%4,80	%2,80
Kıdem tazminatı yükümlülüğündeki değişim	(2.941.096)	3.583.922	(2.941.096)	3.583.922

Kıdeme teşvik primi karşılığı:

Grup'un belli bir kıdem üzerindeki çalışanlarına "Kıdeme Teşvik Primi" adı altında sağladığı bir fayda bulunmaktadır.

Kıdeme Teşvik Primi, çalışanların işlerine ve işyerlerine bağlılıklarını teşvik etmek amacıyla Grup'un çalışanlarına sağladığı bir tür faydadır. Kapsam içi personel için 5 yıllık kıdeme ulaşan çalışanlara 40 gün, 10 yıllık kıdeme ulaşanlara 50 gün, 15 yıllık kıdeme ulaşanlara 65 gün, 20 yıllık kıdeme ulaşanlara 80 gün, 25 yıllık kıdeme olanlara 90 gün ve 30 yıllık kıdeme olanlara 100 günlük çıplak ücretleri tutarında prim kıdem dilimlerini doldurdukları ayın ücretiyle birlikte ödenir. Beş yıllık kıdeme teşvik primine hak kazandıktan sonra kıdem tazminatı almayı gerektirecek bir nedenle iş akdinin sona ermesi halinde işçilere, idrak edecekleri kıdem kademesi için ödenecek primin beşte biri son aldığı kıdem kademesinden sonraki hizmet süresinin her yılı için ödenir. Bu sürenin hesabında altı aydan az süreler dikkate alınmaz. Altı aydan fazla olan süreler yıla tamamlanır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

17. Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar (devamı)

Kapsam dışı personel içinse, hak etmekte oldukları kıdem dilimleri için, 5 yıllık kıdemi olanlara 40 gün, 10 yıllık kıdemi olanlara 50 gün, 15 yıllık kıdemi olanlara 65 gün, 20 yıllık kıdemi olanlara 80 gün, 25 yıllık kıdemi olanlara 90 gün ve 30 yıllık kıdemi olanlara 100 günlük çıplak ücretleri tutarında prim kıdem dilimlerini doldurdukları ayın ücretiyle birlikte ödenir. Beş yıllık kıdeme teşvik primine hak kazandıktan sonra kıdem tazminatı almayı gerektirecek bir nedenle iş akdinin sona ermesi halinde işçilere, idrak edecekleri kıdem kademesi için ödenecek primin beşte biri son aldığı kıdem kademesinden sonraki hizmet süresinin her yılı için ödenir. Bu sürenin hesabında altı aydan az süreler dikkate alınmaz. Altı aydan fazla olan süreler yıla tamamlanır.

Kıdeme Teşvik Primi karşılığı, çalışanların bu prime hak kazanması halinde ödenmesi gereken muhtemel yükümlülüğün bugünkü değerinin tahminiyle hesaplanır.

TMS 19, Grup'un çalışanlara sağlanan faydalar için ayrılacak karşılıkları tahmin etmek için aktüer değerlendirme yöntemlerinin geliştirilmesini öngörmektedir. Buna göre toplam yükümlülüğün hesaplanmasında aşağıda yer alan aktüer öngörüler kullanılmıştır:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
İskonto oranı (%)	3,80	3,80
Kıdeme hak kazanıma ilişkin kullanılan oran (%)	100,00	100,00

Kıdeme teşvik primi karşılığının dönem içindeki hareketleri aşağıdaki gibidir:

	2015	2014
1 Ocak	5.648.537	5.318.371
Faiz maliyeti	214.644	202.098
Aktüeryal kayıp	-	23.268
Hizmet maliyeti	4.492.288	4.034.586
Çalışanlara ödenecek kıdem tazminatı, kıdem teşviği ve izin yükümlülüğüne transfer (Dipnot 20)	-	(288.871)
Dönem içerisindeki ödemeler	(4.683.906)	(3.640.915)
31 Aralık	5.671.563	5.648.537

18. Ertelenmiş gelirler

a) Kısa vadeli ertelenmiş gelirler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Alınan sipariş avansları	18.740.926	13.280.798
Gelecek aylara ait gelirler	3.184.151	809.359
	21.925.077	14.090.157

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

18. Ertelenmiş gelirler (devamı)

b) Uzun vadeli ertelenmiş gelirler:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Gelecek yıllara ait gelirler (*)	54.794.114	48.490.336
	54.794.114	48.490.336

(*) Petkim tesisleri içerisinde kurulacak bir konteyner limanının APM Terminalleri Liman İşletmeciliği A.Ş. (APM Terminalleri) tarafından işletilmesine yönelik, APMT BV. ve APM Terminalleri ile 22 Şubat 2013 tarihinde bir işletme anlaşması imzalanmıştır. Anlaşma kapsamında, Grup'a APM Terminalleri tarafından ödenen tutarın 2.234.292 TL'si kısa vadeli ertelenmiş gelirlerde, 54.740.511 TL'si uzun vadeli ertelenmiş gelirlerde işletmeye başlanacak tarihe kadar takip edilmektedir. İşletmeye geçiş dönemi 2016 yılında gerçekleşecektir.

19. Peşin ödenmiş giderler

a) Kısa vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Verilen stok sipariş avansları	20.311.017	24.026.384
Gümrük işlemleri için verilen avanslar	10.201.986	14.004.351
Peşin ödenen kira, sigorta ve diğer giderler	8.956.615	5.207.976
	39.469.618	43.238.711

b) Uzun vadeli peşin ödenmiş giderler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Verilen maddi duran varlık avansları (*)	77.713.952	22.405.739
Gümrük işlemleri için verilen avanslar	12.772.125	-
Peşin ödenen kira, sigorta ve diğer giderler	2.218.840	2.306.320
	92.704.917	24.712.059

(*) Verilen maddi duran varlık avanslarını oluşturan tutarın büyük bir bölümü Rüzgar Enerji Santrali Projesi kapsamında verilmiştir.

20. Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Personele borçlar	8.220.279	9.271.096
Sosyal güvenlik katkıları	40.774	4.312.229
Çalışanlara ödenecek kıdem tazminatı, kıdem teşvik ve kullanılmamış izin (Dipnot 17)	-	12.209.996
	8.261.053	25.793.321

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

21. Diğer varlık ve yükümlülükler

i) Diğer varlıklar

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
a) Diğer dönen varlıklar:		
Devreden katma değer vergisi ("KDV")	33.899.334	29.118.763
Diğer	1.197.141	3.316.946
	35.096.475	32.435.709

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
b) Diğer duran varlıklar:		
Devreden katma değer vergisi ("KDV") (*)	26.660.801	22.875.889
Fabrika yedekleri	12.539.243	11.072.898
Diğer	122.284	122.335
	39.322.328	34.071.122

(*) Grup bir yıldan kısa sürede kullanmayı öngörmediği KDV tutarını duran varlıklar içerisinde sınıflandırmıştır.

ii) Diğer yükümlülükler

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
a) Diğer kısa vadeli yükümlülükler:		
Ödenecek vergi, harç ve diğer kesintiler	6.136.077	5.917.747
Diğer	359.334	223.431
	6.495.411	6.141.178

22. Özkaynaklar

Grup'un 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihlerindeki hissedarları ve sermaye içindeki payları tarihi değerlerle aşağıdaki gibidir:

Grup:	Hissedar:	31 Aralık 2015		31 Aralık 2014	
		Pay tutarı	Ortaklık payı (%)	Pay tutarı	Ortaklık payı (%)
A	Socar Turkey Petrokimya A.Ş.	765.000.000	51,00	510.000.000	51,00
A	Halka açık kısım (*)	655.176.478	43,68	386.784.319	38,68
A	SOCAR Turkey Enerji A.Ş. (**)	79.823.522	5,32	103.215.681	10,32
C	Özelleştirme İdaresi Başkanlığı	0,01	-	0,01	-
	Ödenmiş sermaye	1.500.000.000	100	1.000.000.000	100
	Sermaye düzeltmesi farkları	238.988.496		486.852.283	
	Toplam sermaye	1.738.988.496		1.486.852.283	

(*) SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin BİST'te işlem gören halka açık kısımda, %2.75 oranında 41.278.401,47 TL payı vardır.

(**) SOCAR Turkey Enerji A.Ş. ile SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'nin %100 iştiraki olan ve Grup'un %10,32 payına sahip olan SOCAR İzmir Petrokimya A.Ş. 22 Eylül 2014 tarihi itibarıyla birleşmiştir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Özkaynaklar (devamı)

Sermaye düzeltmesi farkları, ödenmiş sermayeye yapılan nakit ve nakit benzeri ilavelerin enflasyona göre düzeltilmiş toplam tutarları ile enflasyon düzeltmesi öncesindeki tutarları arasındaki farkı ifade eder.

Şirket'in 29 Mart 2013 tarihli olağan genel kurul kararı ile kayıtlı sermaye tavanı 300.000.000 TL den 4.000.000.000 TL ye yükseltilmiş olup, işbu sermaye, her birinin nominal değeri 1 Kuruş ("Kr") olmak üzere 400.000.000.000 adet hisseye bölünmüştür.

Şirket'in 8 Aralık 2015 tarihli yönetim kurulu kararı ile 4.000.000.000 TL kayıtlı sermaye tavanı içerisinde, çıkarılmış sermayesinin %50 nispetinde artırılarak 1.000.000.000 TL'den 1.500.000.000 TL'ye çıkarılmıştır. Sermaye artışının 247.863.787 TL'si sermaye düzeltmesi olumlu farklarından, 252.136.213 TL'si özel fonlardan sermaye hesabına aktarılmıştır. Arttırılan 500.000.000 TL'lik sermayeyi temsilen ihraç edilecek, 6.Tertip, A Grubu, nama yazılı hisse senetlerinin, pay sahiplerine usulüne uygun şekilde dağıtılmıştır. Şirket'in onaylanmış ve çıkarılmış sermayesi her biri 1 Kr kayıtlı nominal bedeldeki 149.999.999.999 adet A grubu ve İdare'ye ait 1 adet C grubu imtiyazlı hisse senedinden oluşmaktadır (31 Aralık 2014- her biri 1 Kr kayıtlı nominal bedeldeki 59.999.999.999 adet A grubu, 40.000.000.000 adet B grubu ve İdare'ye ait 1 adet C grubu imtiyazlı hisse senedi).

Şirket sermayesi, tamamı nama (31 Aralık 2014 - tamamı nama) paylardan oluşmaktadır.

Aşağıdaki konularda Yönetim Kurulu'nun alacağı kararların geçerliliği C grubuna seçilen Yönetim Kurulu üyesinin olumlu oy kullanmasına bağlıdır:

- C grubu hisseye tanınan imtiyazları etkileyecek ana sözleşme değişiklikleri,
- Nama yazılı hisselerin devrinin pay defterine işlenmesi,
- Ana sözleşmenin 31'nci maddesinde yer alan yetkiyetnamenin şeklinin belirlenmesi,
- Şirket'in sahibi olduğu herhangi bir fabrikanın kapasitesinde en az %10'luk bir azaltımı öngören kararlar,
- Şirket'in yeni bir şirket veya ortaklık kurması, satın alması, kurulu bulunanlara ortak olması ve/veya bunlarla birleşmesi, bölünmesi, nevi değişikliği, feshi ve tasfiyesi.

Kar payı dağıtımı

Halka açık şirketler, kar payı dağıtımlarını SPK'nın 1 Şubat 2014 tarihinden itibaren yürürlüğe giren II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne göre yaparlar.

Ortaklıklar, kârlarını genel kurulları tarafından belirlenecek kâr dağıtım politikaları çerçevesinde ve ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak genel kurul kararıyla dağıtır. Söz konusu tebliğ kapsamında, asgari bir dağıtım oranı tespit edilmemiştir. Şirketler esas sözleşmelerinde veya kar dağıtım politikalarında belirlenen şekilde kar payı öderler. Ayrıca, kar paylarının eşit veya farklı tutarlı taksitler halinde ödenebilecektir ve ara dönem finansal tablolarda yer alan kâr üzerinden nakden kâr payı avansı dağıtabilecektir.

TTK'ya göre ayrılması gereken yedek akçeler ile esas sözleşmede veya kâr dağıtım politikasında pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça; başka yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına ve intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, pay sahipleri için belirlenen kâr payı nakden ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Şirket'in kar payı dağıtım politikasını II-19.1 no'lu Kâr Payı Tebliği'ne uygun olarak aşağıdaki şekilde belirlemiştir:

- 2013 ve izleyen yıllara ilişkin kâr dağıtım politikası olarak; Şirket, orta ve uzun vadeli stratejileri, yatırım ve finansal planları ile piyasa koşulları ve ekonomideki gelişmeleri de göz önünde bulundurarak hissedarlarına azami oranda nakit kâr payı dağıtılmasını prensip olarak benimsemiştir.
- Şirket Esas Sözleşmesinin 37. maddesine uygun olarak kar payı avansı dağıtılabilir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Özkaynaklar (devamı)

- İlgili tebliğlere uygun olarak dağıtılabilecek kâr oluşması durumunda; Sermaye Piyasası Kurulu ve Türk Ticaret Kanunu hükümleri çerçevesinde, Şirketin yıllık dağıtılabılır kârının %50'sinden az olmamak üzere Yönetim Kurulu'nca alınacak nakit ve/veya pay şeklinde ve/veya taksitle kâr dağıtım kararı, Genel Kurul'un onayına sunulacaktır ve dağıtım yasal süreler içerisinde tamamlanacaktır.
- Şirket Esas Sözleşmesine göre birinci temettünün dağıtımından sonra kalandan, dağıtılabılır kârın %0.1'ini geçmemek üzere Genel Kurul tarafından belirlenecek bir miktar, Yönetim Kurulu Üyelerine kâr payı olarak dağıtılır.
- Kâr dağıtım politikasının uygulamasında pay sahiplerinin menfaatleri ile şirket menfaati arasında tutarlı bir politika izlenir.
- Kâr payının, pay sahiplerine hangi tarihte verileceği Yönetim Kurulu'nun teklifi üzerine Genel Kurul tarafından hükme bağlanır. Kâr payı ödemeleri yasal süre içinde gerçekleştirilir. Diğer dağıtım yöntemlerinde ise SPK'nın ilgili mevzuat, tebliğ ve düzenlemelerine uygun hareket edilir.
- Hesaplanan "net dağıtılabılır dönem kârı", çıkarılmış sermayenin %5'inin altında kalması durumunda kâr dağıtımı yapılmayabilir.
- Yönetim Kurulu, kâr dağıtımını yapılmadığı takdirde kârın neden dağıtılmayacağını ve dağıtılmayacak kârın nasıl kullanılacağını Genel Kurul'da pay sahiplerinin bilgisine sunar.

İmtiyazlı pay sahiplerine, intifa senedi sahiplerine, yönetim kurulu üyelerine, ortaklık çalışanlarına ve pay sahibi dışındaki kişilere kârdan pay verilebilmesi için ortaklık esas sözleşmesinde hüküm bulunması zorunludur. Esas sözleşmede söz konusu kişilere kâr payı dağıtılması hususunda hüküm bulunmasına rağmen, kâr payına ilişkin olarak herhangi bir oran belirlenmemişse; bu kişilere dağıtılacak kâr payı tutarı, imtiyazdan kaynaklananlar hariç her durumda pay sahiplerine dağıtılan kâr payının dörtte birini aşamaz.

Grup'un 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla yukarıda bahsi geçen anlamda 36.548.777 TL'lik kardan ayrılan kısıtlanmış yedeği bulunmaktadır (31 Aralık 2014 - 8.356.700 TL).

Grup'un 156.442.236 TL tutarındaki birikmiş karları, 31 Aralık 2015 tarihli konsolide finansal durum tablosunda "Özkaynaklar" atında geçmiş yıllar karları içerisinde sınıflandırılmıştır (31 Aralık 2014 - 178.181.398 TL geçmiş yıllar karları altında).

1 Ocak 2008 itibarıyla yürürlüğe giren Seri: XI, No: 29 sayılı tebliğ ve ona açıklama getiren SPK duyurularına göre "Ödenmiş Sermaye", "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nin yasal kayıtlardaki tutarları üzerinden gösterilmesi gerekmektedir. Söz konusu tebliğin uygulanması esnasında değerlemelerde çıkan farklılıkların (enflasyon düzeltmesinden kaynaklanan farklılıklar gibi):

- "Ödenmiş Sermaye"den kaynaklanmaktaysa ve henüz sermayeye ilave edilmemişse, "Ödenmiş Sermaye" kaleminden sonra gelmek üzere açılacak "Sermaye Düzeltmesi Farkları" kalemiyle;
- "Kardan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler" ve "Hisse Senedi İhraç Primleri"nden kaynaklanmakta ve henüz kar dağıtımını veya sermaye artırımına konu olmamışsa, "Geçmiş Yıllar Kar/Zararıyla", ilişkilendirilmesi gerekmektedir. Diğer özkaynak kalemleri ise SPK Finansal Raporlama Standartları çerçevesinde değerlendirilen tutarları ile gösterilmektedir.

Sermaye düzeltmesi farklarının sermayeye eklenmek dışında bir kullanımı yoktur.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

22. Özkaynaklar (devamı)

Şirket'in yasal kayıtlarına göre özkaynak kalemleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Yasal yedekler ve özel fonlar	362.011.604	50.174.012
Net dönem karı	573.177.217	563.841.531
	935.188.821	614.015.543

Kontrol kaybına neden olmayan bağlı ortaklık hisse satış kazancı

Şirket'in bağlı ortaklığı olan Petlim Limancılık Ticaret A.Ş. ("Petlim")'in sermayesinin % 30'unu temsil eden 45 milyon adet hisse 250 milyon ABD Doları karşılığında Goldman Sachs International ("GSI", iştirakleri ile birlikte "GS") tarafından 18 Aralık 2014 tarihi itibari ile satın alınmıştır ("Hisse Devir Sözleşmesi").

Aynı tarihte STEAŞ ise GSI ile imzaladığı satım opsiyonu sözleşmesi tahtında, Petkim'in, Hisse Devir Sözleşmesi kapsamında üstlenmiş olduğu yükümlülüklerle ilişkin garantörlük yükümlülüğünü üstlenmiş, gerektiğinde ve sözleşmede yer alan koşulların oluşması durumunda GSI'nin, ilgili Petlim hisselerini STEAŞ'a satma hakkı doğmuştur ("Satım Opsiyonu Sözleşmesi"). Bahsi geçen Satım Opsiyonu Sözleşmesi'nde, Hisse Devir Sözleşmesinin imza tarihini takip eden en geç 7 yıl içinde Petlim'in hisselerinin halka arz edilmesi hususunda anlaşılmış olup ("Halka Arz"), opsiyon ilişkisi neticesinde tarafların mutabık kaldıkları düzenlemeler uyarınca GSI'nin maruz kalabileceği zararın STEAŞ tarafından tazmin edileceği düzenlenmiştir.

STEAŞ, Satım Opsiyonu Sözleşmesi gereği Halka Arz'ın gerçekleşmemesi, ya da gerçekleşmesine rağmen sözleşmede yer alan belli koşulların sağlanamaması durumunda, GSI'nin talebi üzerine GSI'nin elinde bulunan Petlim hisselerini satın almayı taahhüt etmiştir. Bu sebeple STEAŞ'ın GSI'ya verdiği garanti yükümlülüğü, hisse devir sözleşmesinin imzasını takip eden 7 yıllık süre boyunca geçerli olacaktır. Petlim hisselerinin, Hisse Devir Sözleşmesinin imzasını takip eden 3 yıl içinde halka arz edilmesi planlandığından, STEAŞ'ın Satım Opsiyon Sözleşmesi tahtında Petkim'e sağlayacağı garantörlük hizmetinin, Hisse Devir Sözleşmesi'nin imzasını takiben azami 3 yıl süreceği hususunda taraflar mutabakata varmışlardır. Söz konusu 3 yıl için talep edilen hizmet bedeli, hisse devir bedeli üzerinden KDV hariç 3 yıllık indirgenmiş oranın yıllığa tekabül eden kısmı olan yıllık %2,35 oranı üzerinden bir defada tahsil edilmesine karar verilmiştir (Hizmet Bedeli). Hizmet Bedeli STEAŞ'a peşin olarak ödenecektir. STEAŞ ve Petkim arasında yapılan mutabakata göre Petlim hisselerinin 3 yıl süre zarfında halka açılmaması veya başka bir ifadeyle STEAŞ'ın GSI'ya verilmiş Satım Opsiyonu hakkının üç yıl sonra da devam etmesi söz konusu olması durumunda STEAŞ, Petkim'e ilave bir garantörlük hizmet bedeli yansıtmayacağını belirtmektedir. Bu şekilde yıllık indirgenmiş %2,35 oranı üzerinden hesaplanan üç yıllık hizmet bedeli olan 17.625.000 ABD Doları'nın TL karşılığı olan 40.942.875 TL, satış işleminin bir parçası olduğundan özkaynaklar hesabı içerisinde yansıtılan ve yasal vergi etkisi düşülmüş bağlı ortaklık hisse satış karından vergi etkisi dikkate alınarak düşülmüştür.

Yukarıda yer alan açıklamalar neticesinde bağlı ortaklık satış karının analizi aşağıda sunulmuştur:

Petlim 'in %30 hissesinin satış tutarı	580.750.000
Satılan hisseye ait net defter değeri	(48.939.667)
Vergi öncesi hisse satış karı	531.810.333
Hesaplanan vergi (-)	(26.590.517)
Garantörlük hizmet bedeli, vergi netlenmiş hali (-)	(38.895.731)
Net hisse satış karı	466.324.085

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

23. Satışlar ve satışların maliyeti

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Yurtiçi satışlar	3.179.567.385	2.957.595.900
Yurtdışı satışlar	1.387.171.847	1.240.335.518
Diğer satışlar	52.395.088	15.982.745
	4.619.134.320	4.213.914.163
Eksi: Diğer indirimler	(70.957.757)	(67.604.731)
Eksi: Satış iskontoları	(11.465.978)	(9.445.833)
Eksi: Satıştan iadeler	(4.074.616)	(4.017.522)
Satış gelirleri	4.532.635.969	4.132.846.077
Direkt ilk madde malzeme kullanımı	(2.576.139.932)	(2.972.666.181)
Satılan ticari malların maliyeti	(312.021.757)	(471.526.160)
Enerji	(373.394.042)	(349.711.411)
İşçilik gideri	(186.797.331)	(130.988.048)
Amortisman	(99.969.974)	(74.550.397)
Yarı mamul stoklarındaki değişim	(96.039.610)	58.183.871
Mamul stoklarındaki değişim	(41.784.479)	(17.916.703)
Çalışmayan kısım giderleri	(30.456.850)	(28.890.677)
Ambalaj giderleri	(24.154.226)	(12.924.517)
Ticari borç reeskont geliri / (gideri)	(2.060.731)	(3.839.696)
Stok değer düşüklüğü karşılığı (Dipnot 10)	(12.046.150)	(26.539.025)
Diğer	(61.561.446)	(16.008.994)
Satışların maliyeti	(3.816.426.528)	(4.047.377.938)
Brüt kar	716.209.441	85.468.139

Satış gelirleri altında sınıflandırılan diğer satışlar ve diğer indirimler satış sipariş tarihleri ile satış işlem tarihleri arasında oluşan fiyat farklılıklarından oluşmaktadır. Grup lehine oluşan fiyat farklılıkları diğer satışlar, Grup aleyhine oluşan fiyat farklılıkları ise diğer indirimler altında sınıflandırılmıştır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

24. Genel yönetim giderleri, pazarlama, satış ve dağıtım giderleri, araştırma ve geliştirme giderleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
a) Genel yönetim giderleri:		
Personel giderleri	51.451.579	38.494.546
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	28.611.550	24.526.920
Enerji giderleri	11.901.743	12.204.184
Amortisman ve itfa payları	7.813.356	6.940.897
Vergi, resim, harçlar	5.546.511	6.295.606
Kıdem tazminatları	3.146.581	3.212.612
EPDK katkı payı	1.781.592	1.497.881
Diğer	7.498.940	6.590.902
	117.751.852	99.763.548
b) Pazarlama, satış ve dağıtım giderleri:		
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	15.499.682	12.546.734
Personel giderleri	12.057.731	8.825.427
İhracat aidat giderleri	985.025	1.357.534
Amortisman ve itfa payları	492.489	334.738
Diğer	3.262.764	3.455.723
	32.297.691	26.520.156
c) Araştırma ve geliştirme giderleri:		
Personel giderleri	9.610.605	9.351.753
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	549.265	1.023.531
Amortisman ve itfa payları	303.793	631.385
Diğer	1.279.075	883.819
	11.742.738	11.890.488
Toplam faaliyet giderleri	161.792.281	138.174.192

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

25. Niteliklerine göre giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Hammadde kullanımı, yarı mamul ve mamul değişimi	2.713.964.021	2.932.399.013
Enerji	385.295.785	361.915.595
Satılan ticari malların maliyeti	312.021.757	471.526.160
Personel ve işçilik giderleri	259.917.246	187.659.774
Amortismanlar ve itfa payları	108.579.612	82.457.417
Dışarıdan sağlanan fayda ve hizmetler	44.660.497	38.097.185
Çalışmayan kısım giderleri	30.456.850	28.890.677
Kıdem tazminatı karşılığı – net	3.146.581	3.212.612
Stok değer düşüklüğü karşılığı (Dipnot 10)	12.046.150	26.539.025
Diğer	108.130.310	52.854.672
	3.978.218.809	4.185.552.130

26. Esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Esas faaliyetlerden diğer gelirler:		
Ticari alacaklar faiz geliri	43.346.125	38.837.080
Ticari borç kur farkı geliri	32.129.952	35.759.536
Ticari alacaklar kur farkı geliri	28.307.903	23.380.585
Kira gelirleri	20.788.939	12.959.801
Ödenen dava karşılıkları	1.054.017	-
Enerji bakım bedeli	1.646.829	1.134.752
Altyapı gelirleri	1.105.968	989.610
Sigorta hasar tazminat gelirleri	357.410	258.271
TUBITAK Ar-Ge destek gelirleri (Dipnot 14)	132.275	40.744
Diğer	2.165.879	5.742.602
	131.035.297	119.102.981

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

26. Esas faaliyetlerden diğer gelir ve giderler (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Esas faaliyetlerden diğer giderler:		
Ticari borç kur farkı gideri	(131.177.532)	(86.495.233)
Ticari borç faiz gideri	(21.242.944)	(16.570.095)
Ticari alacak kur farkı gideri	(9.012.236)	(3.109.997)
Ticari alacak reeskont gideri	(2.354.847)	(3.065.598)
Tazminat ve ceza giderleri	(1.697.115)	(2.252.288)
Şüpheli alacak karşılığı (Dipnot 7 ve 8)	(1.341.985)	(4.453.420)
Dava karşılık gideri (Dipnot 15)	(10.537)	(731.271)
Diğer	(2.695.707)	(10.296.371)
	(169.532.903)	(126.974.273)

27. Yatırım faaliyetlerinden gelir ve giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Yatırım faaliyetlerinden gelirler:		
Sabit kıymet satış karı	13.030	2.712.214
	13.030	2.712.214

28. Finansman gelirleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Kur farkı geliri (*)	385.667.891	126.591.206
Faiz geliri	33.403.052	14.402.000
Diğer	2.597.167	-
	421.668.110	140.993.206

(*) Kur farkı gelirleri, nakit ve nakit benzerleri, finansal borçlanmalar ve diğer yükümlülükler ile ilişkilidir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

29. Finansman giderleri

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Kur farkı gideri (*)	(338.723.003)	(137.472.708)
Faiz gideri	(24.139.283)	(7.216.987)
Banka komisyon gideri	(911.172)	(209.875)
	(363.773.458)	(144.899.570)

(*) Kur farkı giderleri, nakit ve nakit benzerleri, finansal borçlanmalar ve diğer yükümlülükler ile ilişkilidir.

Grup, dövizli yatırım kredilerini TL piyasa kredi faizleri ile karşılaştırmış ve toplam 18.366.237 TL'yi (31 Aralık 2014 - 16.318.767 TL) maddi duran varlıklar altında aktifleştirmiştir (Dipnot 12).

30. Vergi varlık ve yükümlülükleri

i) Kurumlar vergisi:

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Ödenecek kurumlar ve gelir vergisi	19.213.253	-
Peşin ödenen kurumlar vergisi	(9.529.198)	-
Dönem karı vergi yükümlülüğü	9.684.055	-

31 Aralık tarihi itibarıyla sona eren yıllara ait vergi gideri aşağıda detaylandırılmıştır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Cari dönem kurumlar vergisi	(19.213.253)	-
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	84.594.675	70.450.261
Toplam vergi gideri	65.381.422	70.450.261

Türkiye'de, kurumlar vergisi oranı 2015 yılı için %20'dir (31 Aralık 2014- %20). Kurumlar vergisi oranı kurumların ticari kazancına vergi yasaları gereğince indirimi kabul edilmeyen giderlerin ilave edilmesi, vergi yasalarında yer alan istisna (iştirak kazançları istisnası, yatırım indirimi istisnası vb.) ve indirimlerin (ar-ge indirimi gibi) indirilmesi sonucu bulunacak vergi matrahına uygulanır. Kar dağıtılmadığı takdirde başka bir vergi ödenmemektedir (GVK Geçici 61. madde kapsamında yararlanılan yatırım indirimi istisnası olması halinde yararlanılan istisna tutarı üzerinden hesaplanıp ödenen %19,8 oranındaki stopaj hariç).

Türkiye Büyük Millet Meclisi (TBMM) tarafından 23 Temmuz 2010 tarihinde kabul edilen ve 1 Ağustos 2010 tarihinde Resmi Gazete'de yayınlanan 6009 sayılı Kanun'un 5. Maddesi ile, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 69. Maddesinde yer alan, "yine bu tarihteki mevzuat hükümleri (vergi oranına ilişkin hükümler dahil) çerçevesinde kazançlarından indirebilirler." ibaresi; "yine bu tarihteki mevzuat hükümleri (bu Kanunun geçici 61. Maddesinin ikinci fıkrasında yer alan vergi oranına ilişkin hüküm dahil) çerçevesinde kazançlarından indirebilirler." şeklinde değiştirilmiş ve ayrıca bu ibareden sonra gelmek üzere Kanun maddesine, "Şu kadar ki, vergi matrahlarının tespitinde yatırım indirimi istisnası olarak indirim konusu yapılacak tutar, ilgili kazancın %25'ini aşamaz ve kalan kazanç üzerinden yürürlükteki vergi oranına göre vergi hesaplanır." ibaresi eklenmiştir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

30. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Yukarıda yer verilen söz konusu değişikliklerle birlikte,

- İndirilemeyen ve sonraki dönemlere devreden yatırım indirimi istisnası tutarlarından, herhangi bir yıl sınırlaması olmaksızın yararlanılmaya devam edilmesi sağlanmış, buna karşın vergi matrahının tespitinde yatırım indirimi istisnası olarak indirim konusu yapılacak tutara sınırlama getirilerek ilgili yıl kazancının %25'ini aşamayacağı belirtilmiştir.
- Yatırım indirimi istisnası düşüldükten sonra varsa kalan matrah üzerinden, gelir vergisi mükelleflerinin 31 Aralık 2005 tarihinde yürürlükte bulunan vergi tarifesi (%20 - %40); kurumlar vergisi mükelleflerinin ise %30 kurumlar vergisi uygulamak suretiyle vergi hesaplayacaklarına ilişkin düzenlemeye son verilerek, yatırım indirimden fiilen yararlanan dönemde geçerli vergi oranının uygulanması (gelir vergisi mükellefleri için %15 - %35; kurumlar vergisi mükellefleri için ise %20) esası benimsenmiştir.
- Geçici 69. Maddenin birinci fıkrasının parantez içi hükmüne eklenen ibare "(bu Kanunun geçici 61. Maddesinin ikinci fıkrasında yer alan vergi oranına ilişkin hüküm dahil)" ile geçmişteki uygulamaya paralel olarak Gelir Vergisi Kanunu'nun geçici 61. Maddesinin ikinci fıkrasına göre 24 Nisan 2003 tarihinden önce yapılan müracaatlara istinaden düzenlenen yatırım teşvik belgeleri kapsamında gerçekleşen yatırımlar üzerinden hesaplanan ve kazancın yetersiz olması nedeniyle sonraki dönemlere devreden yatırım indiriminden yararlanan kazançlar üzerinden dağıtılsın, dağıtılmasın %19,8 oranında gelir vergisi tevkifatı yapılması öngörülmüştür. Dolayısıyla geçmişte "stopajlı yatırım indirimi" olarak adlandırılan yatırım indirimi istisnası tutarları üzerinden %19,8 oranında stopaj uygulamasının aynen devam etmesi öngörülmüştür.

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla kullanılmamış yatırım indirimi üzerinden hesaplanan toplam vergi aktif 163.218.583 TL'dir (2014- 82.622.109 TL).

Vergi incelemesine yetkili makamlar beş yıl zarfında muhasebe kayıtlarını inceleyebilir ve hatalı işlem tespit edilirse ödenecek yapılacak vergi tarhiyatı nedeniyle vergi miktarları değişebilir. Türk vergi mevzuatına göre beyanname üzerinde gösterilen mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak, mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez.

Transfer fiyatlandırması

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanunu'nun transfer fiyatlaması ile ilgili yeni düzenlemeler getiren 13. maddesi 1 Ocak 2007 tarihi itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunmaktadır. Avrupa Birliği (AB) ve Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) transfer fiyatlandırması rehberini esas alan ilgili madde ile birlikte transfer fiyatlaması ile ilgili düzenlemelerde ciddi değişiklikler yapılmıştır. Bu çerçevede, kurumların ilişkili kişilerle yaptıkları mal veya hizmet alım ya da satımlarında emsallerine uygun olarak tespit edecekleri bedel veya fiyat kullanmaları gerekmektedir. Emsallere uygunluk ilkesi, ilişkili kişilerle yapılan mal veya hizmet alım ya da satımında uygulanan fiyat veya bedelin, aralarında böyle bir ilişkinin bulunmaması durumunda oluşacak fiyat veya bedele uygun olmasını ifade etmektedir. Kurumlar, ilişkili kişiler ile gerçekleştirdiği işlemlerde uygulanacak emsaline uygun fiyat veya bedelleri ilgili kanunda belirtilen yöntemlerden işlemin mahiyetine en uygun olanını kullanmak suretiyle tespit edeceklerdir. Emsaline uygunluk ilkesi doğrultusunda tespit edilen fiyat ve bedellere ilişkin hesaplamalara ait kayıt ve belgelerin ispat edici kağıtlar olarak kurumlar tarafından saklanması zorunlu kılınmıştır. Ayrıca, kurumlar bir hesap dönemi içerisinde ilişkili kişiler ile yaptıkları işlemlere ilişkin olarak bilgi ve belgeleri içerecek şekilde bir rapor hazırlayacaklardır.

Emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyat üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunulması halinde kazancın tamamen veya kısmen transfer fiyatlaması yoluyla örtülü olarak dağıtılmış sayılacaktır. Tamamen veya kısmen transfer fiyatlandırması yoluyla örtülü olarak dağıtılan kazanç 13 üncü maddede belirtilen şartların gerçekleştiği hesap döneminin son günü itibarıyla dağıtılmış kar payı veya dar mükellefler için ana merkeze aktarılan tutar sayılacaktır. Transfer fiyatlandırması yoluyla dağıtılmış kar payının net kar payı tutarı olarak kabul edilmesi ve brüte tamamlanması sonucu bulunan tutar üzerinden ortakların hukuki niteliğine göre belirlenen oranlarda vergi kesintisi yapılacaktır. Daha önce yapılan vergilendirme işlemleri, taraf olan mükellefler nezdinde buna göre düzeltilecektir. Ancak, bu düzeltmenin yapılabilmesi için örtülü kazanç dağıtan kurum adına tarh edilen vergilerin kesinleşmiş ve ödenmiş olması gerekmektedir. Örtülü kazanç dağıtılan kurum nezdinde yapılacak düzeltmede dikkate alınacak tutar, kesinleşen ve ödenen tutar olacaktır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

30. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle vergi giderinin mutabakatı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Vergi öncesi kar / (zarar)	573.827.236	(61.771.495)
Yürürlükteki vergi oranı kullanılarak hesaplanan vergi	(114.765.447)	12.354.299
Ertelenmiş vergi yaratılmayan düzeltmelerin etkisi	2.357.105	2.017.105
Üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmayan mali zararların etkisi	(5.652.557)	(5.067.976)
Yatırım indirimdeki artıştan dolayı yaratılan ertelenmiş vergi	185.921.936	65.317.602
İndirilecek gelirlerin etkisi	1.316.288	8.906
Kanunen kabul edilmeyen giderler	(3.480.426)	(4.337.086)
Diğer	(315.477)	157.411
	65.381.422	70.450.261

ii) Ertelenmiş vergiler

Grup, ertelenmiş gelir vergisi varlık ve yükümlülüklerini bilanço kalemlerinin SPK Finansal Raporlama Standartları ve Vergi Usul Kanunu arasındaki farklı değerlendirmelerin sonucunda ortaya çıkan geçici farkların etkilerini dikkate alarak hesaplamaktadır.

Türkiye'de faaliyet gösteren şirketler için ileriki dönemlerde gerçekleşecek geçici farklar üzerinden yükümlülük metoduna göre hesaplanan ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri hesaplamasında uygulanacak oran %20'dir (31 Aralık 2014 - %20).

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibariyle ertelenmiş vergiye konu olan birikmiş geçici farklar ve ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin etkileri, bilanço tarihi itibariyle yasanmış vergi oranları kullanılarak aşağıda özetlenmiştir:

	Vergilendirilebilir geçici farklar		Ertelenmiş vergi varlıkları /(yükümlülükleri)	
	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların kayıtlı değerleri ile vergi matrahları arasındaki fark	(314.955.950)	(343.525.095)	(62.991.190)	(68.705.019)
Riskten korunma işlemleri gelir tahakkukları	(1.646.432)	(1.445.166)	(329.286)	(289.033)
Kredi iç verim oranı düzeltmesi	(1.202.203)	(718.924)	(240.441)	(143.785)
Satıcı reeskontları vade farkı gelirleri	(633.967)	(2.716.301)	(126.794)	(543.260)
Diğer	(1.474.473)	(874.479)	(294.895)	(174.896)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	(319.913.025)	(349.279.965)	(63.982.606)	(69.855.993)
Kullanılmamış yatırım indirimleri	691.151.826	351.002.892	166.103.900	82.622.109
Kıdem tazminatı ve kıdeme teşvik primi karşılığı	84.468.116	75.559.940	16.893.623	15.111.988
Stok değer düşüklüğü karşılığı	12.158.681	27.379.753	2.431.736	5.475.951
Riskten korunma işlemleri gider tahakkukları	11.008.960	-	2.201.792	-
Personele ödenecek prim tahakkukları	10.000.000	-	2.000.000	-
Kira tahsis bedeli	9.266.208	7.551.178	1.853.242	1.510.236
Alacak reeskontları vade farkı gideri	8.388.021	8.033.938	1.677.604	1.606.788
Kullanılmayan izin karşılıkları	7.686.675	6.547.365	1.537.335	1.309.473
Akreditif faiz tahakkuku ve iç verim oranı düzeltmesi	5.689.407	-	1.137.883	-
Şüpheli alacak karşılığı	5.141.764	3.969.181	1.028.353	793.836
Dava gider karşılıkları	891.260	1.986.226	178.252	397.245
Arge giderleşmesi, net	528.306	528.306	105.661	105.661
Personele ödenecek kıdem, izin ve kıdem teşvik karşılığı	-	12.209.996	-	2.441.999
STEÅŞ garantörlük bedeli	-	40.942.875	-	2.047.144
Belgesi gelmeyen mallar kur farkı düzeltmesi	-	4.105.116	-	821.023
Diğer	898.610	464.275	179.722	92.855
Ertelenmiş vergi varlıkları	847.277.834	540.281.041	197.329.103	114.336.308
Ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü) - net			133.346.497	44.480.315

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

30. Vergi varlık ve yükümlülükleri (devamı)

Ertelenmiş vergi hareket tablosu aşağıda belirtilmiştir:

Ertelenmiş vergi varlığı / (yükümlülüğü) – net

	2015	2014
1 Ocak	44.480.315	(1.723.230)
Gelir tablosuna yazılan gelir	84.594.675	70.450.261
Kapsamlı gelir tablosuna yazılan gelir/(gider), net	4.271.507	296.657
Bağlı ortaklık hisse satış karından netlenen	-	(24.543.373)
31 Aralık	133.346.497	44.480.315

Türk vergi mevzuatına göre mali zararlar 5 yılı aşmamak kaydıyla dönem kurum kazancından indirilebilirler. Ancak mali zararlar, geçmiş yıl karlarından mahsup edilemez. 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla, Grup'un Vergi Usul Kanunu'nca kullanılmamış mali zararları bulunmamaktadır (31 Aralık 2014 – bulunmamaktadır).

Grup yönetimi, 31 Aralık 2015 tarihi itibarı ile yapmış olduğu projeksiyonlar sonucu, gelecekte oluşması beklenen mali karların indiriminde kullanılması muhtemel olan sıfır stopajlı yatırım indirimi tutarı olan ve detayları aşağıda verilen 691.151.826 TL (31 Aralık 2014 – 351.002.892 TL) tutarında kullanılmamış yatırım indirimi bulunmaktadır.

Grup PTA kapasite artışı projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı'ndan 4 Ocak 2013 tarihinde stratejik yatırım teşvik belgesi almıştır. Grup stratejik yatırım teşviği kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamaların %50'sini vergi matrahından %90 oranında indirim konusu yapabilecektir. Grup'un 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla söz konusu stratejik yatırım belgesi kapsamında kullanabileceği toplam 94.987.701 TL yatırım indirimi bulunmaktadır. Bu kapsamda Grup'un, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla gelecek dönemlerde kullanabileceği 47.493.851 TL tutarında ertelenmiş vergi aktifi bulunmaktadır.

Grup fabrika modernizasyonları kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı'ndan 15 Haziran 2012 tarihinde bölgesel yatırım teşvik belgesi almıştır. Grup bölgesel yatırım teşviği kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamaların %50'sini vergi matrahından %15 oranında indirim konusu yapabilecektir. Grup'un 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla söz konusu bölgesel yatırım belgesi kapsamında toplam kullanabileceği 12.455.513 TL tutarında yatırım indirimi bulunmaktadır. Bu kapsamda Grup'un, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla gelecek dönemlerde kullanabileceği 1.868.327 TL tutarında ertelenmiş vergi aktifi bulunmaktadır.

Grup Liman projesi kapsamında T.C. Ekonomi Bakanlığı'ndan 20 Kasım 2014 tarihinde büyük ölçekli yatırım teşvik belgesi almıştır. Grup bu teşvik kapsamında yatırım döneminde yapmakta olduğu harcamaların %25'ini vergi matrahından %50 oranında indirim konusu yapabilecektir. Grup'un 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla, söz konusu teşvik kapsamında kullanabileceği yatırım indirimi tutarı 583.708.611 TL'dir. Bu kapsamda Grup'un, 31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla gelecek dönemlerde kullanabileceği 116.741.722 TL tutarında ertelenmiş vergi aktifi bulunmaktadır.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

31. Hisse başına kazanç

Şirketler mevcut hissedarlara birikmiş karlardan payları oranında hisse dağıtarak ("Bedelsiz Hisseler") sermayelerini arttırabilir. Hisse başına kazanç hesaplanırken, bu bedelsiz hisse ihracı çıkarılmış hisseler olarak sayılır. Dolayısıyla hisse başına kazanç hesaplamasında kullanılan ağırlıklı hisse adedi ortalaması, hisselerin bedelsiz olarak çıkarılmasını geriye dönük olarak uygulamak suretiyle elde edilir.

Hisse başına esas kazanç hissedarlara ait net karın çıkarılmış adi hisselerin söz konusu dönemdeki ağırlıklı ortalama adedine bölünmesi ile hesaplanır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
Ana ortaklığa ait net dönem karı	626.378.793	6.452.915
Çıkarılmış adi hisselerin ağırlıklı ortalama adedi (bin adet) (her biri 1 Kr olmak üzere)	150.000.000	150.000.000
Hisse başına kar / (zarar) (Kuruş)	0,418	0,004

32. İlişkili taraf açıklamaları

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla ilişkili taraflardan alacaklar ve ilişkili taraflara borçlar bakiyeleri ile dönem içlerinde ilişkili taraflarla yapılan önemli işlemlerin özeti aşağıda sunulmuştur:

i) İlişkili tarafların bakiyeleri

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
a) İlişkili taraflardan kısa vadeli diğer alacaklar:		
SOCAR Turkey Enerji A.Ş. ("STEAS") ^{(1) (**)}	255.041.322	9.275.600
TANAP Doğalgaz İletişim A.Ş. ⁽²⁾	7.911	-
Star Rafineri A.Ş. ("STAR") ⁽²⁾	-	9.446.044
	255.049.233	18.721.644
b) İlişkili taraflardan uzun vadeli diğer alacaklar:		
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ^{(2) (*)}	54.500.611	51.791.682
SOCAR Turkey Enerji A.Ş. ("STEAS") ^{(1) (**)}	50.705.413	-
	105.206.024	51.791.682

(*) Socar Power Enerji Yatırımları A.Ş.'den olan alacağın 43.180.543 TL'lik kısmı arsa satışı ve kira alacağından, 11.320.068 TL'lik kısmı faiz ve diğer alacaklardan oluşmaktadır. (31 Aralık 2014: 49.171.320 TL arsa satışı ve kira, 2.620.362 TL faiz ve diğer.)

(**) STEAS'a kullandırılan 252.961.200 TL fon ve 2.080.122 TL'lik kısmı diğer alacaklardan oluşmakta olup TL alacaklar için yıllık %14,59, Amerikan dolar alacakları için yıllık %3,81 faiz uygulanmaktadır

(1) Şirket ortakları

(2) Şirket ortakları veya Socar'ın bağlı ortaklıkları

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
c) İlişkili taraflardan ticari alacaklar:		
SOCAR Azerikimya Production Union ⁽²⁾	-	246.651
	-	246.651
	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
d) İlişkili taraflara kısa vadeli ticari borçlar:		
SOCAR Gaz Ticareti A.Ş. ⁽²⁾	31.164.848	37.668.892
Azoil Petrolcülük A.Ş. ⁽²⁾	347.219	390.220
STAR ⁽²⁾	-	19.714
	31.512.067	38.078.826
Eksi: Vadeli alışlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansal gider	(205.927)	(182.901)
	31.306.140	37.895.925
İlişkili taraflara kısa vadeli borçlar ağırlıklı olarak doğalgaz, motorin, LPG ve ticari ürün alımlarından kaynaklanmaktadır. İlişkili taraflara olan kısa vadeli borçların ortalama vadesi 17 gündür. (31 Aralık 2014 - 15 gün.)		
e) İlişkili taraflara diğer borçlar:		
STAR ⁽²⁾	1.257.480	-
STEAŞ ⁽¹⁾	405.652	11.126.571
Ortaklara borçlar ⁽¹⁾	87.305	87.305
	1.750.437	11.213.876
	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
f) İlişkili taraflardan kısa vadeli ertelenmiş gelirler		
STAR ^{(2) (*)}	4.156.932	4.277.252
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	10.305	9.656
SOCAR Teknolojik Çözümler A.Ş. ⁽²⁾	846	-
	4.168.083	4.286.908
g) İlişkili taraflardan uzun vadeli ertelenmiş gelirler		
STAR ^{(2) (*)}	12.705.027	16.579.501
	12.705.027	16.579.501

(*) STAR'dan olan kısa ve uzun vadeli ertelenmiş gelirler kira sözleşmesinin başlangıcında Grup'un bir defada nakden tahsil etmiş olduğu kira gelirlerinden oluşmaktadır.

⁽¹⁾ Şirket ortakları

⁽²⁾ Şirket ortakları veya Socar'ın bağlı ortaklıkları

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
h) İlişkili taraflara kısa vadeli peşin ödenmiş giderler		
STAR ^{(2) (*)}	12.878.087	12.878.087
	12.878.087	12.878.087
	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
i) İlişkili taraflara uzun vadeli peşin ödenmiş giderler		
STAR ^{(2) (*)}	17.170.782	30.048.869
	17.170.782	30.048.869

(*) STAR'a kısa ve uzun vadeli peşin ödenmiş giderler, nafta tankı kira bedelinden oluşmaktadır.

Grup STAR ile 30 Aralık 2014 tarihinde, 1 Aralık 2014 ile 30 Nisan 2018 tarihleri arasında geçerli olmak üzere, 3 adet nafta tankı için operasyonel kiralama sözleşmesi imzalamıştır. Bu sözleşme kapsamında STAR sahibi olduğu nafta tanklarını Grup'a toplam süre boyunca indirgenmiş 44.000.129 TL + KDV tutarında kiralamıştır. STAR 2015 yılı içerisinde ilgili kira bedelini Grup'a faturalamış ve Grup tutarın tümünü ödemiştir. STAR ilgili kiralama işleminin rayiç bedelini belirlenmesi için kiralama dönemi içerisinde tankların kullanım hakkı değerine ilişkin bağımsız bir firmadan değerlendirme raporu temin etmiş ve Grup'a yollamıştır. Bu değerlendirme raporunda 1 Aralık 2014 – 30 Nisan 2018 tarihleri arasında tankların yaratacağı net kira getirilerinin bugünkü değerinin 40.000.000 TL ile 45.000.000 TL aralığında olacağı tespit edilmiştir.

ii) İlişkili taraflar ile olan işlemler

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
a) İlişkili taraflarla yapılan işlemlerden oluşan esas faaliyetlerden diğer gelirler / (giderler) - net:		
STEAŞ ^{(1) (*)}	21.001.000	722.086
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ^{(2) (*)}	12.048.247	5.004.591
Petrokim ⁽²⁾	312.581	985.785
STAR ^{(2) (*)}	237.183	5.086.426
Socar Gaz Ticareti A.Ş. ⁽²⁾	23.147	179.408
SOCAR Azerikimya Production Union ⁽²⁾	16.820	(455)
Azoil Petrolcülük A.Ş. ⁽²⁾	(39)	3.410
	33.638.939	11.981.251

(*) Grup, SOCAR Power Enerji A.Ş.'den olan TL alacakları için %14,59; Amerikan Doları alacakları için %3,43 oranında; SOCAR Turkey Enerji A.Ş.'den olan TL alacakları için %14,59, Amerikan Doları alacakları için %3,81 oranında faiz geliri elde etmektedir.

STAR'dan elde edilen gelirlerin 218.264 TL'si alacak faiz gelirlerinden, 19.001 TL'si kur farkı gelirlerinden ve 82 TL'si reeskont giderlerinden; STEAŞ'tan elde edilen gelirlerin 10.489.206 TL'si alacak faiz gelirlerinden, 10.513.053 TL'si kur farkı gelirlerinden ve 1.259 TL'si ise reeskont giderlerinden oluşmaktadır. Socar Power'dan elde edilen gelirlerin 9.778.983 TL'si kur farkı gelirlerinden; 2.269.264 TL'si faiz gelirlerinden oluşmaktadır.

(1) Şirket ortakları

(2) Şirket ortakları veya Socar'ın bağlı ortaklıkları

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait
konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
b) İlişkili taraflardan kira ve hizmet alımları:		
STAR ⁽²⁾	20.247.893	14.683.009
STEAŞ ⁽¹⁾	12.254.380	10.058.378
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	642.891	407.526
	33.145.164	25.148.913

STAR'dan yapılan kira ve hizmet alımlarının 12.878.087 TL'si nafta tankı kirasından, 678.963 TL'si diğer kiralardan, 4.545.009 TL'si işgücü alımlarından, 2.145.834 TL'si diğer hizmet alımlarından oluşmaktadır. STEAŞ'tan yapılan hizmet alımlarının tamamı Petkim adına çalışan STEAŞ personeli için kesilen işgücü faturalarından, bu çalışanların masraflarından oluşmaktadır.

c) İlişkili taraflardan mal alımları:

SOCAR Gaz Ticareti A.Ş. ⁽²⁾	335.940.076	312.817.391
Petrokim ⁽²⁾	76.675.484	87.017.414
Azoil Petrolcülük A.Ş. ⁽²⁾	1.406.934	1.533.807
SOCAR Turkey Petrol Enerji Dağıtım A.Ş. ⁽²⁾	793.187	-
	414.815.681	401.368.612

31 Aralık 2015 tarihi itibarıyla sona eren ara hesap dönemi içerisinde SOCAR Gaz Ticareti A.Ş. ve Petrokim' den yapılan mal alımları ticari ürün, doğalgaz ve LPG alımlarından oluşmaktadır.

d) İlişkili taraflara mal ve hizmet satışları:

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
SOCAR Azerikimya Production Union ⁽²⁾	1.013.489	2.089.565
STAR ⁽²⁾	1.272.025	827.238
STEAŞ ⁽¹⁾	153.983	134.194
SOCAR Power Enerji Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	2.192	25.366
	2.441.689	3.076.363

e) İlişkili taraflardan kira gelirleri:

STAR ⁽²⁾	15.789.543	8.717.314
Socar Power Enerji Yatırımları A.Ş. ⁽²⁾	21.893	29.753
Socar Teknolojik Çözümler A.Ş. ⁽²⁾	170	-
	15.811.606	8.747.067

⁽¹⁾ Şirket ortakları

⁽²⁾ Şirket ortakları veya Socar'ın bağlı ortaklıkları

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

32. İlişkili taraf açıklamaları (devamı)

	1 Ocak - 31 Aralık 2015	1 Ocak - 31 Aralık 2014
f) Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar:		
i. Üst düzey yöneticilere sağlanan kısa vadeli menfaatler:		
Maaş, yolluk ve kıdeme teşvik primi ödemeleri	7.319.469	5.249.880
Yıllık izin ücreti karşılığı	540.237	384.922
	7.859.706	5.634.802
ii. Üst düzey yöneticilere sağlanan uzun vadeli menfaatler:		
Kıdem tazminatı karşılığı	91.398	63.766
Kıdeme teşvik primi karşılığı	49.980	25.757
	141.378	89.523
	8.001.084	5.724.325

Grup, genel müdür, genel müdür yardımcıları ile yönetim ve denetim kurulu üyelerini üst düzey yöneticiler olarak tanımlamaktadır.

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar Grup'un üst yönetime yaptığı ücret ve yolluk ödemelerini, kıdem tazminatı, kıdeme teşvik primi, yıllık izin ücreti ödemelerini ve bunlara ait ayrılan karşılıkların ilgili yıllarla ilişkili kısmını içermektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

a) Kredi riski:

Finansal araçları elinde bulundurmak, karşı tarafın anlaşmanın gereklerini yerine getirememesi riskini de taşımaktadır. Grup yönetimi bu riskleri, her anlaşmada bulunan karşı taraf (ilişkili taraflar hariç) için ortalama riski kısıtlayarak ve teminat alarak karşılamaktadır. Grup, satış politikası gereği, yapmış olduğu tüm satışlar için yurt içi müşterilerden olan TL ticari alacaklarının tamamı üzerinden %100'ü kadar teminatı istemektedir. Grup direkt müşterilerden doğabilecek bu riski belirlenen kredi limitlerini sık aralıklarla güncelleyerek yönetmektedir. Kredi limitlerinin kullanımı Grup tarafından sürekli olarak izlenmekte ve müşterinin finansal pozisyonu, geçmiş tecrübeler, piyasadaki bilinirlik ve diğer faktörler göz önüne alınarak müşterinin kredi kalitesi sürekli değerlendirilmektedir.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riski analizi aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2015

	Alacaklar		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Toplam
	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	İlişkili taraflar	Diğer taraflar		
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (2)	-	551.425.057	360.255.257	6.510.328	1.501.989.008	2.420.179.650
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	489.584.768	-	-	-	489.584.768
A. Vadesi geçmemiş yada değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (3)	-	542.226.546	360.255.257	6.510.328	1.501.989.008	2.410.981.139
B. Koşulların yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri (3)	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri (4)	-	9.198.511	-	-	-	9.198.511
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	8.571.037	-	-	-	8.571.037
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	14.544.081	-	933.608	-	15.477.689
- Değer düşüklüğü (-)	-	(14.544.081)	-	(933.608)	-	(15.477.689)
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-
- Net değer teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2014

	Alacaklar						Toplam
	Ticari alacaklar (1)		Diğer alacaklar		Bankalardaki mevduat	Finansal yatırımlar	
	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	İlişkili taraflar	Diğer taraflar			
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (A+B+C+D+E) (2)	246.651	522.028.996	70.513.326	2.582.910	702.157.204	-	1.297.529.087
- Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	478.292.343	-	-	-	-	478.292.343
A. Vadesi geçmemiş yada değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (3)	246.651	512.238.006	70.513.326	2.582.910	702.157.204	-	1.287.738.097
B. Koşulların yeniden görüşülmüş bulunan, aksi takdirde vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış sayılacak finansal varlıkların defter değeri (3)	-	-	-	-	-	-	-
C. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri (4)	-	9.790.990	-	-	-	-	9.790.990
- Teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	6.573.018	-	-	-	-	6.573.018
D. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	13.532.966	-	933.608	-	-	14.466.574
- Değer düşüklüğü (-)	-	(13.532.966)	-	(933.608)	-	-	(14.466.574)
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	-	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	-	-	-	-	-	-
- Net değerinin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	-	-	-	-	-
E. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

(1) Grup'un ticari alacakları temel olarak termoplastik ve elyaf hammaddeleri satışlarından doğmaktadır.

(2) İlgili tutarların belirlenmesinde, vadeli satışlardan kaynaklanan tahakkuk etmemiş finansal gelir, vadesi geçmiş ve geçmemiş alacakların güvence altına alınmamış kısımları dikkate alınmıştır.

(3) Grup yönetimi geçmiş deneyimini göz önünde bulundurarak ilgili tutarların tahsilatında herhangi bir sorun ile karşılaşılmayacağını öngörmektedir.

(4) Grup yönetimi geçmiş deneyimini göz önünde bulundurarak vadesi geçmiş finansal varlıkların tahsilatında herhangi bir sorun ile karşılaşılmayacağını öngörmekte olup ilgili tutarların yaşlandırılması aşağıdaki gibidir:

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2015

	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	Ticari alacaklar
			Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-	6.895.763	6.895.763
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	-	337.254	337.254
Vadesi üzerinden 3 ay ve üzeri geçmiş	-	1.965.494	1.965.494
Toplam vadesi geçen alacaklar	-	9.198.511	9.198.511
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	8.571.037	8.571.037
			627.474

31 Aralık 2014

	İlişkili taraflar	Diğer taraflar	Ticari alacaklar
			Toplam
Vadesi üzerinden 1-30 gün geçmiş	-	7.250.043	7.250.043
Vadesi üzerinden 1-3 ay geçmiş	-	2.032.808	2.032.808
Vadesi üzerinden 3 ay ve üzeri geçmiş	-	508.139	508.139
Toplam vadesi geçen alacaklar	-	9.790.990	9.790.990
Teminat ile güvence altına alınmış kısmı	-	-	6.573.018
			3.217.972

b) Likidite riski:

İhtiyatlı likidite riski yönetimi, yeterli ölçüde nakit ve menkul kıymet tutmayı, yeterli miktarda kredi işlemleri ile fon kaynaklarının kullanılabilirliğini ve piyasa pozisyonlarını kapatabilme gücünü ifade eder.

Mevcut ve ilerideki muhtemel borç gereksinimlerinin fonlanabilme riski, Grup'un yeterli sayıda ve yüksek kalitedeki kredi sağlayıcılarının erişilebilirliğinin ve operasyonlardan yaratılan fonun yeterli miktarlarda olmasının sürekli kılınması suretiyle yönetilmektedir. Grup yönetimi, kesintisiz likidasyonu sağlamak için müşteri alacaklarının vadesinde tahsil edilmesi konusunda yakın takip yapmakta, tahsilatlardaki gecikmenin Grup'a finansal herhangi bir yük getirmemesi için yoğun olarak çalışmakta ve bankalarla yapılan çalışmalar sonucunda Grup'un ihtiyaç duyması halinde kullanıma hazır nakdi ve gayri nakdi kredi limitleri belirlemektedir. 31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla finansal yükümlülük türleri itibarıyla maruz kalınan likidite riski analizi aşağıdaki gibidir:

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2015:

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası ve üzeri (III)
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri-kısa vadeli	319.638.074	327.561.178	21.227.096	306.334.082	-
Banka kredileri-uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısımları	41.912.519	82.613.437	18.072.847	64.540.590	-
Banka kredileri-uzun vadeli	914.267.416	1.195.800.443	-	-	1.195.800.443
Ticari borçlar	1.110.250.720	1.116.746.133	544.372.056	572.374.077	-
İlişkili taraflara ticari borçlar	31.306.140	31.512.067	31.512.067	-	-
İlişkili taraflara diğer borçlar	1.750.437	1.750.437	1.750.437	-	-
Diğer borçlar	2.253.728	2.253.728	2.253.728	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	18.261.053	18.261.053	18.261.053	-	-
Türev finansal yükümlülükler					
Türev nakit girişleri		214.737.835	48.487.835	166.250.000	-
Türev nakit çıkışları		(81.013.604)	(54.476.328)	(26.537.276)	-
Türev araçlar (net)		133.724.231	(5.988.493)	139.712.724	-

31 Aralık 2014:

Sözleşme uyarınca vadeler	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (=I+II+III)	3 aydan kısa (I)	3 - 12 ay arası (II)	1 - 5 yıl arası ve üzeri (III)
Türev olmayan finansal yükümlülükler					
Banka kredileri-kısa vadeli	352.914.646	353.272.546	283.705.546	69.567.000	-
Banka kredileri-uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısımları	43.108.180	48.799.930	6.876.595	41.923.335	-
Banka kredileri-uzun vadeli	324.567.369	351.324.375	-	-	351.324.375
Ticari borçlar	631.153.338	633.414.699	489.910.461	143.504.238	-
İlişkili taraflara ticari borçlar	37.895.925	38.078.826	38.078.826	-	-
İlişkili taraflara diğer borçlar	11.213.876	11.213.876	11.213.876	-	-
Diğer borçlar	1.487.502	1.487.502	1.487.502	-	-
Çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar	25.793.321	25.793.321	25.793.321	-	-
Türev finansal yükümlülükler					
Türev nakit girişleri		53.965.000	10.633.107	43.331.893	-
Türev araçlar (net)	1.445.166	53.965.000	10.633.107	43.331.893	-

c) Piyasa riski:

i) Döviz kuru riski

Grup, döviz cinsinden borçlu veya alacaklı bulunulan meblağların TL'ye çevrilmesinden dolayı kur değişikliklerinden doğan döviz kuru riskine maruz kalmaktadır. Grup, kur riskini azaltabilmek için döviz pozisyonunu dengeleme amaçlı bir politika izlemektedir. Mevcut riskler Grup'un Denetim Komitesi ve Yönetim Kurulu'nca yapılan düzenli toplantılarda izlenmekte ve Grup'un döviz pozisyonu yakından takip edilmektedir.

Grup'un üretim giderleri ve ithalat hacmi içinde önemli bir yer tutan hammadde, dövize endeksli bir maliyet kalemi olsa da, Grup'un ürün satış fiyatlarını döviz bazında belirliyor olması, nakit akışında kur riskini azaltan bir unsurdur.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası (“TL”) olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Yabancı para pozisyonu tablosu

	31 Aralık 2015				31 Aralık 2014			
	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer	TL karşılığı	ABD Doları	Avro	Diğer
1. Ticari alacaklar	276.604.032	59.998.638	32.147.530	-	312.455.746	95.433.453	32.316.486	-
2a. Parasal finansal varlıklar (kasa, banka hesapları dahil)	1.531.746.732	457.905.431	63.046.891	1.023	641.410.589	273.486.143	2.446.709	16.500.868
2b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-
3. Dönen varlıklar (1+2)	1.808.350.764	517.904.069	95.194.421	1.023	953.866.335	368.919.596	34.763.195	16.500.868
4. Ticari alacaklar	-	-	-	-	-	-	-	-
5a. Parasal finansal varlıklar	48.766.889	16.772.214	-	-	46.517.134	20.060.000	-	-
5b. Parasal olmayan finansal varlıklar	-	-	-	-	-	-	-	-
6. Diğer	-	-	-	-	-	-	-	-
7. Duran varlıklar (4+5+6)	48.766.889	16.772.214	-	-	46.517.134	20.060.000	-	-
8. Toplam varlıklar (3+7)	1.857.117.653	534.676.283	95.194.421	1.023	1.000.383.469	388.979.596	34.763.195	16.500.868
9. Ticari borçlar	1.032.825.508	353.667.096	1.417.126	-	579.382.717	243.887.824	4.843.340	7.861.264
10. Finansal borçlar	192.210.599	61.512.953	4.203.026	-	391.022.396	163.348.482	4.337.080	-
11a. Parasal olan diğer yükümlülükler	372.767	128.204	-	-	9.899.771	4.269.167	-	-
11b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
12. Kısa vadeli yükümlülükler (9+10+11)	1.225.408.874	415.308.253	5.620.152	-	980.304.884	411.505.473	9.180.420	7.861.264
13. Ticari borçlar	-	-	-	-	-	-	-	-
14. Finansal borçlar	914.267.416	247.484.680	61.266.667	-	324.567.369	60.738.184	65.133.333	-
15a. Parasal olan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
15b. Parasal olmayan diğer yükümlülükler	-	-	-	-	-	-	-	-
16. Uzun vadeli yükümlülükler (13+14+15a+15b)	914.267.416	247.484.680	61.266.667	-	324.567.369	60.738.184	65.133.333	-
17. Toplam yükümlülükler (12+16)	2.139.676.290	662.792.933	66.886.819	-	1.304.872.253	472.243.657	74.313.753	7.861.264
18. Net Finansal Durum Pozisyonu (8-17)	(282.558.637)	(128.116.650)	28.307.602	1.023	(304.488.784)	(83.264.061)	(39.550.558)	8.639.604
19. Bilanço dışı türev araçların net varlık/ (yükümlülük) pozisyonu (19a-19b)	-	-	-	-	-	-	-	-
19a. Aktif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-
19b. Pasif karakterli bilanço dışı döviz cinsinden türev ürünlerin tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-
20. Net yabancı para (yükümlülük)/ varlık pozisyonu (8-17+19)	(282.558.637)	(128.116.650)	28.307.602	1.023	(304.488.784)	(83.264.061)	(39.550.558)	8.639.604
21. Parasal kalemler net yabancı para (yükümlülük/ varlık pozisyonu (UFRS7.B23) (=1+2a+4+5a-9-10-11a-13-14-15a)	(282.558.637)	(128.116.650)	28.307.602	1.023	(304.488.784)	(83.264.061)	(39.550.558)	8.639.604
22. Döviz hedge'i için kullanılan finansal araçların toplam gerçeğe uygun değeri	986.794	-	310.547	-	1.445.166	-	512.343	-
23. Döviz varlıklarının hedge edilen kısmının tutarı	257.067.840	-	80.900.000	-	52.747.090	-	18.700.000	-
24. Döviz yükümlülüklerinin hedge edilen kısmının tutarı	-	-	-	-	-	-	-	-

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Döviz kuru duyarlılık analizi tablosu

31 Aralık 2015	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değişimi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/ yükümlülüğü	(37.251.197)	37.251.197	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(37.251.197)	37.251.197	-	-
Avro'nun TL karşısında %10 değişimi halinde:				
4- Avro net varlık/ yükümlülüğü	8.995.024	(8.995.024)	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	25.706.784	(25.706.784)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	34.701.808	(34.701.808)	-	-
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değişimi halinde				
7- Diğer döviz net varlık/ yükümlülüğü	309	(309)	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	309	(309)	-	-
Toplam (3+6+9)	(2.549.080)	2.549.080	-	-

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık 2014	Kar/Zarar		Özkaynaklar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları'nın TL karşısında %10 değişimi halinde:				
1- ABD Doları net varlık/ yükümlülüğü	(19.308.103)	19.308.103	-	-
2- ABD Doları riskinden korunan kısmı (-)	-	-	-	-
3- ABD Doları net etki (1+2)	(19.308.103)	19.308.103	-	-
Avro'nun TL karşısında %10 değişimi halinde:				
4- Avro net varlık/ yükümlülüğü	(11.156.026)	11.156.026	-	-
5- Avro riskinden korunan kısım (-)	5.274.709	(5.274.709)	-	-
6- Avro net etki (4+5)	(5.881.317)	5.881.317	-	-
Diğer döviz kurlarının TL karşısında ortalama %10 değişimi halinde				
7- Diğer döviz net varlık/ yükümlülüğü	15.251	(15.251)	-	-
8- Diğer döviz kuru riskinden korunan kısım (-)	-	-	-	-
9- Diğer döviz varlıkları net etki (7+8)	15.251	(15.251)	-	-
Toplam (3+6+9)	(25.174.169)	25.174.169	-	-

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

31 Aralık tarihlerinde sona eren hesap dönemlerindeki Türkiye'den ihracat ve ithalat tutarları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

		2015		2014	
	Orijinal tutar	TL	Orijinal tutar	TL	
ABD Doları	276.737.097	760.997.731	407.647.779	883.966.438	
Avro	199.984.546	613.411.516	115.643.321	336.619.543	
Toplam ihracat tutarı		1.374.409.247		1.220.585.981	
ABD Doları	772.743.974	2.089.975.758	1.472.804.025	3.209.950.347	
Avro	26.847.943	80.082.894	49.613.574	144.348.766	
İngiliz Sterlini	815.364	3.311.364	418.250	1.523.221	
Japon Yeni	155.575.210	3.712.495	79.159.606	1.670.650	
İsviçre Frangı	77.111	227.838	394.710	963.677	
Toplam ithalat tutarı		2.177.310.349		3.358.456.661	

ii) Faiz riski

Grup, faiz hadlerindeki değişmelerin faiz getiren varlık ve yükümlülükler üzerindeki etkisinden dolayı faiz haddi riskine maruz kalmaktadır. Söz konusu faiz haddi riski, faiz haddi duyarlılığı olan varlık ve yükümlülüklerin dengelenmesi suretiyle yönetilmektedir.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla Grup'un faiz pozisyonu tablosu aşağıda belirtilmiştir:

	2015	2014
Sabit faizli finansal araçlar		
Finansal yükümlülükler		
- ABD Doları finansal yükümlülükler	370.336.623	193.107.167
- Avro finansal yükümlülükler	63.552.000	56.413.999
- TL finansal yükümlülükler	169.339.992	5.000.430
Değişken faizli finansal araçlar		
- ABD Doları finansal yükümlülükler	528.104.897	326.526.750
- Avro finansal yükümlülükler	144.484.496	139.541.849

Değişken faizli kredi faiz oranlarında +/- %1 değişiklik olması halinde faiz giderlerinde +/- 9.168.278 TL (31 Aralık 2014 – 4.660.686 TL) değişiklik olacaktır.

iii) Fiyat riski

Grup'un operasyonel karlılığı ve operasyonlarından sağladığı nakit akımları, faaliyet gösterilen petrokimya sektöründeki rekabet ve hammadde fiyatlarındaki değişime göre değişkenlik gösteren nafta fiyatlarından etkilenmekte olup, Grup yönetimi söz konusu riskin bertaraf edilmesi için elde bulundurduğu stok miktarlarını optimum stok seviyesini göz önünde bulundurarak düzenli olarak gözden geçirmekte ve maliyetlerin fiyat üzerindeki baskısını indirmek amacıyla maliyet iyileştirici önlemler almaktadır. Mevcut riskler, Grup'un Yönetim Kurulu'nca yapılan düzenli toplantılarda izlenmektedir.

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

33. Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (devamı)

Grup, satış fiyatlarını belirlerken petrokimyasal ürünlerin iç ve dış piyasalardaki çeşitli göstere ve gelişmelerini dikkate almaktadır. Dış piyasalar açısından, petrokimyasal ürünlerin uluslararası fiyatlarının yayınlandığı yayınlarda Batı Avrupa, Asya ve Amerika'da oluşan kontrat, spot ve fabrika teslim fiyatları izlenmekte ve bu fiyatların Türkiye'ye ithal maliyetleri hesaplanmaktadır. Bunun yanı sıra, ihracat için alınan fiyat teklifleri değerlendirilmektedir. Grup, iç piyasadaki satış fiyatlarını belirlerken ise piyasa oyuncuları ve yayınlardan elde edilen fiyat bilgileri ile Grup'un üretim, stok düzeyi ve alınan sipariş miktarı gibi göstergeleri dikkate almaktadır.

d) Sermaye riski yönetimi

Sermayeyi yönetirken Grup'un hedefleri, ortaklarına getiri ve fayda sağlamak ile sermaye maliyetini azaltmak amacıyla en uygun sermaye yapısıyla Grup'un faaliyetlerinin devamını sağlayabilmektir.

Sermaye yapısını korumak veya yeniden düzenlemek için Grup ortaklara ödenen temettü tutarını değiştirebilir, sermayeyi hissedarlara iade edebilir, yeni hisseler çıkarabilir ve borçlanmayı azaltmak için kimi varlıklarını satabilir.

Grup sermayeyi borç/öz kaynaklar oranını kullanarak izler. Bu oran net borcun toplam özkaynaklara bölünmesiyle bulunur. Net borç, nakit ve nakit benzeri değerlerin toplam borç tutarından (finansal durum tablosunda gösterildiği gibi kısa vadeli borçlanmalar, uzun vadeli borçlanmaların kısa vadeli kısımları, uzun vadeli borçlanmalar, ticari borçlar, diğer borçlar, ertelenmiş gelirler, diğer kısa vadeli yükümlülükler, çalışanlara sağlanan faydalar kapsamında borçlar) düşülmesiyle hesaplanır.

	31 Aralık 2015	31 Aralık 2014
Toplam borçlar	2.529.727.799	1.517.722.237
Eksi: Nakit ve nakit benzeri değerler ve kısa vadeli finansal yatırımlar (Dipnot 4 ve 5)	(1.501.989.008)	(702.158.128)
Net borç	1.027.738.791	815.564.109
Toplam özkaynaklar	2.805.383.497	2.183.260.867
Net borç/öz kaynaklar oranı	37%	37%

34. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar)

Gerçeğe uygun değer, bir finansal aracın zorunlu bir satış veya tasfiye işlemi dışında gönüllü taraflar arasındaki bir cari işlemde, el değiştirebileceği tutar olup, eğer varsa oluşan bir piyasa fiyatı ile en iyi şekilde belirlenir.

Finansal araçların tahmini gerçeğe uygun değerleri, Grup tarafından mevcut piyasa bilgileri ve uygun değerlendirme metotları kullanılarak belirlenmiştir. Ancak, gerçeğe uygun değer tahmini amacıyla piyasa verilerinin yorumlanmasında muhakeme kullanılır. Buna göre, burada sunulan tahminler, Grup'un bir güncel piyasa işlemi elde edebileceği değerlerin göstergesi olmayabilir.

Aşağıdaki yöntem ve varsayımlar, gerçeğe uygun değeri belirlenebilen finansal araçların gerçeğe uygun değerlerinin tahmininde kullanılmıştır:

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)

34. Finansal araçlar (gerçeğe uygun değer açıklamaları ve finansal riskten korunma muhasebesi çerçevesindeki açıklamalar) (devamı)

Finansal varlıklar

Yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövizde dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir. Nakit ve nakit benzerleri gerçeğe uygun değerleri ile gösterilmektedir. Ticari ve ilişkili taraflardan alacakların ve vadeye kadar elde tutulacak yatırımların rayiç bedellerinin, kısa vadeli olmaları sebebiyle gerçeğe uygun değerlerinin defter değerlerine yaklaştığı varsayılmaktadır. Borsaya kayıtlı olmayan satılmaya hazır finansal varlıkların ise maliyetlerinden, varsa, değer düşüklüğü çıkarılmış değerleri gerçeğe uygun değerleri olarak kabul edilmektedir.

Finansal yükümlülükler

Ticari borçlar, ilişkili taraflara borçlar ve diğer parasal yükümlülüklerin iskonto edilmiş kayıtlı değerleri ile birlikte gerçeğe uygun değerlerine yaklaşık tutarlar üzerinden gösterildiği tahmin edilmekte olup yıl sonu kurlarıyla çevrilen dövizde dayalı olan bakiyelerin gerçeğe uygun değerlerinin, kayıtlı değerlerine yaklaştığı kabul edilmektedir.

Kısa vadeli banka kredileri ve diğer parasal borçların gerçeğe uygun değerlerinin, kısa vadeli olmaları nedeniyle kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Uzun vadeli değişken faizli banka kredilerinin faiz oranları değişen piyasa koşulları dikkate alınarak güncellendiği için bu kredilerin gerçeğe uygun değerlerinin taşıdıkları değeri ifade ettiği düşünülmektedir. Uzun vadeli sabit faizli banka kredilerinin, bilanço tarihi itibarıyla geçerli olan sabit faiz oranı ile değerlendirildiğinde, gerçeğe uygun değerinin taşınan değere yakın olduğu görülmüştür.

Gerçeğe uygun değer tahmini

Grup'un finansal varlık ve yükümlülüklerinin gerçeğe uygun değere ilişkin sınıflandırmaları aşağıdaki gibidir:

- Seviye 1: Aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlara dayanan;
Seviye 2: Doğrudan (aktif piyasadaki fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (aktif piyasalardaki fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki verilere dayanan;
Seviye 3: Gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan.

31 Aralık 2015 ve 2014 tarihleri itibarıyla finansal durum tablosundaki kayıtlı değerleri ve gerçeğe uygun değerleri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2015	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Türev finansal varlıklar	-	1.646.432	-	1.646.432
Toplam varlıklar	-	1.646.432	-	1.646.432
Türev finansal yükümlülükler	-	11.008.960	-	11.008.960
Toplam yükümlülükler	-	11.008.960	-	11.008.960

31 Aralık 2014 tarihi itibarıyla rayiç değer ölçümleri hiyerarşi tablosuna konu finansal araç bulunmamaktadır.

31 Aralık 2014	Seviye 1	Seviye 2	Seviye 3	Toplam
Türev finansal varlıklar	-	1.445.166	-	1.445.166
Toplam varlıklar	-	1.445.166	-	1.445.166
Toplam yükümlülükler	-	-	-	-

Petkim Petrokimya Holding Anonim Şirketi ve Bağlı Ortaklıkları

**31 Aralık 2015 tarihinde sona eren yıla ait konsolide finansal tablolara ilişkin açıklayıcı dipnotlar (devamı)
(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, Türk Lirası ("TL") olarak gösterilmiştir.)**

35. Bilanço tarihinden sonraki olaylar

Yoktur.

36. Konsolide finansal tabloları önemli ölçüde etkileyen ya da finansal tabloların açık, yorumlanabilir ve anlaşılabilir olması açısından açıklanması gereken diğer hususlar

Yoktur.